POLISH INDIVIDUALIZED INSTRUCTION

INTERMEDIATE POLISH 2

JERZY R. KRZYZANOWSKI
ZBIGNIEW K. MIRSKI
DEBORAH W. RONEY

OSU SLAVIC PAPERS NO. 44

Published by:

The Ohio State University
Foreign Language Center
155 Cunz Hall
1841 Milliken Road
Columbus, Ohio 43210-1311
(614) 292-4361

POLISH INDIVIDUALIZED INSTRUCTION

INTERMEDIATE POLISH 2

JERZY R. KRZYZANOWSKI
ZBIGNIEW K. MIRSKI
DEBORAH W. RONEY

OSU SLAVIC PAPERS NO. 44

Published by:

The Ohio State University
Foreign Language Center
155 Cunz Hall
1841 Milliken Road
Columbus, Ohio 43210-1311
(614) 292-4361

Copyright: Jerzy R. Krzyzanowski

Zbigniew K. Mirski

Deborah W. Roney

Artist: Daniel M. Krzyzanowski

Typist: Karen Sobul

THE OHIO STATE UNIVERSITY

1986

The development and production of these materials was made possible by a grant from the U.S. Department of Education.

ISBN 0-87415-104-X

TABLE OF CONTENTS

Introduction i

Required Material. 1

Unit 16 (Lesson 19). 3

Unit 17 (Lesson 25). 51

Unit 18 (Lesson 20). 79

Unit 19 (Lessons 26 and 28). 123

Unit 20 (Lesson 24). 179

Review (Lessons 19, 20, 24, 25, 26 and 28) 217

INTRODUCTION

Intermediate Polish 2 is the fourth volume in a series of publications for Polish Individualized Instruction. It contains five learning sections, called units, numbered 16 through 20. This volume accompanies the basic textbook for Beginning Polish, First Year Polish by Oscar Swan (second edition, revised and expanded, Slavica Publishers, 1983).

Each unit contains one or more Learning Packets corresponding to lessons in the textbook: in Unit 1, for example, you will find Packet 1 with materials referring to Lesson 1 in the textbook, called simply Swan. Further references to the textbook are marked Swan A, Swan B, etc., indicating corresponding sections in the lessons. In some cases they are followed by numbers, which correspond to exercises in the textbook. Thus "Swan 1.G.15" means that you have to look it up in Swan's textbook, Lesson 1, Section G, exercise 15.

To help in mastering your listening and pronunciation, each unit is accompanied by two sets of tapes, marked Pol 19A through Pol 24A and Pol 19B through Pol 24B, with series A containing the vocabulary, readings and questions on the readings, and series B covering grammar and listening comprehension exercises.

In each unit you will find the following materials to help you with pacing and checking your progress:

A Student-Instructor Checklist to monitor your progress by the instructor;

A Student Activity Schecule to guide you, step by step, through the unit, lesson, listening activities, tests, etc.;

Answer Keys for exercises in units and lessons;

Self-Test to be taken and checked against an Answer Key before you take a Pretest and eventually a Unit Test.

Follow the Activity Schedule carefully, mark each step in the Student Checklist column, and it will help you to master the material contained in the Unit.

Individualized Instruction differs from your regular classroom instruction in several ways. It offers the following options:

Variable Pacing: You will be able to learn Polish at your own pace rather than at the pace set by the instructor.

Mastery-Based Learning: The course is divided into learning sections (units). You are required to master all the material in each unit at a level of at least 80%. Mastery also means that you must complete all of the work for a unit before you begin the next unit.

Variable Credit: Unlike most courses, the number of credits you receive per quarter depends on your learning pace. Each unit is worth one quarter hour of credit. The number of units you complete will determine how many credits you earn. Some students may earn only two or three credits, others may be able to complete all of Elementary Polish 1, proceed to Elementary Polish 2 and earn as many as 10 credit hours, or even more.

Grades: At the end of each unit you take a Unit Test. No passing grade below B- is given. Work done below that level of mastery simply does not count. If you score below B- on test, you will consult with the instructor, do additional work and then take an alternative form of the test for that unit, until you pass at 80% or higher. Your grade for each quarter is the average of the grades received for each unit.

Required Materials, Intermediate Polish 2, Individualized Instruction

Learning Materials:

Oscar E. Swan, First Year Polish, 2nd edition, lessons 19, 20, 24, 25, 26, and 28)

Intermediate Polish 2, Individualized Instruction Learning Packets

Tapes: /You may make your own copies or use the ones in the Slavic Learning Center or in the Listening Center. /

Unit 16

Pol 04 Tape 19A
Pol 04 Tape 19B

Unit 17

Pol 04 Tape 20A
Pol 04 Tape 20B

Unit 18

Pol 04 Tape 21A
Pol 04 Tape 21B
Pol 04 Tape 22A
Pol 04 Tape 22B

Unit 19

Pol 04 Tape 23A
Pol 04 Tape 23B

Unit 20

Pol 04 Tape 24A
Pol 04 Tape 24B

/Tape Scripts are available for use in the Slavic Learning Center./

Optional Materials: 3" x 5" index cards
Polish-English Dictionary

UNIT SIXTEEN

(Lesson 19)

Warszawa

Student-Instructor Checklist

Unit 16

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz on Lesson 19
- ☐ Do orally exs. 4, 5. (Swan 19.F)
- ☐ Do orally exs. 10, 15, 16. (Swan 19.F)
- ☐ Describe in writing 5 pictures. (Packet 19, No. 10)
- ☐ Write dictation. (Packet 19, No. 15)
- ☐ Answer questions orally. (Packet 19, No. 16, Part A)
- ☐ Tell short story about friends/neighbors orally. (Packet 19, No. 16, Part B)
- ☐ Pretest Unit 16

Grade

Written ☐ ☐

Oral ☐ ☐ Total

Test Unit 16

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Sixteen

Unit Sixteen covers an extensive list of masculine personal nouns in the singular and plural and their usage. It consists of Lesson 19 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Sixteen you will be able to:

Vocabulary

-use a significant number of masculine personal nouns in the singular and plural.

-use nouns denoting some subjects of study and languages.

-translate from Polish into English and from English into Polish.

Grammar Concepts

-further your concept of noun-adjective agreement.

-use masculine nouns with reference to mixed groups of people.

-use the collective numerals dwoje, troje, czworo.

-decline the numbers 1-4.

Speaking and Listening

-do grammar exercises orally.

-write picture descriptions.

-read some modern Polish plays.

-write a dictation.

-tell a story about friend/relative.

Student Activity Schedule

Unit 16
Lesson 19

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the vocabulary list for Lesson 19 in Packet 19, No. 1, (Note: Packet materials are located after the Student Activity Schedule. The Packet number corresponds to the lesson number in Swan.)
	2. Read in Swan 19.E (Zapamiętaj!) the sections titled "Some Masculine Personal Nouns", "Some Subjects fo Study", "Some Languages" and "Other Expressions". There are not additional words here, but they are grouped by meaning rather than alphabetically. It may help you to learn these this way. Note, however, that these lists in Swan do not contain all the words you need to know for the vocabulary quiz. Study for that from the list in Packet 19, No. 1 (Vocabulary List, Lesson 19). (Note: References to the Swan text will always be of the form Swan 19.F.7, where the first number refers to the lesson number, the letter to the section of that lesson and the second number to the subsection (if any) of the given section.)
	* 3. Listen to the Vocabulary list on Pol 04 Tape 19A. (There are two series of tapes used in this course, Pol 04 series A and pol 04 series B. "A" tapes contain the vocabulary list, the dialogues and readings from Swan, sometimes questions on these readings and sometimes the Additional Reading passages. "B" series tapes contain grammar exercies and listening comprehension activities. A script for both series of tapes is available in the Learning Center.) (Note: An * (asterisk) means that you can not do the activity at home alone. You need either a tape or an instructor for these activities.)
	4. Optional. Make and use flashcards. Note: Flashcards are available at the Learning Center, but you will probably want to make your own to enable you to work at home. Suggestions for using flashcards: a. Translate the words aloud from Polish to English. As you study the vocabulary, set aside the items you know and practice the rest unitl you have learned them all. See back of cards for answers. Shuffle and repeat.

Student Activity Schedule

Unit 16
Lesson 19

Student Checklist	Activities
	b. Do the same, translating aloud from English to Polish.
	c. Write the Polish equivalent for the English word or phrases. See back of card for answers. Shuffle and repeat.
	* 5. Take the Vocabulary Quiz on Lesson 19. You must see an instructor to do this. You will not receive a grade for the quiz, but you must pass it in order to go on. Passing is 70%. You will be expected to translate English words into Polish both orally and in writing.
	B. Reading 1. Read the dialogues in Swan 19.A (Mylisz się), 19.B (Bez przesady), 19.C (Bardzo się zestarzałeś).
	2. Read Swan 19.D (Uwagi).
	3. Read Packet 19, No. 2 (Notes on Vocabulary and Usage).
	* 4. Listen to the dialogues read on Pol 04 Tape 19A just after the vocabulary list. Repeat after the speaker as directed. The third time the dialogues are read, only one role will be provided. You provide the other role, responding to the speaker's comments and questions.
	C. The Verbs for Studying and Teaching 1. Read Packet 19, No. 3 (Study, Teach) and do the exercise there. See Answer Key.
	(Note: The Answer Keys for the written assignments on each lesson are located at the end of the Packet. The Answer Keys are given in the same order as the exercises are assigned in the Activity Schedule. Each set of answers is identified by the source of the exercise (Packet number and item number or Swan lesson number section number and exercise number). Do not look at the answer key until you have completed the exercise.)
	2. Write ex. 12 in Swan 19.F (Ćwiczenia). See Answer Key.

Student Activity Schedule

Unit 16
Lesson 19

Student Checklist	Activities
	D. Nominative Plural of Masculine Personal Nouns 1. Read in Swan 19.E (Zapamiętaj!) the section titled "The Nominative Plural of Masculine Personal Nouns" (do not read subsection (f)).
	2. Do exs. 6, 7, 8, 9 in Swan 19.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	3. Do Packet 19, No. 4 (Exercises on Masculine Personal Nouns). See Answer Key.
	* 4. Go to an instructor and do orally exs. 4 and 5 from Swan 19.F (Ćwiczenia).
	E. Numbers 1-4 (and some review of higher numbers) 1. Read Packet 19, No. 5 (Ile, Ilu).
	2. Do Packet 19, No. 6 (Exercise on Ile, Ilu). See Answer Key.
	3. Read in Swan 19.E (Zapamiętaj!) subsection (f) from the section titled "The Nominative Plural of Masculine Personal Nouns".
	4. Read Packet 19, No. 7 (The Numbers 1-4).
	5. Do Packet 19, No. 8 (Exericse on the Numbers 1-4). See Answer Key.
	6. Do ex. 11 in Swan 19.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	7. Go to an instructor and do orally exs. 10, 15, 16 i Swan 19.F (Ćwiczenia).
	F. Writing 1. Do Packet 19, No. 9 (Translation Exercise). See Answer Key.
	* 2. Do Packet 19, No. 10 (Writing). Have an instructor check your work.
	G. Culture Read Packet 19, No. 11 (Cultural Note). Each unit contains a note on some aspect of Polish culture. You will not be tested on them. Enjoy!

Student Activity Schedule

Unit 16
Lesson 19

Student Checklist	Activities
	H. Additional Reading 1. Read the three short plays by Gałczyński in Packet 19, No. 12 (Additional Reading).
	* 2. Listen to these three plays read (preformed) on Pol 04 Tape 19A just after the dialogues from Swan 19.A, 19.B, 19.C.
	3. Do Packet 19, No. 13 (Exericse on Additional Reading). See Answer Key.
	I. Conversation, Oral Work and Listening Comprehension * 1. Do the grammar exercises on Pol 04 Tape 19B.
	* 2. Do Packet 19, No. 14 (Listening Comprehension).
	* 3. Do Packet 19, No. 15 (Dictation). Have an instructor check your work.
	* 4. Answer orally for an instructor the questions in Packet 19, No. 16, Part A (Oral Exercises).
	* 5. Go to an instructor and do Packet 19, No. 16, Part B (Oral Exercises).
	J. Review 1. Write ex. 17 in Swan 19.F. (Ćwiczenia). See Answer Key.
	2. Read the Objectives List for Unit 16. See whether you can meet each objective. Review any difficult material.
	3. Write Packet 19, No. 17 (Self-test, Unit 16, Lesson 19). Each unit will contain a self-test, a series of review questions and exercises designed to help prepare you for the unit test. See Answer Key.
	*K. Take Unit 16 Pretest. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:

Student Activity Schedule

Unit 16
Lesson 19

Student Checklist	Activities
	*L. Take Unit 16 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb:

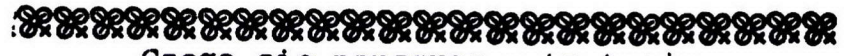

Czego się nauczysz - to twoje.

What you have learned - is yours.

On the cover of this unit as well as in the following units you will find coats-of-arms of some major Polish cities.

Vocabulary List, Lesson 19

adwokat	LAWYER
autor	AUTHOR
bez przesady	WITHOUT EXAGGERATION
biolog	BIOLOGIST
biologia	BIOLOGY
chciwy	GREEDY
chemia	CHEMISTRY
chiński	CHINESE
cichy -- cichszy	QUIET -- QUIETER
ciężko	HARD
dentysta	DENTIST
ekspedient	SALESPERSON
elektryk	ELECTRICIAN
fachowy	EXPERT, PROFESSIONAL
fizyka	PHYSICS
fryzjer	BARBER
hałaśliwy	NOISY
historia	HISTORY
hydraulik	PLUMBER
ile; ilu	HOW MANY
imieniny	NAME DAY
inżynier	ENGINEER
japoński	JAPANESE
kelner	WAITER
klient	CUSTOMER
lekarz	DOCTOR
łaciński	LATIN
malować (III)	TO PAINT
matematyka	MATHEMATICS
milicjant	POLICEMAN
mylić się (II)	TO BE MISTAKEN
naprawdę	REALLY, FOR SURE
niekompetentny	INCOMPETENT
niektóry	SOME
obchodzić (II)	TO CELEBRATE
okulista	EYE DOCTOR
ostatnio	LATELY
pielęgniarstwo	NURSING
pisarz	WRITER
po prostu	MERELY

Vocabulary List, Lesson 19 (cont.)

przekonać się (I)	TO BE CONVINCED
przesada	EXAGGERATION
przypadać (I)	TO COME (occasionally)
raz	ONCE
sąsiad, sąsiadka, sąsiedzi	NEIGHBOR, NEIGHBORS
spodziewać się (+ gen.)(I)	TO EXPECT
sympatyczny	NICE, SYMPATHETIC
śpiew	SINGING
takt	TACT
taniec -a	DANCE
uczyć (+ gen.)	TO TEACH
uczyć się (+ gen. + acc.)	TO STUDY
włosy (plural)	HAIR
wobec (+ gen.)	IN REGARD TO
wszyscy	EVERYONE
wydać się (III)	TO APPEAR
zarabiać	TO EARN
zarozumiały	CONCEITED
zestarzeć się (III)	TO GROW OLD
żołnierz	SOLDIER

Notes on Vocabulary and Usage

Wearing hair vs wearing clothes, glasses etc...

In the first dialogue (Swan 19.A) you have two expressions on wearing hair: pan z brodą, and pani z krótkimi włosami. As you noticed they take a preposition z + instr.

In Polish, wearing glasses, clothes, etc... takes two other forms: either w + loc. or a verb nosić (to carry)+ acc.

You may then say about a man wearing a beard and a long overcoat

pan z brodą w długim płaszczu

or

pan z brodą noszący (adj. part.) długi płaszcz (acc.)

A lady wearing short hair and glasses:

pani z krótkimi włosami w okularach

A regular personal form of nosić can also be used:

ja mam jasne włosy i noszę okulary

ty masz czarne włosy i nosisz krótki płaszcz

Colloquially nosić refers to wearing both, hair and clothes:

kobiety noszą długie włosy i długie płaszcze.

The orginal meaning of pan -- pani

You are now familiar with two forms of using pan: 1. a man, 2. you (form., sg.) In the saying "nasz klient, nasz pan" the original, historical meaning of that word is used -- the literal translation reads "our customer is our master". Pan originally meant *a lord, a master*, and only in modern times it has acquired its present usage, you, with an implied notion "you, sir".

The same process occurred with the word pani, originally *a lady, a mistress*. This is still preserved in some expressions such as pani domu *the mistress of the house*.

Notes on Vocabulary and Usage (cont.)

Niektóry, -a, -e

In Swan 14.E you learned that który, -a, -e could be used as a relative pronoun. Niektóry is used strictly as a pronoun and is translated as some.

Widzę studenta, którego znam -- *I see a student (that) I know*

but

widzę niektórych studentów -- *I see some students*

niektórzy studenci pracują -- *some students work*

Study, Teach: Uczyć się vs. uczyć

As you remember the reflexive pronoun się indicates an action upon the acting person (Swan 6.E). Uczyć się literally means "*to teach oneself*" i.e. *to study*, and it takes the object of study in the genitive case. But uczyć is "to teach" with the object of study in genitive and the person upon whom the action is performed in the accusative case.

Uczymy się języka polskiego (gen.)
we study Polish (language)

Uczymy studentów (acc.) języka (gen.)
we teach the students a language.

you already know studiować + acc., *to study, to be a student*

Studiuję na uniwersytecie.

Studiujesz matematykę.

Exercise on *Study, Teach*

Part A
Fill in the blanks with the proper verb. Choose from studiować, uczyć się, uczyć. Put it into the form required by the sentence.

1. Wiem, że pan jest profesorem. Czego pan _____ studentów?
2. Czy pani jest studentką? Co pani _____?
3. _____ matematykę, ale teraz muszę _____ języka łacińskiego.
4. Czego wolisz _____, fizyki czy historii? Dlaczego? (Jesteś studentem.)
5. Czy państwo _____ chemię czy taniec?
6. Pani jest dobrą lektorką. Jakiego języka pani _____?
7. Czy (ty) _____ go księgowości.

Part B

Supply the endings on the nouns and adjectives as required.

1. Jestem studentem na uniwersytecie. Tam studiuję histor_____ muzyki.

2. Teraz się uczę tańc_____, ale wolałabym się uczyć chem_____.

3. Czy uczysz się język_____ polsk_____ czy japońsk_____?

4. Ten niekompetentny lektor uczy biolog_____ a uczy się pielęgniarstw_____.

5. Uczę dzieci muzyk_____ i śpiew_____.

Exercises on Masculine Personal Nouns

I. Change the nouns, verbs and modifying numbers and adjectives into the plural, putting them into the form required. Assume that all groups consist of males only.

Wczoraj wieczorem _____ _____ u _____ _____
(ja) (byłem) (mojego) (starego)

_____. Tam _____ _____ _____ _____
(kolegi) (był) (jego) (dobry) (przyjaciel)

_____ _____ _____ a potem _____
(śpiewałem) (włoską) (piosenkę) (uczyłem się)

francuskiego. _____ _____ _____ _____ _____
(Brat) (mojego) (kolegi) (dał) (mi)

_____ _____ _____. _____
(jego) (francuski) (zeszyt) (Poszedłem)

do domu i w domu _____. Dzisiaj rano _____
(czytałem) (widziałem)

_____ _____ _____ matematyki.
(tego) (nowego) (profesora)

_____ _____ _____, że _____ lepiej pracować.
(On) (mi) (mówił) (mogę)

II. Give the names of the professions:

1. Mój brat uczy się śpiewu. On będzie _____.

2. On zna dużo piosenek i chciałby być _____.

3. Jan służył w wojsku, on był _____.

4. Uczymy się biologii bo chcemy być _____.

5. Po ukończeniu księgowości on jest _____.

6. Andrzej pisze powieści i jest znanym _____.

Ile, Ilu

The ilu *how much, how many* is the question word for quantities. Do not confuse this with Jak długo *how long?* which asks about duration.

Ile alternates with ilu in the same way that pięć alternates with pieciu, sześć with sześciu, etc. Whenever you are talking about a group with no masculine persons (and the number is in the nominative or or accusative), you get ile. Ilu is used with a group containing at least one masculine person. Either form is followed by the genitive plural of a count noun or by the genitive singular of a mass noun kawa, herbata, etc. (and the 3rd sg. verb (neuter in past) when it is the subject).

Ile tu jest kawy?
Ile tu jest herbaty?

Ile tu jest piór?
Ile tu jest dzieci?

Ile tu jest kur?
Ile tu jest studentek?

Ile tu jest długopisów?

but

Ilu tu jest studentów?

Ile widzę piór?
Ile widzę dzieci?

Ile widzę kur?
Ile widzę studentek?

Ile widzę długopisów?

but

Ilu widzę studentów?

Note that in such questions the noun governed by ile, ilu is usually separated from ile, ilu. This puts it in a place of emphasis.

In all other cases the form ilu is used with all nouns. The nouns are in the case required by the rest of the sentence, always in the plural:

Od ilu braci dostałaś ten list?
Od ilu sióstr dostałaś ten list?

Do ilu domów idziesz?
Bez ilu piór pracujesz?

Z ilu aktorami idziesz?
Z ilu aktorkami idziesz?

Z ilu radiami pracujesz?

Note, however, that with dzieci you will get z iloma dziećmi.

Exercise on *Ile, Ilu*

Fill in the blanks with either ile or ilu.

1. _____ masz sióstr?
2. _____ masz psów?
3. _____ tu jest listów?
4. Z _____ koleżankami idziesz?
5. Do _____ znajomych idziesz?
6. Z _____ dziećmi się bawisz?
7. _____ tu jest tancerzy?
8. _____ tu jest herbaty?

The Numbers 1-4

1

The number 1 is declined like an adjective:

1	Masc.	Fem.	Neuter
Nom.	jeden	jedna	jedno
Gen.	jednego	jednej	jednego
Acc.	anim. jednego inan. jeden	jedną	jedno
Instr.	jednym	jedną	jednym

The number 1 is followed by a noun in the singular of the case required by the rest of the sentence.

2, 3, 4

The numbers 2, 3, 4 are declined as follows:

2	Masc. Persons	Fem.	other masc,; Neuter
Nom.	dwaj	dwie	dwa
Gen.	dwóch	dwóch	dwóch
Acc.	dwóch	dwie	dwa
Instr.	dwoma	dwiema, dwoma	dwoma

3	Masc. Per.	All Others
Nom.	trzej	trzy
Gen.	trzech	trzech
Acc.	trzech	trzy
Instr.	trzema	trzema

4	Masc. Per.	All Others
Nom.	czterej	cztery
Gen.	czterech	czterech
Acc.	czterech	cztery
Instr.	czterema	czterema

Note that in the numbers 2, 3, 4 have the same form for all persons in the genitive and in the instrumental (with the fem. instr. having an alternative form dwiema which signals only fem.).

The Numbers 1-4

In these numbers the Acc. is like the Gen. when with a noun signifying masculine persons but Acc. is like the Nom. when with any other type of noun.

The nouns following the numbers 2, 3, 4 are in the Nom. pl. when the number is in the nominative or in the accusative with no masculine person:

Tu są dwaj studenci i trzy kobiety.

Widzę dwie kobiety i trzy okna.

When the numbers 2, 3, 4 are in the accusative with a masculine person, the noun following is following is in the accusative plural = genitive plural:

Widzę dwóch bokserów.

When the numbers 2, 3, 4 are in any other case, the noun will be in the plural of that same case:

Idę do dwóch studentów, do trzech kobiet, do czterech okiem.

Idę z dwoma kolegami, z dwiema/dwoma koleżankami.

Masculine persons only vs a mixed group:

The Numbers dwaj, trzej, czterej vs. dwoje, troje, czworo

Notice the distinction between the numbers dwaj, trzej, czterej studenci, denoting masculine persons, and the numbers dwoje, troje, czworo denoting a mixed group, implicitly including at least one male person. The latter forms are most often used with reference to children without specifying their sex:

czworo dzieci, troje dzieci, dwoje studentów

As you remember from Unit 10 (Packet 12, No. 3) the numerals 2, 3, 4 take the verb są + nom. pl. but dwoje, troje, czworo are collective numerals and therefore they take the sing. jest (like the numerals 5 and above).

Tu są trzej studenci -- tu jest troje studentów (gen. pl.)

Tam byli dwaj studenci -- tam było dwoje studentów

Exercise on the Numbers 1-4

Fill in the blanks with the proper form of the numbers 1, 2, 3 or 4.

1. Tu nie ma _____ (4) pań i _____ (1) dziewczyny.

2. Czy masz _____ (2) ołówki i _____ (4) pióra?

3. Widziałem wczoraj _____ (3) studentów i _____ (2) samochody.

4. Słuchałam _____ (2) piosenek.

5. Pracowałam u _____ (1) ambitnego dyrektora z _____ (3) paniami z _____ (4) urzędnikami i z _____ (2) innymi pracownikami.

6. Dzisiaj na uniwersytecie jest _____ (2) studentów z _____ (4) zeszytami.

7. Wczoraj tam byli _____ (3) studenci bez ich _____ (3) zeszytów.

8. Oni mają _____ (4) dzieci _____ (3) córki i _____ (1) syna.

9. _____ (2) autorzy teraz piszą, a _____ (4) lektorzy uczą.

10. Byłyśmy u _____ (2) braci, gdzie rozmawiałyśmy z _____ (1) interesującą dziennikarką.

Translation Exercise

Translate the following into English.

1. Czy jestem niegrzeczny kiedy pytam ile zarabiasz?

2. Ten słynny aktor i piosenkarz jest bardzo zarozumiały.

3. Kim pan będzie? Lekarzem, adwokatem czy elektrykiem?

4. Jak uważasz, czy czytający ludzie są najlepszymi autorami i pisarzami?

5. Kiedy murarze są zmęczeni, oni słuchają niemieckich piosenek.

6. Czy włoscy inżynierzy pracują ciężej od japońskich?

7. Ci milicjanci są na prawdę fachowi.

8. Ci starzy panowie to moi starsi bracia.

9. Tu jest troje klientów, a tam są dwaj ekspedienci.

10. Czy wszyscy dyrektorzy są tacy rygorystyczni?

Writing

Write two or three sentences (or more if you feel inspired) about each picture below. You may add information but start with something that describes each picture.

1.

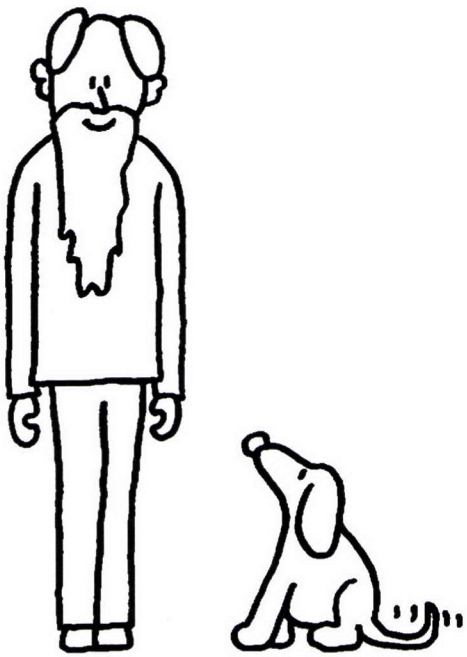

2.

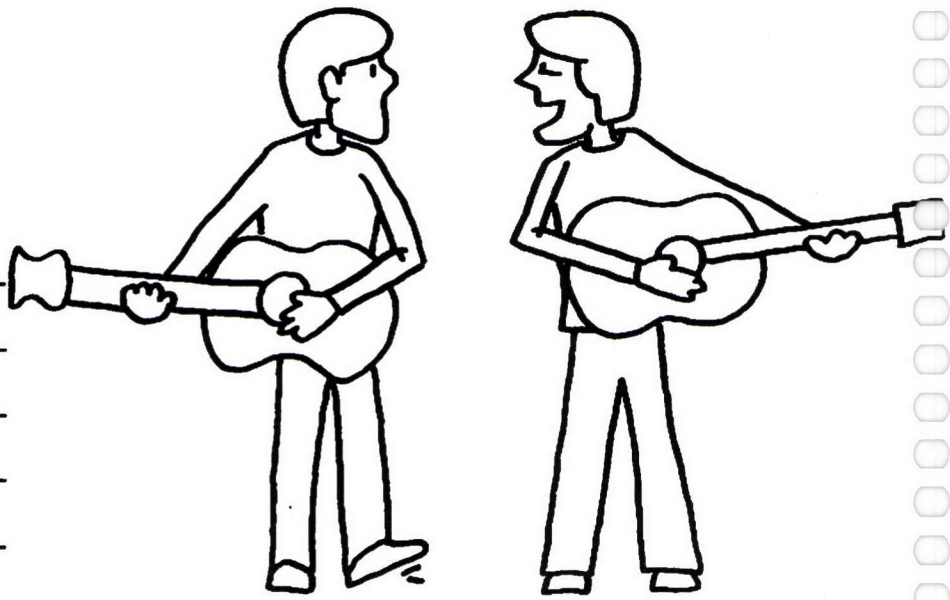

Writing (cont.)

3.

4.

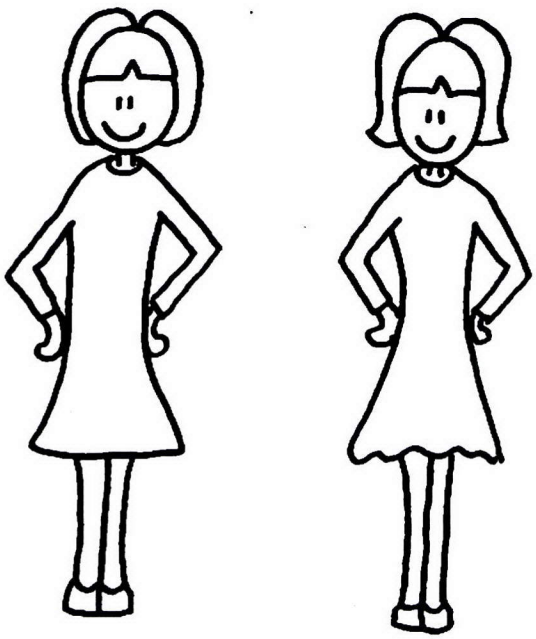

Writing (cont.)

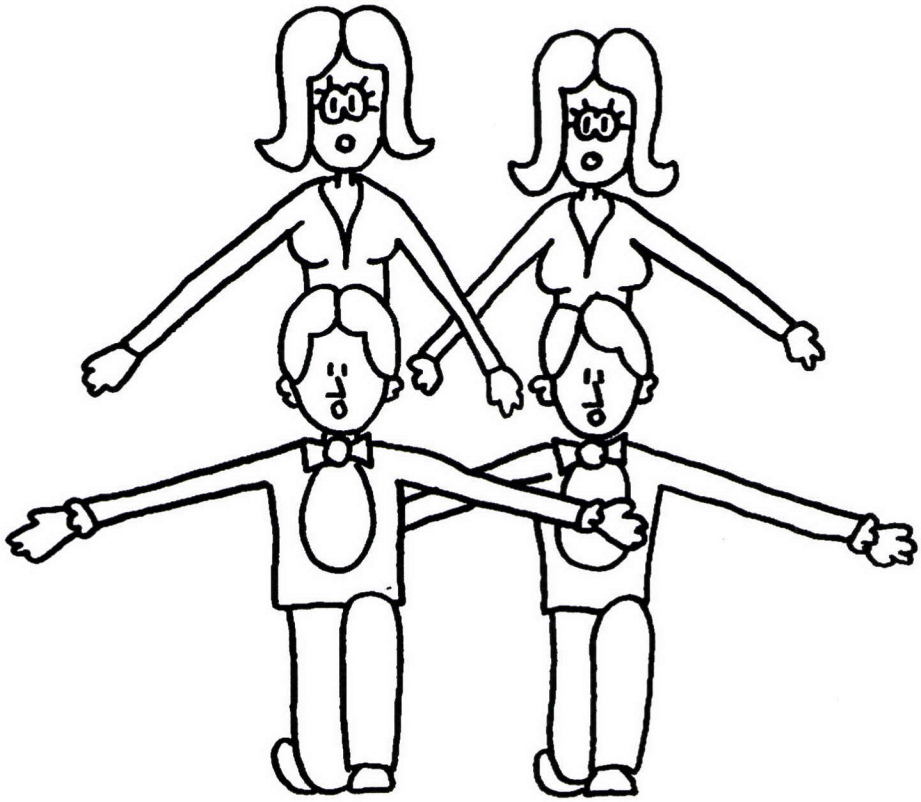

5.

Cultural Note

Konstanty Ildefons Gałczyński (1905-1953), a contemporary Polish poet, is one of the most popular authors in modern Polish Polish literature. As a young man he mastered the art of combining lyrical poetry with satire, but his real popularity came only after World War II when he started publishing his works in popular magazines, reaching wide audiences.

Among his writings The smallest theatre of the world Green Goose *Teatrzyk Zielona Gęś* is expecially enjoyable. In a few lines he manages to convey a complete satirical image of a person or situation, often absurd, often just funny, but in most cases aimed at ridiculing some human or social follies. The simplicity of his little theater makes it easy to understand and visualize.

Teatr Wielki (The Grand Theater)
Warsaw

Additional Reading

Below are 3 short plays from K.I. Gałczyński's cycle Teatrzyk Zielona Gęs *The Little Theatre Green Goose*. The vocabulary for these is given in a separate list following each play. Try to read it by guessing at the meanings of unknown words before you look at the list. You'll be surprised at what you can guess from context (and save yourself a lot of time looking in a dictionary).

ma zaszczyt przedstawić

dramat psychologiczny pt.

„SIEDMIU BRACI ŚPIĄCYCH"

PIERWSZY BRAT:
(chrapie)

DRUGI BRAT:
(chrapie)

TRZECI BRAT:
(chrapie)

CZWARTY BRAT:
(chrapie)

PIĄTY BRAT:
(chrapie)

SZOSTY BRAT:
(chrapie)

SIÓDMY BRAT:
(chrapie okropnie)

Kurtyna

270

Vocabulary

zaszczyt	*honor*	śpiący	*sleeping*
przedstawić (II)	*to present*	chrapać (III)	*to snore*
dramat	*drama*	okropnie	*terribly*
psychologiczny	*psychological*	kurtyna	*curtain*
pt. = pod tytułem	*titled*		

Additional Reading (cont.)

ma zaszczyt przedstawić

sztukę z życia nadwiślańskich inteligentów

pt.

„HAMLET & KELNERKA"

Osoby:

Hamlet — *książę Danii*
Kelnerka — *taka pani*
Henryk Ladosz — *bez komentarzy*
i Piekielny Piotruś

Miejsce: Oberża „Pod Wyskubanymi Brwiami".
Czas: Nieokreślony.

HAMLET
(basem):
Co może być?

KELNERKA:
Wszystko.
(odpina broszkę i zdejmuje buty)

HAMLET
(sopranem, stanowczo):
Nie. Te sprawy odłożymy do wtorku. Pytam, co może być w sensie picia?

KELNERKA:
Kawa, herbata.

HAMLET
(lirycznym tenorem):
Wobec tego kawa. Nie. Herbata. Nie. Kawa. Nie. Herbata. A może herbata? Nie. Kawa. Kawa. Herbata. Herbata. Herbata. Kawa. Kawa. Kawa.
(pauza; przyćmienie świateł; mezzosopranem)
Herbata!

KELNERKA:
A może kawa?

HENRYK ŁADOSZ:
A może herbata?

HAMLET:
(umiera na brak decyzji i skręt kiszek na ostrym zakręcie historycznym)

PIEKIELNY PIOTRUŚ:
Makabryczne. Kobiety szaleją.
(pisze białą, stanowczą kredą na czarnej trumnie Hamleta: HAMLET IDIOTA)

Kurtyna

Vocabulary

sztuka	*play*
nadwiślański	*living near the Vistula River in the Mazowsze region of Poland, sometimes all of Poland*
książe	*prince*
Dania	*Denmark*
komentarza	*commentary*
Piekielny	*hellish*
miejsce	*place*
oberża	*inn*
pod (+ instr.)	*under*
wyskubany	*plucked*
brwi	*eyebrows*
nieokreślony	*undetermined*
bas	*bass*
odpinać (I)	*unhook, undo*
broszka	*pin, brooch*

Additional Reading (cont.)

Vocabulary (cont.)

zdejmować (III)	*take off*	decyzja	*decision*
but	*shoe*	skręt	*sharp turn*
soprano	*soprano*	kiszka (skręt kiszek)	*intestine*
stanowczo	*definitely*	ostry	*sharp*
sprawa	*matter*	zakręt	*turn, curve*
odłożyć (II)	*put off*	historyczny	*history (adj.) historica*
sens	*sense, meaning*	makabryczny	*macabre*
liryczny	*lyric*	szaleć (III)	*go crazy*
tenor	*tenor*	biała	*white*
pauza	*pause*	czarna	*black*
przyćmienie	*dimming*	trumna	*casket*
światło	*light*	idiot	*idiot*
mezzosoprano	*mezzosoprano*	inteligent	*intelligentsia*
umierać	*die*	kelnerka	*waitress*
brak	*lack*		

TEATRZYK ZIELONA GĘŚ

ma zaszczyt przedstawić

„BIUROKRATĘ NA WAKACJACH"

Osoby:

Biurokrata i Amator Kąpieli

AMATOR KĄPIELI
(pośrodku jeziora):
Ratunku!

BIUROKRATA
(na brzegu jeziora):
Nazwisko?

AMATOR KĄPIELI
(jw.):
Dajmy na to Jankowski. Ratunku!

BIUROKRATA
(jw.):
Imię?

AMATOR KĄPIELI
(jw.):
Piotr. Ratunku!

BIUROKRATA
(jw.):
Imię ojca?

AMATOR KĄPIELI
(jw.):
Też Piotr. Ratunku!

BIUROKRATA
(jw.):
Imię matki?

AMATOR KĄPIELI
(jw.):
Balbina. Ratunku!

BIUROKRATA
(jw.):
Obywatelstwo? Zawód?

AMATOR KĄPIELI:
...gl... gl... gl... gl...
(tonie)

BIUROKRATA
(jw.):
Nic nie rozumiem.
(patrząc w niebo)
Dzień zapowiada się pogodny.

Kurtyna

Additional Reading (cont.)

Vocabulary

biurokrata (masc.)	*bureaucrat*
wakacje (pl.)	*vacation*
amator	*lover, enthusiast*
kąpiel (fem.)	*bathing, swimming*
pośrodku (+ gen.)	*in the middle of*
jezioro	*lake*
ratunku	*help!*
brzeg	*shore*
jw. = jak wyżej	*as above*
dać (dajmy lst pl. imperative)	*to give*
obywatelstwo	*citizenship*
zawód	*profession*
tonąć (III)	*to drown*
patrzeć (II)	*to look at*
niebo	*sky*
zapowiadać się (I)	*promise*
pogodny	*good weather*

Exercise on Additional Reading

Underline in the test the line(s) which answer(s) the following questions.

1. Pan/i już czytał/a dramat "Siedmiu Braci śpiących". Co to jest dramat?

2. Co robi siódmy brat?

3. What is Hamlet trying to decide between?

4. What does Piekielny Piotruś think about Hamlet?

5. Jak się nazywa Amator Kąpieli?

6. Czy Amator Kąpieli jeszcze żyje (żyć(III) *to live*)?

Listening Comprehension

Do the listening comprehension exercise on Pol 04 Tape 19B just after the grammar exercises. You will hear a dialogue. After the dialogue three statements will be read. Decide which of these are true, circle tak, and which are false, circle nie. The dialogue and statements will then be read a second time. Check your work. The answers will follow after a short pause. If you made any errors, go back and listen to the dialogue and statements once again.

1. Tak Nie
2. Tak Nie
3. Tak Nie

Dictation

Do the dictation exercise on Pol 04 Tape 19B, just after the listening comprehension exercise. You will hear a passage read three times. The first time it will be read at normal speed so that you know what is in it. Just listen. The second time the passage will be read slowly, with pauses, so that you can write it down on the lines below. Write what you hear. You do not need to change anything. The passage will then be read again, but without pauses. Check what you have written. Then show your work to an instructor.

Oral Exercises

Part A.

Answer the following questions for an instructor. The answers must be grammatically correct although they need not to be truthful. For additional pracitice in conversation ask the instructor the same questions.

1. Czy pan/pani ma dużo kolegów? Ilu?
2. Czy pana/pani koledzy są pana/pani sąsiadami?
3. Czy oni są bardzo hałaśliwi wieczorem?
4. Dlaczego są hałaśliwi -- co robią?
5. Czy zbyt głośno śpiewają, czy mówią, czy słuchają płyt?
6. Jak się nazywają pana/pani znajomi lekarze?
7. Jakich jeszcze ma pan/pani starszych znajomych? Kim oni są?
8. Czego pan/pani się uczył/uczyła ostatnio -- matematyki czy fizyki?
9. Czego trzeba się uczyć, żeby być dobrym studentem języków?
10. Jakich pan/pani zna tutaj profesorów matematyki? Jak się nazywają?
11. Ile pan/pani ma długopisów?

Part B

On the oral portion of the Unit 16 Test you will be asked to tell a story about your friends or neighbors. Pracitice by going to an instructor and telling him about some male friends of yours -- who are they, what do they do, how do they act, how do they spend their time etc... (You will not be graded on the degree of creativity in your story.)

Self-test, Unit 16, Lesson 19

For questions 1-3 circle the letter(s) of the choice which correctly completes the sentence.

1. The category of "masculine personal nouns" applies to

   a. men only

   b. a mixed group (men and women)

   c. every person

2. Masculine personal nouns with soft stem endings take in the nominative plural:

   a. -e

   b. -y

   c. -i

3. Adjectives ending in -ony change in the nominative plural to _____ when modifying masculine personal nouns.

   a. -one

   b. -eni

   c. -ani

4. Give the forms of the following adjectives when modifying masculine personal nouns in the nominative plural:

   a. (dobry) _____

   b. (polski) _____

   c. (młody) _____

5. Give the plural form of the adjective dobry as a modifier of the following nouns:

   a. _____ państwo.

   b. _____ ludzie.

   c. _____ panie.

   d. _____ stoły.

Self-test (cont.)

6. Give the plural of the following names:

   a. Kowalewski _____

   b. Kowalczyk _____

   c. Kowal _____

7. Give the collective numerals for the noun dzieci

   a. 2 _____

   b. 3 _____

   c. 4 _____

8. Give the numerals for the plural noun chłopcy.

   a. 2 _____

   b. 3 _____

   c. 4 _____

9. Give the nationality adjectives for the plural noun profesorowie.

   a. polski _____

   b. rosyjski _____

   c. włoski _____

   d. niemiecki _____

10. Supply the proper endings.

   a. uczę się język_____ polsk_____

   b. uczę moj_____ student_____(pl. masc.)

   c. uczymy się matematyk_____

   d. uczymy nasz_____ koleg_____(pl. masc.)

11. To ask how many or how much you say:

   a. _____ studentów?

   b. _____ studentek?

   c. _____ piór?

Answer Keys, Packet 19

Packet 19, No. 3

Part A

1. uczy
2. studiuje
3. Studiuję; się uczyć
4. się uczyć
5. studiują
6. uczy
7. uczysz

Part B

1. -ię
2. -a; -ii
3. -a; -iego; -iego
4. -ii; -a
5. -i; -u

Swan 19.F.12

uczę się polskiego już rok
uczę się angielskiego już cztery lata
uczę się rosyjskiego już dwa lata
uczę się hiszpańskiego już siedem lat
uczę się włoskiego już sześć lat
uczę się chińskiego już trzy lata
uczę się japońskiego już jedenaście lat
uczę się niemieckiego już osiem lat
uczę się łaciny już cztery lata

Swan 19.F.6

polscy/rosyjscy dentyści są lepsi niż rosyjscy/polscy
angielscy/francuscy adwokaci są lepsi niż francuscy/angielscy
japońscy/chińscy fryzjerzy są lepsi niż chińscy/japońscy
hiszpańscy/włoscy biolodzy są lepsi niż włoscy/hiszpańscy
francuscy/niemieccy żołnierze są lepsi niż niemieccy/francuscy
rosyjscy/polscy kelnerzy są lepsi niż polscy/rosyjscy
kanadyjscy/amerykańscy listonosze są lepsi niż amerykańscy/kanadyjscy

Swan 19.F.7

nasi pisarze są bardzo interesujący
nasi studenci są bardzo zajęci
nasi sąsiedzi są bardzo skromni
nasi listonosze są bardzo sprawni
nasi asystenci są bardzo pracowici
nasi kelnerzy są bardzo grzeczni
nasi klienci są bardzo wybredni
nasi nauczyciele są bardzo zarozumiali
nasi murarze są bardzo zadowoleni

Swan 19.F.8

dentystka
lekarka
autorka
klientka
sąsiadka
pisarka
kelnerka
ekspedientka
milicjantka
pilotka
adwokatka

Swan 19.F.9

a. to są dobrzy dentyści
b. to są dobre dentystki

a. to są dobrzy aktorzy
b. to są dobre aktorki

a. to są dobrzy pisarze
b. to są dobre pisarki

a. to są dobrzy kelnerzy
b. to są dobre kelnerki

a. to są dobrzy lekarze
b. to są dobre lekarki

a. to są dobrzy klienci
b. to są dobre klientki

a. to są dobrzy sąsiedzi
b. to są dobre sąsiadki

a. to są dobrzy milicjanci
b. to są dobre milicjantki

a. to są dobrzy księgowi
b. to są dobre księgowe

a. to są dobrzy ekspedienci
b. to są dobre ekspedientki

Swan 19.F.9 (cont.)

a. chciał/a/bym poznać tych dentystów
b. chciał/a/bym poznać te dentystki

a. chciał/a/bym poznać tych aktorów
b. chciał/a/bym poznać te aktorki

a. chciał/a/bym poznać tych pisarzy
b. chciał/a/bym poznać te pisarki

a. chciał/a/bym poznać tych kelnerów
b. chciał/a/bym poznać te kelnerki

a. chciał/a/bym poznać tych lekarzy
b. chciał/a/bym poznać te lekarki

a. chciał/a/bym poznać tych klientów
b. chciał/a/bym poznać te klientki

a. chciał/a/bym poznać tych sąsiadów
b. chciał/a/bym poznać te sąsiadki

a. chciał/a/bym poznać tych milicjantów
b. chciał/a/bym poznać te milicjantki

a. chciał/a/bym poznać tych księgowych
b. chciał/a/bym poznać te księgowe

a. chciał/a/bym poznać tych ekspedientów
b. chciał/a/bym poznać te ekspedientki

Packet 19, No. 4

I. Wczoraj wieczorem byliśmy u naszych starych kolegów. Tam byli ich dobrzy przyjaciele. Śpiewaliśmy włoskie piosenki a potem uczyliśmy się francuskiego. Bracia moich kolegów dali nam ich francuskie zeszyty. Poszliśmy do domu i w domu czytaliśmy. Dzisiaj rano widzieliśmy tych nowych profesorów matematyki. Oni nam mówili, że możemy lepiej pracować.

II.

1. śpiewakiem
2. piosenkarzem
3. żołnierzem
4. biologami
5. księgowym
6. autorem/pisarzem

Packet 19, No. 6

1. Ile
2. Ile
3. Ile
4. Ilu
5. Ilu
6. iloma
7. Ilu
8. Ile

Packet 19, No. 8

1. czterech; jednej
2. dwa; cztery
3. trzech; dwa
4. dwóch
5. jednego; trzema; czterema; dwoma
6. dwoje, czterema
7. trzej; trzech
8. czworo; trzy; jednego
9. Dwaj; czterej
10. dwóch; jedną

Swan 19.F.11

a. tam są dwaj doktorzy
b. tam jest siedmiu doktorów

a. tam są trzej żołnierze
b. tam jest sześciu żołnierzy

a. tam są czterej listonosze
b. tam jest ośmiu listonoszy

a. tam są czterej lektorzy
b. tam jest trzynastu lektorów

a. tam są trzej biolodzy
b. tam jest dziewięciu biologów

Answer Keys, Packet 19 (cont.)

Packet 19, No. 9

1. Am I impolite when I ask how much you earn?
2. That famous actor and singer is very conceited.
3. What will you be? A doctor, a lawyer or an electrician?
4. What do you think, are reading people (people who read) the best authors and writers?
5. When bricklayers are tired, they listen to German songs.
6. Do Italian engineers work harder than Japanese (engineers)?
7. These policemen are really professional.
8. Those old men are my older brothers.
9. There are three (possibly mixed sex) customers here, and there are two salespersons there.
10. Are all managers so strict.

Packet 19, No. 13

1. dramat psychologiczny
2. chrapie okropnie
3. kawa, herbata
4. Hamlet Idiota
5. Piotr Jankowski
6. Nie (tonie)

Swan 19.F.17

a. Kim są ci ludzie z długimi brodami i krótkimi włosami?
b. To są moi najdrożsi przyjaciele.
c. Wszyscy moi sąsiedzi są hałaśliwi. Bez przeszdy.
d. Uczę się francuskiego już pięć lat, ale ciągle jeszcze nie umiem mówić dobrze po francusku.
e. To dziwne. Uczę się polskiego tylko dwa lata, ale mówię po polsku nawet lepiej niż po angielsku.
f. Jestem chyba za stary/a, żeby chodzić na takie koncerty.
g. Czy tych pięciu starych mężczyzn jest twoimi znajomymi?
h. Jesteś ostatnio bardzo niegrzeczny.
i. Może ten człowiek jest zdolnym pisarzem, ale jest także najbardziej zarozumiałą osobą jaką znam.
j. Czy nie uważasz, że francuscy pisarze są bardziej interesujący niż angielscy?

Packet 19, No. 17 (Self-test)

1. a, b

2. a

3. b

4. a. dobrzy
   b. polscy
   c. młodzi

5. a. dobrzy
   b. dobrzy
   c. dobre
   d. dobre

6. a. Kowalewscy
   b. Kowalczykowie
   c. Kowalowie

7. a. dwoje
   b. troje
   c. czworo

8. a. dwaj
   b. trzej
   c. czterej

9. a. polscy
   b. rosyjscy
   c. włoscy
   d. niemieccy

10. a. języka polskiego
    b. moich studentów
    c. matematyki
    d. naszych kolegów

11. a. Ilu
    b. Ile
    c. Ile

Dictation, Unit 16, Lesson 19

Answer Key

Pol 04 Tape 19B

Mieszkamy w Krakowie. Mamy tu piękne, nowe mieszkanie. Niestety, nasi nowi sąsiedzi są bardzo hałaśliwi. Obchodzą imieniny chyba każdego dnia. Uważam, że powinni mieć więcej taktu wobec nas i innych sąsiadów, ale moja żona mówi: "bez przesady, imieniny są przecież takim ważnym dniem".

UNIT SEVENTEEN
(Lesson 25)

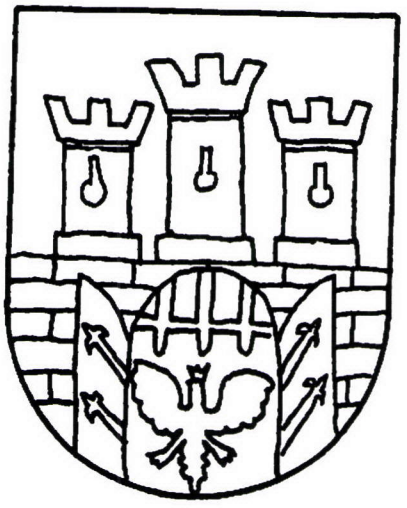

Kraków

Student-Instructor Checklist

Unit 17

Name: _____

Vocabulary Quiz on Lesson 20.

Write exercise No. 2 (Swan 25.F).

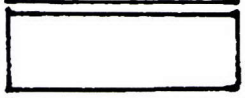

Do orally exs. 7, 9, 11 (Swan 25.F).

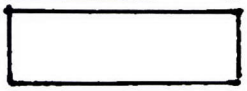

Read aloud a story (Packet 20, No. 7).

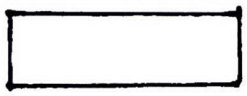

Describe pictures (Packet 20, No. 9).

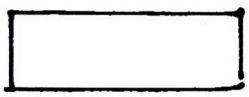

Write a Dictation (Packet 20, No. 12).

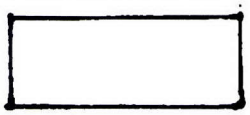

Compose sentences (Packet 20, No. 13).

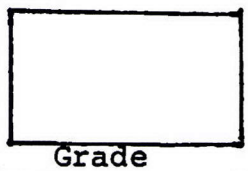

Unit 17 Pretest

Grade

Written

Oral

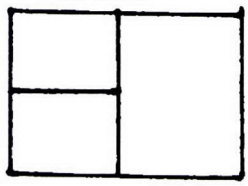

Unit 17 Test

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Seventeen

Unit Seventeen introduces the Dative case and its usage with various grammatical forms. This case complements your knowledge of grammatical cases learned previously and enables you to use it with many idiomatic expressions. The Unit consists of Lesson 20 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Seventeen you will be able to:

Vocabulary

-learn a number of impersonal adjectives used with the Dative.

-use personal pronouns in the Dative.

-translate from Polish to English and from English to Polish.

-compose several dialogues.

Grammar Concepts

-use the Dative case with some personal pronouns.

-use the Dative case with some impersonal adjectives.

-learn some common idioms.

Speaking and Listening

-do grammar exercises orally.

-write a dictation.

-answer question.

-read some newspaper texts.

ATTENTION: Beginning with this unit, the lessons in Swan will be covered in a nonconsecutive order (Lesson 25 before Lesson 20, etc.).

Unit 17
Lesson 25

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary
	1. Read the Vocabulary List for Lesson 20 in Packet 20, No. 1.
	2. Read Swan 25.E (Uwagi).
	* 3. Listen to the Vocabulary List on Pol 04 Tape 20A, repeating after the speaker as directed.
	4. Optional. Make and use flashcards as in Unit 16.
	* 5. Take the Vocabulary Quiz on Lesson 20. You must see an instructor to do this.
	B. Reading
	1. Read the dialogue in Swan 25D (Trudno ci dogodzić).
	2. Read the story in Packet 20, No. 7. Then turn to Packet 20, No. 8 and rewrite the story in the present tense. Check your work with the Answer Key.
	* 3. Listen to the dictation on Pol 04 Tape 20A, just after the vocabulary list.
	C. The Dative Case
	1. Read in Swan 25.E (Zapamiętaj!), the section titled "The Dative Case of Personal Pronouns".
	2. Read in Swan 25.E (Zapamiętaj!) the section titled "Some impersonal adjective frequently occurring with dative pronouns".
	3. Read Packet 20, No. 2 (A Note on the Dative Case with Adverbs).
	4. Write exercise in Packet 20, No. 3. See Answer Key.
	* 5. Write ex. 9 in Swan 25.F (Ćwiczenia). See Answer Key. Show your work to an instructor.
	D. The Dative Reflexive Pronoun *sobie*
	1. Read in Swan 25.D (Zapamiętaj) the section titled "The Dative Reflexive Pronoun sobie".

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	2. Read Packet 20, No. 4 (A Note on the Reflexive Pronoun sobie).
	3. Write exercises in Packet 20, No. 5.See Answer Key.
	4. Translate sentences in Swan 25.F.23. See Answer Key.
	E. Practice in Using the Dative Case
	* 1. Do orally exercises 7, 9, 11 in Swan 20.E. Perform them for an instructor.
	* 2. Describe pictures in Packet 20, No. 9. Show your work to an instructor.
	* 3. Listen to Pol 04 Tape 20B and write a dictation in Packet 20, No. 10. Show it to an instructor.
	F. Conversation, Oral Work and Comprehension
	* 1. Listen to on Pol 04 Tape 20A and read aloud a story in Packet 20, No. 7. Read it for an instructor.
	* 2. Compose sentences in Packet 20, No. 11. Show your work to an instructor.
	* 3. Do oral Exercises (Packet 20, No. 12) with an instructor. See Answer Key.
	4. Take Unit 17 Self-test /Packet 20,No.13/. See Answer Key.
	G. Culture Read the culture note in Packet 20, No. 6. Enjoy!
	*H. Take Unit 17 Pretest. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or more on this pass/fail pretest, you may go on to:
	*J. Take Unit 17 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb

Każdy sobie rzepkę skrobie
Everybody for himself

Vocabulary List, Lesson 20

ci	YOU (inf. dat.)
ciepło	WARM
dogodzić (I)	TO PLEASE
duszno	STUFFY
im	THEY (dat.)
jej	HER (dat.)
jemu	HIM (dat.)
kratka	CHECKERBOARD
łatwo	EASY
materiał	FABRIC
mi	ME (dat.)
mianowicie	NAMELY
mu	HIM (dat.)
nam	US (dat.)
nie szkodzi	DOESN'T MATTER
nudno	BORING
przykro	SORRY
smakować (I)	TO TASTE
smutno	SAD
sobie	ONESELF (dat.)
stać się (III)	TO BECOME, TO HAPPEN
trudno	DIFFICULT
wam	YOU (pl., inf. dat.)
wierzyć (II)	TO BELIEVE
wolno	IT IS PERMITTED
wychodzić (II)	TO COME OUT
wzajemnie	MUTUALLY
zdaje się	IT APPEARS
zepsuć (III)	TO SPOIL
zimno	COLD
zupa	SOUP

A Note on the Dative Case with Adverbs

Polish adverbs (Swan 9.E) answer the question "how" rather than "what kind" answered by adjectives. Although in Lesson 20 they are referred to as "impersonal adjectives", they belong to the grammatical category called adverbs, which, for instance in English, add a suffix -ly to English adjectives (nice -- nicely).

Compare:

Ona jest miła	*She is nice.*
Ona miło wygląda	*She looks nicely.*
or	
Dzisiaj jest ciepły dzień	*Today is a warm day.*
Dzisiaj jest ciepło	*It is warm today.*

Most Polish adverbs end in -o or -e (-nie). They are very often used to express an action made "to" or "for" somebody, thus requiring the dative case of personal pronouns denoting persons.

Trudno mi czytać	*It is difficult for me to read.*
Czy panu zimno?	*Are you cold? Is is cold to you?*

In this respect they can be treated as "impersonal adjectives", since the action is often imposed on a person independently of his/her will. In English they are often rendered by the form "it is...to me/him etc...", without specifying the "it".

Exercises on the Dative of Personal Pronouns

Change the personal pronouns into the dative:

1. Wczoraj _____ było zimno.
   (on)

2. _____ podoba się ten samochód.
   (My)

3. _____ jest bardzo smutno.
   (Ona)

4. Czy nie jest _____ przykro?
   (pan)

5. Było _____ to łatwo zrobić.
   (ja)

A Note on the Reflexive Pronoun *sobie*

The reflexive pronoun *sobie* (dat., *siebie* in gen., acc.) differs from another reflexive pronoun *się* (Swan 2.D.6, 6.E and Packet 6, No. 2). While *się* often forms an integral part of certain verbs or indicates a different kind of action with some of them (myję kota -- myję się), *siebie* indicates an action similar to those expressed by *się* but directed toward or for the subject who coincides with the actor.

Compare:

Uczę studenta	*I am teaching a student.*
Uczę się	*I study (I am teaching myself)*
Uczę siebie	*I am teaching myself (literally)*

Its dative case, *sobie*, follows the general idea of an action to or for something or somebody.

Czytam sobie	*I am reading for myself.*
On sobie mówi	*He tells himself.*
Kupili sobie dom	*They bought a house for themselves.*

Sometimes this form indicates a reciprocal action, "to one another, each other":

Nie mamy sobie nic do powiedzenia -- *We have nothing to say to each other.*

Exercises on the Reflexive Pronouns

Choose the proper form of either <u>się</u> or <u>siebie</u>:

1. Stefan uczy _____ polskiego.

2. Ona robi _____ herbatę.

3. Mój brat kupił _____ drogi adapter.

4. Maria umyła _____ i idzie kupować _____kawę.

5. Wieczorem czytamy _____ gazety.

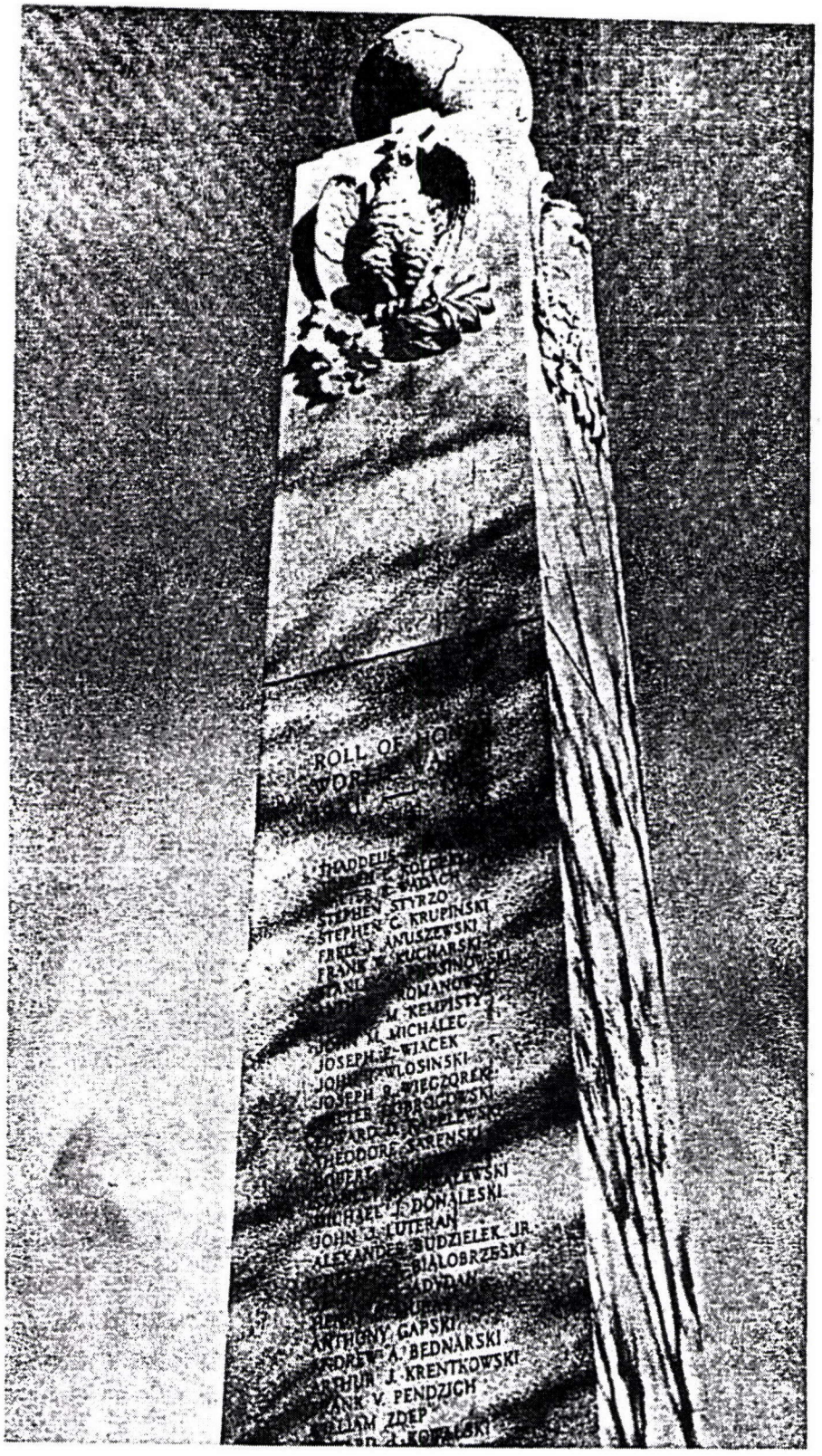

A memorial to American soldiers who died in World War II, erected in Syracuse, NY. All names are Polish.

Cultural Note

Polish Americans, whose number is estimated between ten and twelve million, have a long and well-established tradition in American history and life. Two national heros of both countries, Tadeusz Kościuszko (1746-1817) and Kazimierz Pułaski (1747-1779) distinguished themselves as genreals in the Revolutionary War. Throughout the 19th and 20th C. numerous famous artists, scholars, scientist and politicians of Polish descent have been making valid contributions to the cultural and social development of the United States. One of the most recent winners of the coveted Nobel Prize in Literature (1980) is Czesław Miłosz, a Polish poet and a professor at the University of California.

Cities like Chicago, Detroit, New York, Buffalo and many others have large Polish population whose activities are channeled through hundreds of organizations of various kinds. While the Polish-American Congress represents political and social issues, The Polish Institute of Arts and Sciences in America and The Kosciuszko Foundation are promoting cultural and academic endeavors. Many American universities offer courses in Polish language, literature, history and many other aspects of Polish culture.

Additional Reading

Teraz zrozumiałem. Przez kilkadziesiąt lat w zapadłej Maripozie nie widział ani jednego Polaka, nie mówił z nikim. Czytywał więc Wujka, i nic dziwnego, że nie tylko jego słowa, ale i myśli ułożyły się do miary Biblii. Inaczej już po polsku nie umiał i nie mógł umieć; oddawał to, co czerpał. Nie chciał tylko za nic na świecie zapomnieć. Miał zwyczaj czytywać głośno swoją Biblię każdego ranka. Zresztą nic więcej nie dochodziło go ze stron ojczystych, nic, znikąd -- chyba tylko szum lasu kalifornijskiego przypominał mu szumy litewskie.

Henryk Sienkiewicz, Wspomnienie z Maripozy
(1882)

And now I understood. For many years he did not see a single Pole in the forgotten Mariposa, he did not talk to anyone. So, he read his Wujek[1] and no wonder that not only his words but his thoughts arranged themselves according to the Bible. He did not and could not speak Polish differently, he was just returning what he had taken. Only he did not want to forget for anything in the world. He had a custom to read his Bible every morning. Besides, nothing else reached him from his native land, nothing, from nowhere -- perhaps only the rustling of the California forest reminded him of the rustling from Lithuania.

Henryk Sienkiewicz, A Reminiscence from Mariposa
(1882)

---

[1] Jakub Wujek, a Polish translator of the Bible (16th C.).

Exercise on Additional Reading

Read carefully the fragment of Sienkiewicz's short story (Packet 20, No. 7) and rewrite it changing the verbs into present tense.

After you finish compare your text with Answer Key.

Exercise on Dative Case

Describe the pictures below in short sentences, using personal pronouns in the dative case. Show your work to an instructor.

1.

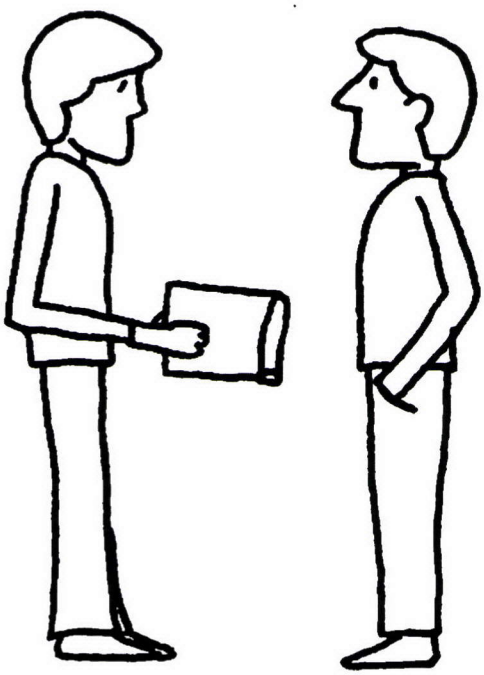

2.

3.

Dictation

Listen to the dictation on Pol 04 Tape 20B. Show your work to an instructor.

Composition

Compose ten sentences with the dative case constructions. Show your work to an instructor.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Z ŻYCIA POL

GAZETA KRAKOWSKA

Kraków • Nowy Sącz • Tarnów • Środ

Dziennik Pr

nowy dz

nowy

POLISH AM
DAILY NEW

Published daily except Sundays, Mondays and Holi
By BICENTENNIAL PUBLISHING Corp.
Marian Święcicki – Honorary Chairman
Bolesław Wierzbiański – President
Edward W. Luka – Vice President
Bolesław Laszewski – Vice President
Barbara Nagórska – Secretary
Mieczysław Przybyłowski – Treasurer
Romuald Dymski – Deputy Treasurer
Hieronim ...zyński – Manager
Zbigniew ...ski – Director
Jerzy ... Director
Jerz ... ector
Bolesław W ... lisher
Ewa
Mare

Editorial staff: Andrzej Dobrov
Stadnik (City Editors), Julita
composition.

Correspondents: Zbign
Chilecki – Cologne, G
Kazimierz Łazowski –
Correspondents in
Massachusetts – Z
– Józef Bryncza
Wyszyński, Penr
Philadelphia: Fl

WTOREK, 28 MARCA 1982 R. — NR 89

Amerykanie
za ratyfikac
„SALT-2"

(stereo). 17.20 ... 17.20 Nasz dzień — wyd. popołudn. 18.00 Klasycy mus. rozr. (stereo). 18.30 „Nad Niemnem" — fragm. pow. 19.05 Klasycy mus. rozr. (stereo). 19.30 Recital M. Forrester w Filh. Narod. 1973 r. (stereo). 21.00 Klub Stereo (stereo). 22.30 Fakty dnia. 22.40 Nocne divertimento (stereo). 23.30 Głosy, instrum., nastroje (stereo).

przyrodniczy

POGODA

KRAKOWSKIE BIURO ...OGNOZ IMGW INFOR...JE: Sytuacja barycz...: ...ska przechodzi pod wpływ... ...kt związane) z niżem ...d Morza Północnego.

ROGNOZA POGODY DLA ...SKI POŁUDNIOWEJ: ...murzenie duże z wię... ...mi przejaśnieniami, miej... ...ti opady deszczu a w Ta... ...śniegu. Temperatura ...symalna w dzień od 6 do ..., minimalna nocą od 1 ...st., w Tatrach tempera... ...—1 st. dniem do —6 ... Wiatr umiarkowa... ...lny, okresami ... południe... ...ni.

tv-PROGRAM

PROGRAM I

...S — Jęz. polski. W. ...ci"
...atematyka.

LISTY DO REDAKCJI

Szanowny Panie Redaktorze! W związku z nekrologiem śp. ...na Henryka de Rozena ... nr. 2920 z 3 września 82 ...komentarzem p. ... Onacewicza ...tem p. Marii ...eśnia 82 ...hne.

we Włoszech) włączyła trzy lata okupacji w Wiedniu, 1945-48. Kahlenberg ze swymi historycznymi pamiątkami po Sobieskim pozostawił na mnie niezatarte wrażenia. Byłem tam ciągłym bywalcem. Położony on jest cudownie, w kręgu słynnych, pięknych lasów wiedeńskich.

Dziś otrzymałem z ...Waszyngtonu list od adwokata ... R. Sharpa — 1200 No.Nash ...ite 821, Arlington, Va. ...703-243-8100) — ...reści (moje

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Ruch na piłkarskich stadionach

Brazylia — RFN 1:0

Wszystkie czołowe zespoły świata rozgrywają mecze towarzyskie przed „Espana-82". Wydarzeniem ostatnich dni był niedzielny mecz w Rio de Janeiro na słynnym stadionie Maracana między BRAZYLIĄ i RFN. W obecności 170 tys. widzów (!) gospodarze wygrali ten pojedynek 1:0, ale zwycięską bramkę uzyskali dopiero w końcowej fazie, w 83 min. po strzale obrońcy Juniora.

Agencje podają, że mecz miał dwie oblicza. I połowa była nieciekawa, oba zespoły nie mogły wypracować dogodnych sytuacji podbramkowych. Atak niemiecki poprowadzony kontuzjowanego Rummenigge i od 13 min. Fischera (doznał kontuzji, zastąpił go Hrubesch) grał anemicznie, natomiast Brazylijczycy nie mogli sobie poradzić z dobrze zorganizowaną i konsekwentnie przez Stielike obroną gości. Pomocnik RFN — Matthaeus był cały H. Muller, Fischer, Littbarski).

BRAZYLIA: Oscar, Luisinho, Paulo Isidorio, Zico, Marzio, Eder). Sędzi... stilla.

W środę w ... syna RFN sp... Aires z ... świata. Arg... Menottiego n... przekonywuj...

Trzeci lot „Columbii" na orbitę okołoziemską

NOWY JORK (PAP). W poniedziałek o godz. 17.00 czasu warszawskiego (11.00 czasu miejscowego) z ośrodka lotów kosmicznych im. Kennedy'ego na przylądku Canaveral (stan pomocą trzech głównych silników na paliwo ciekłe. W 8 i pół minuty po starcie statek osiągnął wysokość orbitalną, po czym odłączył się od niego olbrzymi zbiornik paliwa.

STAR A-35 wywrotka, po remoncie — sprzedam. Kraków, ul. R... tyckiego 6/130. g-68...

MAGNETOFON ZK120T, ZK140T wzmacniacz stereofoniczny hi... WS-3018 — sprzedam. Oferty: te... 11-04-38, po godz. 20.

SYRENĘ Bosto, rok 1977, stan ba... dzo dobry, wał korbowy, błotnik... akumulator 12 V 34 Ah, siatkę ... grodzeniową 100 mb, obiektyw... Pentacon 29 i Sonnar 135, powięk... szalnik Krokus 66, srebrne mone... ty, znaczki polskie — sprzedam Zbigniew Przybylski, Kraków, ...9/72. g-697...

..., rok 1976, po remoncie ...m lub zamienię na Sko... ...urga. Wiadomość: Wie... Sawickiej 34.

RGA 353 W do Lun. p... — sprzedam. Wiadomość Zarzecze 7.

WANEGO Fiata 126 p — ...na wylosowanego Fiata ... Poloneza — do odbioru ...rtale. Oferty 30710 „Pra... ...w, Wiślna 2.

...ebie „Łańcut" — sprze... ...rty 30678 „Prasa" Kra... ...na 5

Oral Exercises

Part A.

Answer the following questions for an instructor. The answers must be grammatically correct although they need not be truthful. For an additional practice in conversation ask the instructor the same questions.

1. Czy pan/pani ma rodziców?
2. Czy pan/pani kupuje im prezenty?
3. Co pan/pani im daje?
4. A czy oni dają panu/pani także jakieś prezenty?
5. Co oni panu/pani dają?
6. Czy kupuje pan/pani prezenty dla kolegów i koleżanek?
7. Co pan/pani im daje?
8. A co chciałby/chciałaby pan/pani od nich dostać?
9. Co pan/pani kupi swoim kolegom/koleżankom na Święta?
10. A co in oni panu/pani kupią?

Part B.

On the Oral portion of the Unit 17 Test you will be asked to tell a story about buying presents for your relatives and friends. Practice by going to an instructor and telling him about buying for and giving to those people some gifts. Use the dative constructions with personal pronouns.

Self-test, Lesson 20

I. Fill in the dative forms of personal pronouns:

1. ja _____
2. ty _____
3. my _____
4. wy _____
5. on _____
6. ona _____
7. oni _____
8. one _____

II. Change the adjectives into adverbs:

1. ciepły _____
2. ciężki _____
3. zimny _____
4. zły _____
5. łatwy _____
6. duszny _____
7. nudny _____
8. smutny _____
9. przykry _____
10. dobry _____

III. Translate into English:

1. Nic mi nie wychodzi.

2. Bardzo mi przykro.

3. Co się stało?

4. Bardzo mi smakuje.

5. Nie podoba mi się ten materiał.

Self-test, Lesson 20 (cont.)

IV. Translate into Polish:

1. Can I help you? (sing., inf.)

2. It doesn't matter.

3. Buy me something interesting.

4. We are bored.

5. It is not permitted to sing here.

V. Provide Polish idioms for the following sentences:

1. It's all the same to me.

2. I don't feel like it.

3. What are you concerned about? (sing., inf.)

4. What's wrong with you? (sing., inf.)

Answer Key, Lesson 20

Packet 20, No. 8

Teraz rozumiem. Przez kilkadziesiąt lat w zapadłej Maripozie nie widzi ani jednego Polaka, nie mówi z nikim. Czytuje więc Wujka, i nic dziwnego, że nie tylko jego słowa, ale i myśli układają się do miary Biblii. Inaczej już po polsku nie umie i nie może umieć; oddaje to, co czerpie. Nie chce tylko za nic w świecie zapomnieć. Ma zwyczaj czytywać głośno swoją Biblię każdego ranka. Zresztą nic więcej nie dochodzi go ze stron ojczystych, nic, znikąd -- chyba tylko szum lasu kalifornijskiego przypomina mu szumy litewskie.

Packet 20, No. 3

1. jemu
2. nam
3. jej
4. panu
5. mi

Swan 25.F.9

a. wszystko mu jedno
b. jemu jest wszystko jedno

a. wszystko panu jedno
b. panu jest wszystko jedno

a. wszystko ci jedno
b. tobie jest wszystko jedno

a. wszystko mu jedno
b. jemu jest wszystko jedno

a. wszystko pani jedno
b. pani jest wszystko jedno

a. wszystko nam jedno
b. nam jest wszystko jedno

a. wszystko jej jedno
b. jej jest wszystko jedno

a. wszystko panom jedno
b. panom jest wszystko jedno

a. wszystko wam jedno
b. wam jest wszystko jedno

a. wszystko im jedno
b. im jest wszystko jedno

a. wszystko paniom jedno
b. paniom jest wszystko jedno

a. wszystko im jedno
b. im jest wszystko jedno

Swan 25.F.9 cont.

a. wszystko państwu jedno
b. państwu jest wszystko jedno

Swan 25.F.23

a. Dziwię się temu.
b. Podoba mi się to, ale to nie znaczy, że chcę to mieć.
c. Mam to, ale to nie znaczy, że mi się to podoba.
d. Co jest twojemu bratu? Czy jest chory? Nie, jest tylko zmęczony.
e. Kto może pomóc biednej kobiecie? Nikt jej nie może pomóc.
f. Nie ufam żadnemu mężczyźnie. Powinienem o tym wiedzieć, bo sam jestem mężczyzną.
g. Chętnie ci pożyczam.
h. Chętnie ci pożyczę mój magnetofon, jeśli ty mi pożyczysz swoje płyty.
i. Zazdroszczę twojej cioci.
j. Wziąłem cię za prawdziwego policjanta. Myliłeś się.
k. Jak ci smakuje to wino? Jest za słodkie.
l. Czy wolno tu pływać? Zawsze można spróbować.
m. Trudno ci dogodzić. Nie trudno mi dogodzić, jestem po prostu wybredna.
n. Popsułem twój nowy adapter. Wszystko mi jedno, i tak chciałem kupić nowy.
o. Jak ci się podoba mój nowy płaszcz? Podoba mi się, ale dlaczego jest taki duży?
p. Nie wolno tu pić piwa.
q. Nie wolno mi jeść mięsa.
r. Kup mi coś do picia.

Packet 20, No. 13

I.
1. mi
2. ci
3. nam
4. wam
5. mu (jemu)
6. jej
7. im
8. im

II.
1. ciepło
2. ciężko
3. zimno
4. źle
5. łatwo
6. duszno
7. nudno
8. smutno
9. przykro
10. dobrze

III.
1. Nothing works out for me.
2. I'm very sorry.
3. What happened?
4. I like it very much.
5. I don't like this fabric.

IV.
1. Czy mogę ci pomóc?
2. Nie szkodzi
3. Kup mi coś ciekawego
4. Nudno nam (nudzi nam się)
5. Nie wolno tu śpiewać

V.
1. Wszystko mi jedno
2. Nie chce mi się
3. O co ci chodzi?
4. Co ci jest?

Dictation, Unit 17, Lesson 20

Answer Key

Pol 04 Tape 20B

Wczoraj kupiłem sobie nowy adapter. Mojej siostrze kupiłem nowe płyty. Francuskie piosenki batdzo się jej podobały. Trudno jej dogodzić, ale teraz nie jest jej smutno. Tak mi się zdaje i tak sobie myślę.

UNIT EIGHTEEN

(Lesson 20)

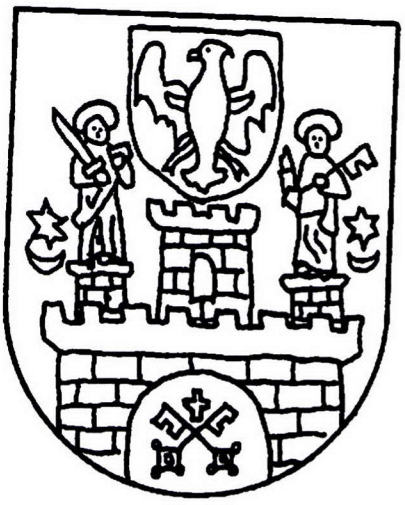

Poznań

Student-Instructor Checklist

Unit 18

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz on Lesson 20.
- ☐ Answer questions in Packet 21, No. 9.(Swan 20).
- ☐ Do orally exercises 8, 9, 11 and 16 in Swan 20D.
- ☐ Provide captions for Packet 21, No. 8.
- ☐ Write down Dictation on Pol 04 Tape 21B.
- ☐ Do Oral Exercises in Packet 21, No. 14.
- ☐ Optional: Discuss Polish Universities.(Packet 21, No. 13)
- ☐ Pretest Unit 18

Grade

Written

Oral

Total

Test Unit 18

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Eighteen

Unit Eighteen introduces the Locative case used with some propositions and the usage of the passive voice. It also develops further your ability to form the past tense sentences. The Unit consists of Lesson 20 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Eighteen you will be able to:

Vocabulary

-to enlarge your vocabulary of useful words and expressions.

-use the Locative case after some prepositions.

-distinguish between prepositions governing different cases.

-translate from Polish to English and from English to Polish.

-compose dialogues and conversation.

Grammar Concepts

-use the Locative case with prepositions.

-use the passive voice.

-use relative phrases with participles.

-learn some new past tense forms.

Speaking and Listening

-do grammar exercises orally.

-write a dictation.

-answer questions.

-compose orally a short biography.

Unit 18
Lesson 20

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the Vocabulary List for Lesson 20 in Packet 21, No. 1. The list covers the vocabulary used in both, "Życiorys pana Orłowskiego (Swan 20A) and "Tadzio Snop" (Lektura uzupełniająca in Swan 30.A). Although the latter is only optional you will be tested on the entire vocabulary list.
	* 2. Listen to the Vocabulary List on Pol 04 Tape 21A. Repeat after the speaker as directed, imitating his pronunciation as closely as possible.
	3. Optional. Make use of the flashcards as in previous Units.
	* 4. Go to an instructor and take the vocabulary quiz on Lesson 20.
	5. Read "Some New Past Tense Formations" in Swan 20.C.4.
	B. Reading * 1. Read "Życiorys pana Orłowskiego" in Swan 20A. Then listen to the reading of the story on Pol 04 Tape 21A, follow the speaker and repeat after him.
	* 2. Now turn to Swan 20B (Pytania) and answer the questions in writing (Packet 21, No. 9). Now listen to Pol 04 Tape 21A and compare your answers with those provided on the tape. Compare your answers with Answer Key. Show your work to an instructor and together with him/her go over your mistakes and errors. Correct your spelling.
	* 3. Read Packet 21, No. 10 (Additional Reading Exercises). Answer the questions in Polish. Check your answers with the translation in the same Packet and with Answer Key. Listen to this passage on Pol 04 Tape 21A and repeat after the speaker.
	4. Optional. Read "Tadzio Snop" in Swan 30.A. (Lektura uzupełniająca). You may want to translate it using the vocabulary you have learned.

Unit 18
Lesson 20

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	C. The Locative Case 1. Read in Swan 20.C.1. (Gramatyka) "The Locative Case".
	2. Study the additional explanations in Packet 21, No. 2.
	3. Write exercises 3 and 12 in Swan 20.D. Check Answer Key.
	D. Prepositions *na* and *w* 1. Read "The Prepositions *w* and *na*" in Swan 20.C.4.
	2. Study these propositions in Packet 21, No. 3.
	3. Write exercises in Packet 21, No. 4 and in Swan 20D Exercises 8, 9, 11 and 16. Check your Answer Key.
	* 4. Go to an instructor and perform for him orally exercises 6 and 10 in Swan 20D.
	* 5. Provide captions for pictures in Packet 21, No. 8. Show your work to an instructor. Check your Answer Key and discuss with the instructor your choice of prepositions.
	E. The Passive Voice 1. Read "The Passive Voice" in Swan 20.C.2.
	2. Read additional comments on the Passive voice in Packet 21, No. 5.
	3. Do exercise 14 in Swan 20D. Check Answer Key.
	F. Relative Phrases with Participles 1. Read "Relative Phrases Expressed with Participles" in Swan 20.C.3.
	2. Read more on the relative phrases in Packet 21, No. 6.
	3. Do exercises on relative phrases in Packet 21, No. 7. See Answer Key.
	4. Do translations in Swan 20.D, Exercise 18. Check Answer Key.

Unit 18
Lesson

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	G. Listening and Comprehension * 1. Listen to the Listening Comprehension Exercises on Pol 04 Tape 21B. Turn to Packet 21, No. 11 and circle the correct answers. See Answer Key.
	* 2. Do grammar exercises on Pol 04 Tape 21B. They are selected from Swan 20D, Exercises 1, 2, 4, 5, 7, 13 and 15.
	* 3. Listen to the dictation on Pol 04 Tape 21B immediately following the Comprehension Exercises. Now turn to Packet 21, No. 12 and write down the dictation. Show your work to an instructor.
	* 4. Turn to Packet 21, No. 14 (Oral Exercises) and follow the instruction for oral practice. You have to see an instructor to do it.
	H. Culture Read Cultural Note in Packet 21, No. 13. Optional: You may want to discuss with your instructor the differences between American and Polish universities, their structure, curricula, etc...
	I. Take the self test on Unit 18 in Packet 21, No. 15. See Answer Key.
	J. Take Unit 18 Pretest. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	K. Take Unit 18 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb

Czytanie i pisanie
za majątak stanie

Reading and writing equals a treasure.

Vocabulary List, Lesson 21

absolwent/ka	GRADUATE STUDENT
cecha	TRAIT
charakter	CHARACTER
część	PART
dlatego	THEREFORE
dojść, dojdę, dojdziesz	TO ARRIVE, COME TO
dojść do wniosku	TO CONCLUDE
domyślać się	TO GUESS, SPECULATE
dostać się, -stanę, -staniesz (pf.)	TO GET INTO
egzamin	EXAMINATION
entuzjazm	ENTHUSIASM
gościć	TO HOST
grafik	GRAPHIC ARTIST
grafika	GRAPHIC ART
grudzień, grudnia	DECEMBER
hodować	TO RAISE, CULTIVATE
jeszcze raz	ONE MORE TIME
kiedyś	ONCE
kierunek	DIRECTION, COURSE OF STUDY
knajpa	TAVERN
koniec, końca	END
korespondencyjny przyjaciel	PEN PAL
krakowski (adj.)	KRAKOW
krzew	SHRUB
któregoś dnia	ONE DAY (GEN. OF TIME)
kwiat	FLOWER
lotnisko	AIRPORT
miejsce	PLACE
miłość	LOVE
mógłby	COULD, BE ABLE (Cond. of móc)
myśl	THOUGHT
myśleć	TO THINK
naczynie	DISH
na domiar złego	TO MAKE MATTERS WORSE
narzekać	TO COMPLAIN
na samą myśl	AT THE VERY THOUGHT
na zaproszenie	AT THE INVITATION
niechęć	AVERSION
nieść (pf.)	TO CARRY
nieubłagany	INEXORABLE
nieudany	UNSUCCESSFUL
nocny klub	NIGHT CLUB
objąć, obejmę, obejmiesz (pf.)	TO TAKE OVER, EMBRACE
oczekiwać	TO EXPECT
odrzucić (pf.)	TO REJECT

Vocabulary List, Lesson 21 (cont.)

oferta	OFFER
ogrodniczy (adj.)	GARDENING
ogromny	HUGE, IMMENSE
okolica	NEIGHBORHOOD
okres	PERIOD
optymista	OPTIMIST
ostateczny	FINAL
ostygnąć (pf.)	TO COOL
ozdobny	DECORATIVE
parę, paru, paroma (numeral)	A COUPLE
po (+ Loc.)	AFTER
pobyt	STAY
początkowy	INITIAL
pojechać -jadę, -jedziesz (pf.)	TO DRIVE
pokłócić się	TO QUARREL
polepszyć (pf.)	TO IMPROVE
polonistyka	POLISH STUDIES
pomagać (+ Dat.)	TO HELP
pomidor	TOMATO
pomysł	IDEA
powodzić się	TO HAVE LUCH
prawniczy	LEGAL
prawo	LAW, RIGHT
próba	ATTEMPT
próbować	TO TRY, ATTEMPT
przebywać	TO STAY
przebywający (part.)	STAYING
przemysłowiec	INDUSTRIALIST
przenieść się, -niosę, -nie-siesz (pf.)	TO TRANSFER, MOVE
przez (+ Acc.)	FOR, DURING A PERIOD OF TIME BY (A PERSON)
przy (+ Loc.)	AT
przyjąć	TO ACCEPT
przyjęty (part.)	ACCEPTED
przypadek, przypadkiem	CHANCE, ACCIDENT
przypadkowy	ACCIDENTAL
przyroda	NATURE
robić się	TO BECOME
robi mu się słabo	HE GETS SICK
rodzinny (adj.)	FAMILY
rola	SOIL, LAND
rozochocić się (pf.)	TO GET ENTHUSIASTIC
równy	EQUAL, LEVEL
satysfakcja	SATISFACTION
skłonność	PROCLIVITY
służbowy	OFFICIAL

Vocabulary List, Lesson 21 (cont.)

spodziewany	EXPECTED
sposób. sposob-	WAY, MANNER
spotkanie (pf.)	TO MEET
	MEETING
sprawa	MATTER, AFFAIR
studium, studia, studiów	STUDY
szansa	CHANCE
szklarnia	HOT-HOUSE
szkolny (adj.)	SCHOOL
Tadzio	THADDEUS (DIMINUTIVE)
tytuł	TITLE
udać się (komu)	TO SUCCEED
wciąż	CONTINUALLY
we wsi	IN A VILLAGE
widok	SIGHT
wieś, wsi	VILLAGE
w jaki sposób	IN WHAT WAY
wniosek	CONCLUSION
województwo	COUNTY
wreszcie	AT LAST
wrodzony	INNATE
wspólny	COMMON, SHARED
w sprawie	ON A MATTER
wydać, -dadzą (perf.)	TO SPEND
wydarzenie	EVENT
wydział	DEPARTMENT
wykazywać	TO EXHIBIT
wyłącznie	EXCLUSIVELY
wynik	RESULT
wynikiem	AS THE RESULT
wzajemny	MUTUAL
zakochać się w + Loc. (pf.)	TO FALL IN LOVE WITH
załatwić (pf.)	ARRANGE
zamożny	WEALTHY
zapomnieć, -pomnę, -pomnisz (pf.)	TO FORGET
zaproszenie	INVITATION
zaprzyjaźnić się (pf.)	TO MAKE FRIENDS
zatrudnić (pf.)	TO HIRE
zatrudniony (part.)	HIRED
zawód, zawod-	PROFESSION
zdać, zdadzą (pf.)	TO PASS (AN EXAMINATION)
z miejsca	ON THE SPOT
zmuszony	FORCED
zmywać	TO WASH
znajomość	KNOWLEDGE

Vocabulary List, Lesson 21 (cont.)

znaleźć (pf.)	TO FIND
znaleźć się, znajdę, znajdziesz (pf.)	TO FIND ONESELF
zostać, zostanę, zostaniesz (pf.)	TO GET, BECOME, BE
zrezygnować z + Gen. (pf.)	TO RESIGN FROM

A Note on the Locative Case

As you have learned from Swan 20.C.1 the Locative case is used after a number of preposition: *w, na, po, przy, o.* It is therefore often called "the Prepositional case" but this name could be misleading -- as you remember from previous lessons (e.g. Packet 15, No. 5, Packet 17, No. 6) -- some prepositions take different cases , particularly with the verbs of motion. See Packet 21, No. 3 .

Notice that the ending of the Locative case for feminine hard stem singular nouns are identical with the Dative case endings:

Mówię o naszej córce -- *I am speaking of our daughter.*

Daję książkę naszej córce -- *I am giving a book to our daughter.*

The endings of the Locative case for femine soft stem singular nouns, on the other hand, are identical with the Genetive case endings.

Mówię o miłej cioci -- *I am speaking of a nice aunt.*

Nie mam miłej cioci -- *I don't have a nice aunt.*

Thus you can recognize the Locative cases by the fact that the nouns are always preceded by a preposition.

Prepositions w and na

1. Although prepositions *w* and *na* basically correspond to English "in" and "on" respectively (Swan 20.C.4), or English "at" in many instances, there is a rather easy way to determine which one of them should be used in Polish. All you have to do is to visualize the space indicated by these prepositions followed by the Locative case. If the space is enclosed within some (often even imaginery) limits preposition *w* should be used. When you have a more or less open space, without clearly defined limits or enclosures, you use *na*. It takes often some thinking in historical or developemental terms to arrive at a proper choice.

   Polish makes a strong distinction between *szkoła* (an elementary or high school) and *uniwersytet* (a college, a university). While the former is usually located <u>in</u> one building, within four walls, the latter consists of a number of free standing buildings, <u>without</u> any walls around them. Consequently we have:

   w szkole -- *at school*

   na uniwersytecie -- *at a university*

   While a street in medieval England was usually narrow and confined between two rows of buildings, in Poland it runs through an open space, with buildings sparsely scattered along. Thus rather than saying "in the street" we say in Polish:

   <u>na</u> ulicy.

2. <u>Na</u> is also used to indicate the location <u>on the surface of top</u> of something:

   Ta książka jest na stole -- *This book is on the table.*

3. Performances, assemblies and the notion of attending something is rendered with the preposition *na*.

   Byłem na koncercie -- *I was at a concert.*

   Byłem na zajęciach -- *I was (attended) the class.*

4. Prepositions *w* and *na* take the Accusative case (Swan 11.C.1 and Packet 11, No. 3) when <u>motion</u> is involved.

   Compare:

   Byłem na zajęci<u>ach</u> -- *I was at the class.*

   Idę na zajęci<u>a</u> -- *I am going to class.*

   In most cases, however, the verbs of motion take the Genetive case (Swan 15.C.1 and Packet 15 Nos. 3 and 5) when an indication of the <u>direction</u> of the motion is clearly stated.

   Loc. Byłem <u>w</u> szko<u>le</u> -- *I was at school.*
   Gen. Szedłem <u>do</u> szko<u>ły</u> -- *I was going to school.*
   Acc. Szedłem <u>w</u> stron<u>ę</u> szkoły -- *I was going toward school.*

Packet 21, No. 4

Exercises on Prepositions *w* and *na*

Part A. Visualize the space na and fill in the proper prepositions:

1. Profesor uczy _____ uniwersytecie.

2. Lubię pracować _____ domu.

3. Radio stoi _____ podłodze.

4. On był wieczorem _____ szkole.

5. Nauczyciel pisze _____ tablicy.

6. Moje pióro jest _____ biurku.

7. _____ tej ulicy widzę dużo samochodów.

8. Mieszkamy _____ Warszawie.

9. _____ zajęciach uczymy się polskiego.

10. Czy byłeś wczoraj _____ koncercie?

Part B. Depending on the verb indicating location or motion, fill in prepositions:

1. Moja siostra poszła wczoraj _____ zakupy.

2. Byliśmy wczoraj _____zakupach.

3. Moi rodzice mieszkają _____ Cleveland.

4. W poniedziałek ona jedzie _____ Cleveland.

5. Czy pan pracuje _____ banku?

6. Dzisiaj idziemy _____ koncert.

7. Uczymy się polskiego _____ uniwersytecie.

Part B. (cont.)

8. Jego brat uczy się _____ szkole.

9. On zawsze chodzi _____ szkoły.

10. Czy Columbus jest _____ Ohio?

The Passive Voice

The Passive voice forms in Polish are much less frequent than in English. With the exception of such phrases as those given in Swan 20.C.2 a Polish speaker would rather use the active voice indicating the performer of an action. Note, however, that in the passive voice the preposition *przez* (by) followed by the Accusative case is used.

It is possible to say:

Książka została zepsuta przez córkę -- *A book was ruined by my daughter.*

But a Polish speaker would rather say:

Moja córka zepsuła książkę -- *My daughter ruined a book.*

Relative Phrases Expressed with Participles

Spoken Polish differs slightly from the written, literary language. While the latter uses some more sophisticated forms a colloquial, spoken Polish tends to avoid them and make the expressions simple. Thus relative phrases with *który, -a, -e* (Swan 14,E and Packet 14, No. 2) are commonly used in colloquial Polish while the constructions involving participles in relative phrases are encountered mostly in literary works.

Note that participles used in such expressions are adjectival and end with *-ący, -ąca, -ące* (see Packet 18, No. 4) "somebody doing something" and not verbal ("somebody... while doing something").

They change the word order in the sentence since they are placed in front of the noun together with the accompanying phrases a modifiers.

Compare:

Studentka, która się uczy na uniwersytecie
A student who studies at the university.

Ucząca się na uniwersytecie studentka
A student studying at the university.

Exercises on Relative Phrases with Participles

Replace the relative pronoun *który, -a, -e* with participles:

1. Student, który się uczy ma dużo pracy.

_____

2. Widziałem człowieka, który ciężko pracował.

_____

3. Czy znasz tego pana, który tak dobrze mówi po polsku?

_____

4. Dzieci, które dużo jedzą są zdrowie.

_____

5. Piosenkarka, która ładnie śpiewa będzie na koncercie.

_____

Exercise on Prepositions

Using prepositions indicating location, motion or directions provide captions for the following pictures:

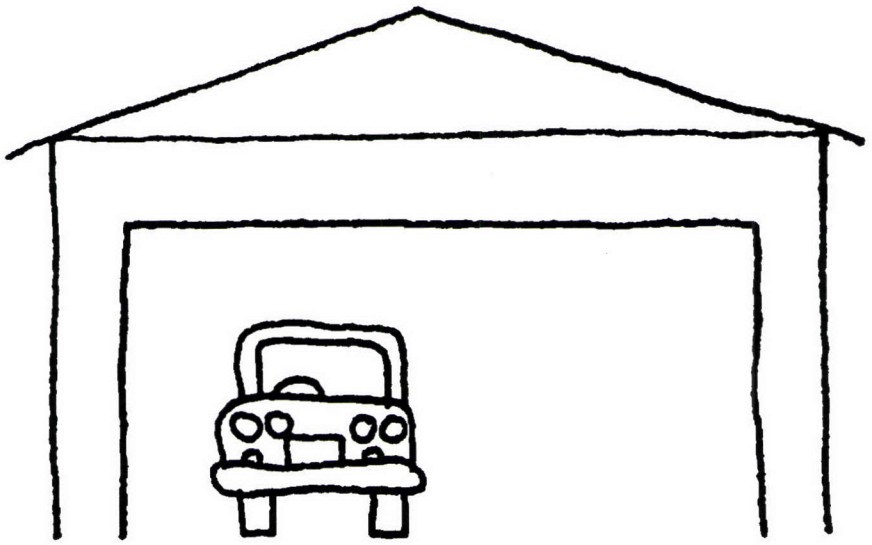

1. _____

_____

_____

_____

_____

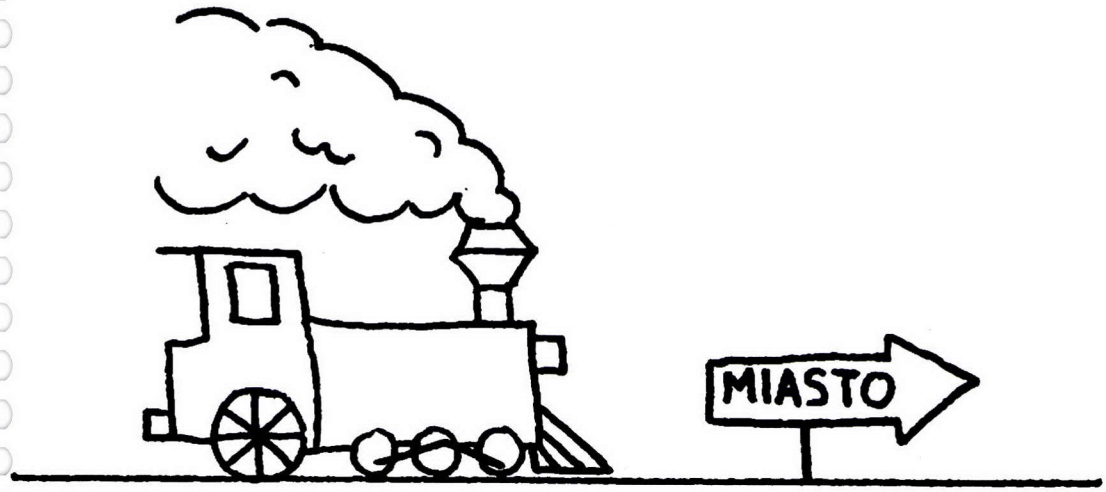

2.

3.

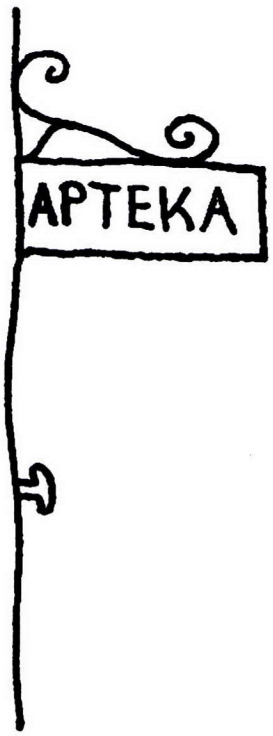

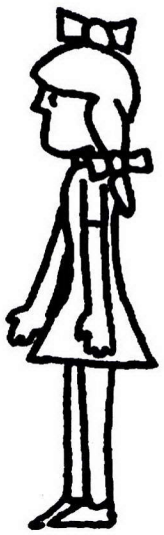

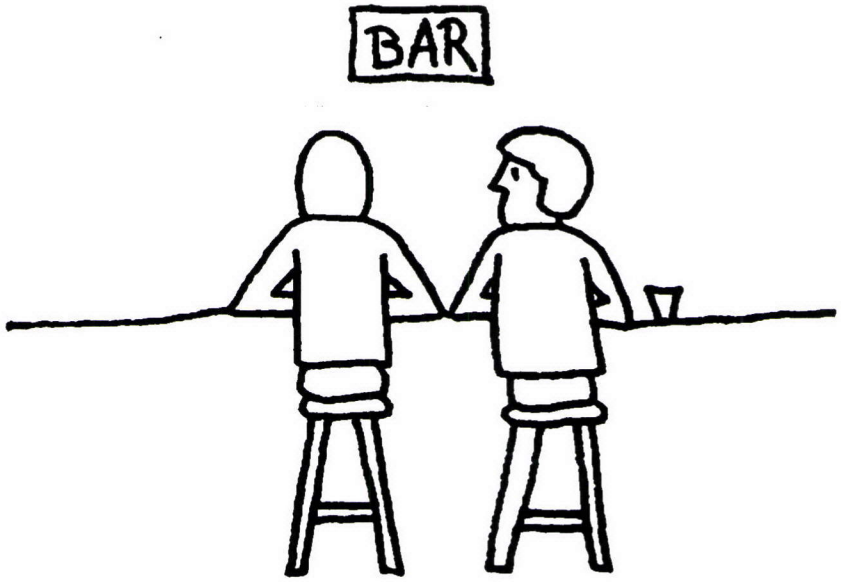

4.

Exercise on Reading

Read "Życiorys pana Orłowskiego" in Swan 20.A. Listen to Pol 04 Tape 21A and follow the speaker repeating after him. Now turn to Swan 20.B (Pytania) and answer the questions in writing. Compare your answers with Answer Key. Show your work to an instructor and discuss with him your mistakes or errors. Correct your spelling when needed.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

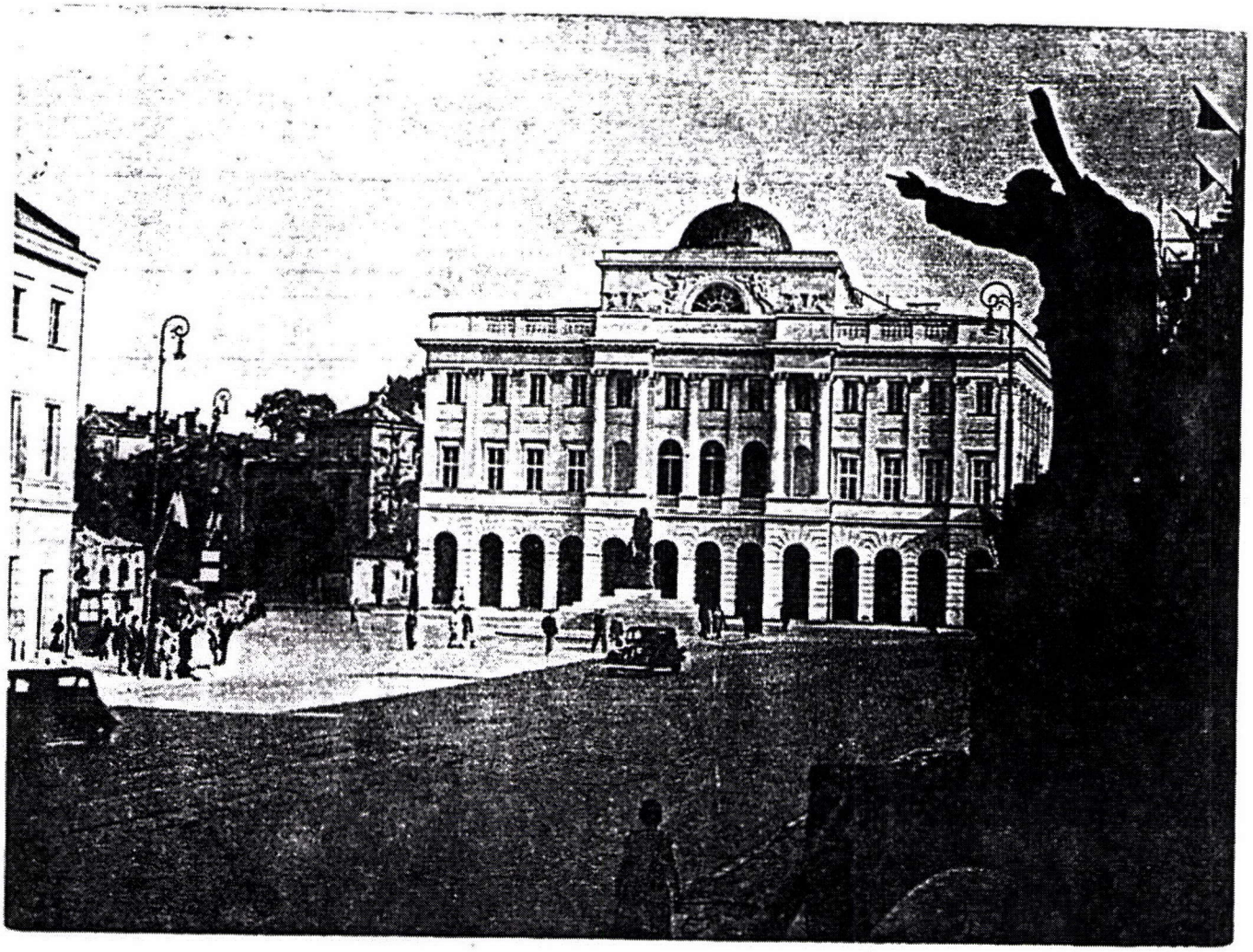

Staszic's Palast in Warsaw
housing The Polish Academy of
Sciences

Additional Reading Exercise

Przyszła do mnie wczoraj dziewczyna z siedmioma różami. Przyjechała z Gdańska. Ładna, w spodniach, rozumnie mówiąca. Przez rok podróżowała "stopem" po krajach Zachodu. Twierdzi, że mogła tam zostać. Tu praca w jej zawodzie -- nauczycielskim -- kłóci się z jej pojęciem uczciwości. Zmieniła jednak zamiar, postanowiła wrócić. Czerwieni się: -Po przeczytaniu pana książki. -Robi mi się nieswojo. W bibliotece polskiego klubu w Hamburgu czytała "Nierzeczywistość". Ma bardzo niebieskie oczy i silne, małe ręce o krótko obciętych paznokciach. Potem godzinę rozmawiamy o Niemcach. Pracowała u nich. Boi się Niemców. Przestraszyli ją małostkową, tępą agresją. -Wie pan, jedni i drudzy po obu stronach są tacy sami. I wie pan, tu i tam są wyjątki. -Przed wyjazdem bała się tylko Rosjan...

Kazimierz Brandys, Miesiące 1978-1979 (1981)

Read this passage from an essay by a contemporary Polish novelist twice. Although there are some grammatical forms you do not know, see how much you can understand. Before turning the page for the translation try to answer the following questions:

1. How did the girl look like? Was she pretty?
2. What was she wearing?
3. What was her profession?
4. What did she read?
5. What were they talking about?
6. Where did she work?
7. Who was afraid?

Compare them with the Answer Key. to check your answers.

Now turn the page.

Additional Reading Exercise -- Translation

Yesterday a girl visited me carrying seven roses. She arrived from Gdansk. Pretty, wearing slacks, speaking reasonably. For a year she travelled in the West by "auto-stop". She thinks she could have stayed there. Here a work in her teaching profession contradictes her notion of honesty. But she changed her mind, she decided to come back. She blushes: "After reading your book." I start feeling uneasy. In the library of a Polish Club in Hamburg she read "The Question of Reality." She has very blue eyes and strong, little hands with fingernails cut short. Later we talk about the Germans for an hour. She worked for them. She is afraid of the Germans. They scarred her with their narrow-minded, blunt aggressiveness. "You know, on both sides they are the same. And, you know, here and there there are exceptions." Before her departure she was only afraid of the Russians...

Listening Comprehension

Listen to the Listening comprehension Exercise on Pol 04 Tape 21B. You will hear four conversational exchanges read. Each will be read twice. After each conversational exchange decide whether the exchange was logical, that made sense and might be heard sometime, or illogical, that is it did not make sense, the response did not logically follow the initial remark. If the exchange was logical, circle L. If the exchange was illogical, circle N. After you have completed the exercise there will be a short pause and then the answers will be given. Check your work. If you made any errors, go back and listen to the statements again.

1. L N
2. L N
3. L N
4. L N

Dictation

Listen to the dictation found on Pol 04 Tape 21B immediately following the Listening Comprehension exercise you just did. The passage will be read three times, first at normal speed so that you know what is in it. Just listen. The second time the passage will be read slowly, with pauses, so that you can write it down on the lines below. Write what you hear. You do not need to change anything. The passage will be read again, slowly but without pauses. Check what you have written. Then show your work to an instructor.

Cultural Note

Polish universities are located in every major city as well as in some provincial towns in Poland. In the Polish education system, universities are divided into groups of specialized higher education. Universities (uniwersytety) roughly correspond to the American Colleges of Arts and Sciences, Polytechnical Schools (politechniki) offer courses in sciences and technology, Medical Academies (Akademie Medyczne), Fine Arts Academies (Akademie Sztuk Pięknych), Higher Agricultural Schools (Wyższe Szkoły Rolnicze) specialize in their respective fields.

Normally studies last five years and the students graduate with a master's degree (magister). Special graduate courses lead to a doctoral degree (doktor). A wide network of professional schools offers specialized higher education in many vocations.

The oldest Polish university, Uniwersytet Jagielloński (The Jagiellonian University) was established in 1364, Poland's largest university, Uniwersytet Warszawski (The University of Warsaw) in 1816. The only Catholic University in East Central Europe, Katolicki Uniwersytet Lubelski, established in 1920, is located in Lublin. The Polish Academy of Sciences (Polska Akademia Nauk, est. 1951) represents and coordinates Poland's academic activities and has a significant number of its own research institutes.

Oral Exercises

See an instructor is order to practice pronunciation with him. Do the exercises first with him and than once again alone.

Part A. I. Read "Życiorys pana Orłowskiego" (Swan 20A) aloud. Pay attention to your pronunciation of the preposition *w* before voiced and voicelesss consonants. Read it once more for an instructor.

II. Once more go over pronunciation of softened consonants in Swan 20.C.1b ("The table of softenings"). Pronunce them for an instructor separately and then in the text of the story above.

III. Change orally the following relative sentences into the participle constructions for an instructor:

1. Koń, który nie pracuje mało je.
2. Mam dużo kolegów, których nie lubię.
3. On czyta książki, które kupił.
4. Słucham najchętniej płyt, które znam.
5. Ten pan, który czyta to jest mój wuj.

Part B. On the oral portion of Unit 18 test you will have to retell the story of Wiktor Orłowski. Optional: You may practice for it by going to an instructor and having a short conversation about Mr. Orłowski, asking questions, responding to the instructor's questions, etc.

Self-test, Unit 18 (Lesson 20)

Part A.

1. The Locative case indicates _____.

2. The Locative case is always used with _____.

3. The following prepositions are used with the Locative case: _____

4. Fill in the following chart of Locative endings for nouns

NOUNS	SINGULAR	PLURAL
Masc. hard stems		
Masc. soft stems		
Neuter hard stems		
Neuter soft stems		
Fem. hard stems		
Fem. soft stems		
Masc. irregular		
Masc. personal pl.		

5. Now do the same for the Locative endings for adjectives

ADJECTIVES	SINGULAR	PLURAL
Masc. hard stems		
Masc. soft stems		
Neuter hard stems		
Neuter soft stems		
Fem. hard stems		
Fem soft stems		

Self-test, Unit 18 (Lesson 20) (cont.)

6. The passive voice in Polish is most often formed by using the verb _____ followed by _____ _____.

7. Form the passive form of the following verbs:
   a. napisać _____
   b. przeczytać _____
   c. zrobić _____
   d. wypić _____
   e. zepsuć _____

8. The passive voice is often expressed by a preposition _____ followed by the _____ case.

9. Relative phrases with *który, -a, -e* are sometimes replaced with the forms requiring the verb in _____.

10. When the relative pronoun *który, -a, -e* is replaced by an alternative form the word order changes are as follows:

    _____

11. English "at" can be rendered in Polish by prepositions _____ and _____.

12. Open, not enclosed spaces are rendered by the preposition _____.

13. a. When a subject is in rest we use the prepositions _____ and/or _____.
    b. When the subject is in motion we use prepositions _____ and/or _____ followed by the _____ case.

Self-test, Unit 18 (Lesson 20) (cont.)

Part B.

I. Translate the following sentences into English:

1. Jego rodzina pracowała na roli, w rodzinnym gospodarstwie.

2. Po paru nieudanych próbach zdał egzaminy i został przyjęty na uniwersytet.

3. Na uniwersytecie zakochał się w pięknej studentce.

4. Próbując zapomnieć o swojej miłości znalazł się w miejscowej knajpie.

5. Został zatrudniony w warszawskim biurze przez pana Kowalczyka.

II. Translate the following sentences into Polish:

1. What was the most important event in your life?

2. I met her at a local tavern where she was working as a waitress.

3. I am unlucky at love.

4. My car was ruined by Stefan.

5. That book was written by my best friend.

Answer Key

Packet 21, No. 9

1. Wiktor Orłowski urodził się w małej wsi w województwie krakowskim jedenastego grudnia tysiąc dziewięćset czterdziestego dziewiątego roku.

2. Kiedy Wiktor miał sześć lat rodzina kupiła dom i ogromną szklarnię w okolicy Krakowa.

3. Nie, pan Wiktor nie wykazuje skłonności ogrodniczych.

4. Jego rodzina hodowała w szklarni pomidory, kwiaty i krzewy.

5. Wiktor nie chciał objąć rodzinnego gospodarstwa po rodzicach dlatego, że wciąż marzył o zawodzie adwokata.

6. Nie, nie było mu łatwo dostać się na uniwersytet.

7. Zrezygnował ze studiów dlatego, że studia nie dały mu spodziewanej satysfakcji.

8. Podczas studiów Wiktor zakochał się w pięknej studentce.

9. Nie, nie powodziło mu się w miłości dlatego, że miłość nie była wzajemna. Trudno domyślać się dlaczego.

10. Pan Wiktor poznał pana Kowalczyka w miejscowej knajpie.

11. Wynikiem tego przpadkowego spotkania było zatrudnienie go przez pana Kowalczyka.

12. Pan Orłowski wykazuje złe cechy charakteru. On jest równie nieszczęśliwy w pracy jak był w miłości.

13. Tak, uważam, że on mógłby jeszcze raz się zakochać/ Nie, nie uważam, że on mógłby jeszcze raz się zakochać (student's choice)

Packet 21, No. 10

1. Dziewczyna była ładna
2. Ubrana była w spodnie
3. Była nauczycielką
4. Czytała "Nierzeczywistość"
5. Mówili o Niemcach i o Rosjanach
6. Ona pracowała u Niemców
7. Bała się i Niemców i Rosjan

Swan Lesson 21, Section D, Exercise 3

o naszym ojcu
o naszym wujku
o naszej siostrze
o naszym bracie
o naszym koledze
o naszej przyjaciółce
o naszym znajomym
o naszej cioci
o naszym przyjacielu
o naszym synu
o naszej córce
o naszym dziecku

Swan 21.D.12

a. w Krakowie
b. w okolicach Krakowa
a. w Poznaniu
b. w okolicach Poznania
a. w Bydgoszczy
b. w okolicach Bydgoszczy
a. w Gdańsku
b. w okolicach Gdańska
a. w Lublinie
b. w okolicach Lublina

Packet 21, No. 4

Part A	
1.	na
2.	w
3.	na
4.	w
5.	na
6.	na/w
7.	Na
8.	w
9.	Na
10.	na

Part B	
1.	na
2.	na
3.	w
4.	do
5.	w
6.	na
7.	na
8.	w
9.	do
10.	w

Swan 20.D.8

a. ona kocha tego pisarza
b. ona zakochała się w tym pisarzu
a. ona kocha tego listonosza
b. ona zakochała się w tym listonoszu
a. ona kocha tego kelnera
b. ona zakochała się w tym kelnerze
a. ona kocha tego fryzjera
b. ona zakochała się w tym fryzjerze
a. ona kocha tego autora
b. ona zakochała się w tym autorze
a. ona kocha tego okulistę
b. ona zakochała się w tym okuliście
a. ona kocha tego adwokata
b. ona zakochała się w tym adwokacie
a. ona kocha tego policjanta
b. ona zakochała się w tym policjancie
a. ona kocha tego pilota
b. ona zakochała się w tym pilocie
a. ona kocha tego biologa
b. ona zakochała się w tym biologu
a. ona kocha tego hydraulika
b. ona zakochała się w tym hydrauliku
a. ona kocha tego księgowego
b. ona zakochała się w tym księgowym

Swan 20.D.9

a. on kocha tę urzędniczkę
b. on zakochał się w tej urzędniczce
a. on kocha tę pisarkę
b. on zakochał się w tej pisarce
a. on kocha tę adwokatkę
b. on zakochał się w tej adwokatce
a. on kocha tę dentystkę
b. on zakochał się w tej dentystce
a. on kocha tę klientkę
b. on zakochał się w tej klientce
a. on kocha tę studentkę
b. on zakochał się w tej studentce
a. on kocha tę sąsiadkę
b. on zakochał się w tej sąsiadce
a. on kocha tę księgową
b. on zakochał się w tej księgowej
a. on kocha tę pilotkę
b. on zakochał się w tej pilotce
a. on kocha tę policjantkę
b. on zakochał się w tej policjantce
a. on kocha tę pielęgniarkę
b. on zakochał się w tej pielęgniarce

Swan 20.D.11

nie rozumiemy, co wy widzicie w tej kelnerce
ona nie rozumie, co pan widzi w tej studentce
on nie rozumie, co pani widzi w tym elektryku
oni nie rozumieją, co my widzimy w tym piosenkarzu
nie rozumiesz, co ja widzę w tej aktorce
nie rozumiem, co ty widzisz w tym aktorze

Swan 20.D.16

do mieszkania
do pracy
na pocztę
na uniwersytet
do banku
do gospodarstwa
do szkoły
do kina
na przedstawienie
do szklarni
do biura
na koncert

Packet 21, No. 8

1. Samochód stoi w garażu
2. Lokomotywa jedzie w stronę miasta
3. Studentka idzie do apteki
4. Dwaj panowie siedzą w barze

Swan 20.D.14

a. pani Maria została przyjęta przez pana Macieja
b. pan Maciej został przyjęty przez panią Marię
a. pan Witold został przyjęty przez panią Wiesławę
b. pani Wiesława została przyjęta przez pana Witolda
a. pani Zofia została przyjęta przez pana Wojciecha
b. pan Wojciech został przyjęty przez panią Zofię
a. pan Olek został przyjęty przez panią Hannę
b. pani Hanna została przyjęta przez pana Olka

Packet 21, No. 7

1. Uczący się student ma dużo pracy
2. Widziałem ciężko pracującego człowieka
3. Czy znasz tego pana tak dobrze mówiącego po polsku?
4. Dużo jedzące dzieci są zdrowe
5. Ładnie śpiewająca piosenkarka będzie na koncercie

Swan 20.D.18

a. Pan Wiktor Orłowski mieszkający w Krakowie spotkał paną Jolantę Szymanowską pracującą w biurze w Warszawie.

b. Samochód został zepsuty przez Karola.

c. Wódka została wypita przez Bogusława.

d. Ta książka została napisana przez mojego przyjaciela.

e. W jaki sposób spotkałeś/-łaś swoją narzeczoną/swojego narzeczonego?

f. Spotkałam/-łem go/ją w miejscowej knajpie, gdzie on/ona pracował/-ła jako kelner/kelnerka.

g. Nie powodzi mi się w miłości.

h. Czy było ci łatwo dostać tę posadę?

i. Dlaczego twoja rodzina przeniosła się w okolice Warszawy?

j. Czy lubisz przyrodę? Nie specjalnie.

k. Jakie było najważniejsze wydarzenie w twoim życiu?

l. Kiedy miałem/-łam dwanaście lat zakochałem/-łam się w mojej nauczycielce/moim nauczycielu.

m. On jest wielbicielem pięknych kobiet.

n. Po jednej nieudanej próbie zostałem/-łam przyjęty/a na uniwersytet.

o. Nie rozumiem co prawo administracyjne ma wspólnego z twoją nieubłaganą niechęcią do ozdobnych krzewów.

p. Czego się uczyłeś na uniwersytecie? Hodowania pomidorów i kwiatów.

q. Lubię wszystkie zwierzęta z wyjątkiem dużych węży.

r. Nie podobali mi się studenci prawa.

s. Przypadkiem znalazłem się przy wspólnym stole z twoim mężem.

Part 2. Listening Comprehension (Packet 21, No. 11)

1. Czy pan Orłowski urodził się w Ohio?
   On urodził się w jedenastego grudnia.

2. Co zrobił Wiktor kiedy zdał egzaminy?
   On został przyjęty na studia.

3. Kiedy Wiktor zakochał się w pięknej studentce?
   Kiedy on był na uniwersytecie.

4. Czy pan Wiktor zaprźyjaźnił się z panem Józefem?
   Oni pili piwo.

Now check your work

Answers
1. N 2. L 3. L 4. N

Packet 21, No. 15 Self-test, Unit 18

Part A.

1. location
2. prepositions
3. w, na, po, przy, o
4.

NOUNS	SINGULAR	PLURAL
Masc. hard stem	-e	-ach
Masc. soft stem	-u	-ach
Neuter hard stem	-e	-ach
Neuter soft stem	-u	-ach
Fem hard stem	-e	-ach
Fem soft stem	-y/i	-ach
Masc. irregular	-u	-ach
Masc. pers. pl. irreg.	--	-u

Self-test (cont.)

5.

ADJECTIVES	SINGULAR	PLURAL
Masc. hard stems	-im/-ym	-ich/-ych
Masc. soft stems	-im/-ym	-ich/-ych
Neuter hard stems	-im/-ym	-ich/-ych
Neuter soft stems	-im/-ym	-ich/-ych
Fem. hard stems	-ej	-ich/-ych
Fem. soft stems	-ej	-ych

6. zostać...passive participle of the verb in perfective aspect.

7. a. napisany
   b. przeczytany
   c. zrobiony
   d. wypity
   e. zepsuty

8. przez...Accusative

9. participial form

10. The verb in its participial form with the accompanying phrases as modifier is placed in front of the noun.

11. w...na

12. na

13. a. w/na + locative
    b. w/na + accusative

Packet 21, No. 15 Self-test, Unit 18 (cont.)

Part B.
I.

1. His family worked on land on the family farm
2. After several unsuccessful attempts he passed his examinations and was accepted at the university.
3. At the univeristy he fell in love with a beautiful student.
4. Trying to forget his love he found himself in a local tavern.
5. He was hired by Mr. Kowalczyk at a Warsaw office.

II.

1. Jakie było najważniejsze wydarzenie w twoim życiu?
2. Spotkałem ją w miejscowej knajpie gdzie pracowała jako kelnerka
3. Nie powodzi mi się w miłości
4. Mój samochód został zepsuty przez Stefana
5. Ta książka została napisana przez mojego najlepszego przyjaciela

Dictation, Packet 21, No. 12

Urodziłem się pierwszego grudnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego roku w dużym mieście w Ohio. Ohio jest w Ameryce. Moi rodzice mieszkają na wsi i pracują na roli. Oni są farmerami. Mieszkam w Columbus i chodzę na uniwersytet. Studiując na uniwersytecie mam dużo pracy. Znam dużo studentów, którzy nie uczą się dobrze, ale wolą się bawić. Trudno jest być pracującym studentem i dobrze się uczyć. Ale wierzę, że dam sobie radę.

UNIT NINETEEN

(Lesson 26 and 28)

Wrocław

Student-Instructor Checklist

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz on Lesson 26.
- ☐ Translation of Additional Reading. (Packet 22, No. 8)
- ☐ Do orally exercises. (Swan 26.F.11 & 13)
- ☐ Do orally exercises. (Swan 26.F.5 & 6)
- ☐ Do exercises in Packet 22, No. 10.
- ☐ Write composition. (Packet 22, No. 10)
- ☐ Vocabulary Quiz on Lesson 28.
- ☐ Do orally exercise. (Swan 23.F.5)
- ☐ Do orally exercises. (Swan 28.F.7 & 10)
- ☐ Do Oral Work. (Packet 23, No. 8)
- ☐ Unit 19 Pretest.

Grade

Written		Unit 19 Test
Oral	Total	

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____ Date: ____

Main Objectives of Unit Nineteen

This Unit covers Lesson 26 and 28 in Swan. It introduces some useful expressions such as giving dates and names of the months, develops further your ability to deal with numbers and compound numeral expressions, and advances your knowledge of some grammatical forms such as the conditional mood. It also includes a student-instructor checklist, an activity schedule, two packets of exercises and two sets of answer keys.

At the end of Unit Nineteen you will be able to:

Vocabulary

-tell dates.

-tell the names of the months.

-use compound numeral expressions.

-translate from Polish to English and from English to Polish.

-enact several dialogues.

Grammar Concepts

-learn and use the Conditional.

-use verbal aspects with the imperative.

-use numerals up to 1000.

Speaking and Listening

-do grammar exercises orally.

-write a composition.

-tell the dates and months.

-read short fragments of prose and poetry.

-write a dictation.

Unit 19
Lesson 26

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary
	1. Read the Vocabulary List for Lesson 26 in Packet 22, No. 1.
	2. Read Swan 26. Remarks underneath Readings 26.B and 26.C (Uwagi).
	* 3. Listen to the Vocabulary List on Pol 04 Tape 22A, repeating after the speaker as directed.
	4. Optional. Make and use flashcards.
	* 5. Take the Vocabulary Quiz on Lesson 26. You must see an instructor to do this.
	B. Reading
	1. Read the dialogues in Swan 26.A (Pan chyba zwariował), 26.B (Znowu przegapiłeś), and 26.C (Natrętne pytanie).
	* 2. Listen to these dialogues on Pol 04 Tape 22A (just after the vocabulary list), repeating after the speaker as directed.
	3. Read additional Reading in Packet 22, No. 8. Underscore expressions of time, and translate the entire selection into English. See Answer Key.
	* 4. Listen to Additional Reading on Pol 04 Tape 22.A (just after the dialogues). Repeat after the speaker.
	* 5. Compare your translation of Additional Reading with the translation provided in Packet 22, No. 8. Show your work to an instructor and discuss with him the differences between the two translations.
	C. Compound Numeral Expressions
	1. Read Swan 26.E (Compound Numeral Expressions) and Packet 22, No. 2 on the same subject.
	* 2. Listen to grammar exercises on Pol 04 Tape 22B and follow them in Swan 26.F.1 (Ćwiczenia).
	3. Do exercises on Compound Numerals in Packet 22, No. 3. See Answer Key.
	4. Write exercises 2 and 3 in Swan 26.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	* 5. Go to an instructor and do exercises 11 and 13 in Swan 26.F (Ćwiczenia) orally for him.

Unit 19
Lesson 26

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	D. Names of the Months 1. Read Swan 26.E (Names of the Months) and Packet 22, No. 4.
	2. Do exercise 4 in Swan 26.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	* 3. Go to an instructor and do exercises 5 and 6 in Swan 26.F (Ćwiczenia) with him orally.
	E. Expression of Dates 1. Read Swan 26.F (The Expression of Dates) and Packet 22, No. 5.
	2. Do exercises 7 and 10 in Swan 26.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	3. Do exercises in Packet 22, No. 6. See Answer Key.
	* 4. Do exercise in Packet 22, No. 10. See Answer Key. Show your work to an instructor.
	* 5. Listen to Pol 04 Tape 22B and do exercises 8 and 9 in Swan 26.F (Ćwiczenia).
	F. Telling Your Age 1. Read Packet 22, No. 7 (Telling Your Age).
	2. Review Ordinal Numbers 20-100 and Day, Week, Month in Swan 22.E.
	3. Do exercise 17 in Swan 26.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	G. Composition and Listening Comprehension * 1. Write a short composition in Packet 22, No. 11. Show your work to an instructor.
	* 2. Listen to Listening Comprehension exercise on Pol 04 Tape 22B. In Packet 22, No. 12 circle true or false answers.
	* 3. Listen to Pol 04 Tape 22B and provide questions to the statements in Swan 26.F.12 (Ćwiczenia).
	H. Culture 1. Read Cultural Note in Packet 22, No. 9. Read the dates aloud for your own practice.

Unit 19
Lesson 28

Student Activity Schedule

Student Checklist

Activities

A Polish Tongue-Twister:
(say it three times as fast as you can)

Jak Pomorze nie pomoże
to pomoże może morze,
a jak morze nie pomoże,
to pomoże może Gdańsk.

If Pomerania will not help
then maybe the sea will
but if the sea won't --
then maybe Gdansk will.

Unit 19
Lesson 23

A. Vocabulary

1. Read the Vocabulary List for Lesson 28 in Packet 23, No. 1.

* 2. Listen to the Vocabulary List on Pol 04 Tape 23A. Repeat after the speaker as directed.

3. Read Swan 28.D (Uwagi).

* 4. Take Vocabulary Quiz on Lesson 23. You must see an instructor to do this.

B. Reading

1. Read the dialogues in Swan 28.A (Działasz mi na nerwy), 28.B (Zbieg okoliczności), and 28.C (W każdym razie).

* 2. Listen to these dialogues on Pol 04 Tape 23A (just after the vocabulary list), repeating after the speaker as directed. As in Lesson 26 the third time the dialogues are read you will be expected to perform one of the roles.

C. The Conditional Form of the Verb

1. Read in Swan 28.E (Zapamiętaj) the sections "The Conditional Form of the Verb" and "Uses of the Conditional".

2. Read in Packet 23, No. 2 "Some Notes on the Conditional Forms".

3. Do exercises 1, 3 and 6 in Swan 28.F (Ćwiczenia). See Answer Key.

Unit 19
Lesson 28

Student Checklist

Student Ac-

Activi-

A Polis
(say it three

Jak Pom
to pomo
a jak m
to pomo

If Pome
then ma
but if t
then ma

Unit 19
Lesson 23

A. Vocabulary

1. Read the Vc
Packet 23,

* 2. Listen to t
Repeat afte

3. Read Swan 2

* 4. Take Vocabu
see an inst

* 2. Listen to t
after the v
speaker as
time the di
perform one

C. The Conditional

1. Read in Swa
Conditional
Conditional

2. Read in Pac
tional Form

3. Do exercise
See Answer

Unit 19
Lesson 28

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	*H. Take Unit 19 Pretest on Lesson 26 and 28. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	*I. Take Unit 19 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb:

Gdyby ciocia miała wąsy byłaby wujaszkiem

If the auntie had a mustache she would be an uncle.

Unit 19
Lesson 28

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	*H. Take Unit 19 Pretest on Lesson 26 and 28. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	*I. Take Unit 19 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb:

Gdyby ciocia miała wąsy byłaby wujaszkiem

If the auntie had a mustache she would be an uncle.

134 SHOULD BE BLANK

Vocabulary List, Lesson 26

co najmniej	AT LEAST
czerwiec	JUNE
dzień, dnia	DAY
grudzień, grudnia	DECEMBER
kwiecień, kwietnia	APRIL
lipiec, lipca	JULY
listopad, listopada	NOVEMBER
luty, lutego	FEBRUARY
maj, maja	MAY
marzec, marca	MARCH
miesiąc, miesiąca	MONTH
natrętny	IMPERTINENT
odczepić się (pf.)	TO GET LOST (colloquial)
październik, października	OCTOBER
przegapić (pf.)	TO MISS (colloquial)
sierpień, sierpnia	AUGUST
stać się (pf.)	TO HAPPEN
styczeń, stycznia	JANUARY
tydzień	WEEK
wiek	AGE, CENTURY
Wodnik	AQUARIUS
wrzesień, września	SEPTEMBER
wyglądać na...	TO LOOK LIKE
znaczyć	TO MEAN
zwariować (pf.)	TO BE OUT OF ONE's MIND

Vocabulary List, Lesson 26

co najmniej	AT LEAST
czerwiec	JUNE
dzień, dnia	DAY
grudzień, grudnia	DECEMBER
kwiecień, kwietnia	APRIL
lipiec, lipca	JULY
listopad, listopada	NOVEMBER
luty, lutego	FEBRUARY
maj, maja	MAY
marzec, marca	MARCH
miesiąc, miesiąca	MONTH
natrętny	IMPERTINENT
odczepić się (pf.)	TO GET LOST (colloquial)
październik, października	OCTOBER
przegapić (pf.)	TO MISS (colloquial)
sierpień, sierpnia	AUGUST
stać się (pf.)	TO HAPPEN
styczeń, stycznia	JANUARY
tydzień	WEEK
wiek	AGE, CENTURY
Wodnik	AQUARIUS
wrzesień, września	SEPTEMBER
wyglądać na...	TO LOOK LIKE
znaczyć	TO MEAN
zwariować (pf.)	TO BE OUT OF ONE's MIND

Compound Numeral Expressions (cont.)

Note that ordinal compound numerals change both last digits into ordinals and are declined like regular adjectives according to gender, number and case.

To jest dwudziesty pierwszy student

To jest dwudziesta druga studentka

Nie ma tu dwudziestego trzeciego studenta

Nie ma tam dwudziestej czwartej studentki

Widzę tam dwudzieste piąte okno.

Check back in Unit 14, Packet 17, No. 2 "A Summary of Polish Numbers."

Compound Numeral Expressions (cont.)

Note that ordinal compound numerals change both last digits into ordinals and are declined like regular adjectives according to gender, number and case.

To jest dwudziesty pierwszy student

To jest dwudziesta druga studentka

Nie ma tu dwudziestego trzeciego studenta

Nie ma tam dwudziestej czwartej studentki

Widzę tam dwudzieste piąte okno.

Check back in Unit 14, Packet 17, No. 2 "A Summary of Polish Numbers."

II. (cont.)

9. Z tych _____ żołnierzy _____ był najgorszy.
(57) (44th)

10. Pan Tomasz ma _____ uczniów, _____
(79) (63)

z których _____ uczeń i _____
(22nd) (45th)

uczenica najszybciej się uczą.

II. (cont.)

9. Z tych _____ żołnierzy _____ był najgorszy.
(57) (44th)

10. Pan Tomasz ma _____ uczniów, _____
(79) (63)

z których _____ uczeń i _____
(22nd) (45th)

uczenica najszybciej się uczą.

The Expression of Dates

In Swan 26.E you have read about three important facts concerning the expressions of date. Here are some additional hints how to use them properly in different contexts.

Ad. a. Expressions for years are formed with ordinal numbers for the last two digits only. The first two digits denoting the thousands and hundreds are given in cardinal numbers and are always expressed separately, i.e. they are never given as hundreds exceeding 900. You cannot say in Polish "eleven hundred" but you must say "one thousand one hundred."

When the century is obvious you may omit the thousand and hundreds, and say *"rok osiemdziesiąty drugi"* meaning 1982. Such is the case when giving, for instance, the year you were born. In many instances the year is followed by a letter "r." (abbreviation of *rok*).

Ad. b. *Dzień* in Polish is masculine and as such it takes the masculine ordinal number followed by the name of the month in Genitive. The day is just a part of the month.

January 11 -- *jedenasty stycznia*

February 2 -- *drugi lutego*

Note the order: smaller unit (a part) is given first followed by a larger unit. The same is true for the word order in giving a complete date:

12 marca 1973 r.

Ad. c. When reference is made to a fact occuring on a given date it is followed by the entire date (excluding thousands and hundreds) in the Genitive case.

Compare:

Today is November 4, 1982 --
Dzisiaj jest czwarty listopada tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego drugiego roku.

I was born on May 22, 1963 --
Urodziłem się dwudziestego drugiego maja tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego trzeciego roku.

The Expression of Dates

In Swan 26.E you have read about three important facts concerning the expressions of date. Here are some additional hints how to use them properly in different contexts.

Ad. a. Expressions for years are formed with ordinal numbers for the last two digits only. The first two digits denoting the thousands and hundreds are given in cardinal numbers and are always expressed separately, i.e. they are never given as hundreds exceeding 900. You cannot say in Polish "eleven hundred" but you must say "one thousand one hundred."

When the century is obvious you may omit the thousand and hundreds, and say *"rok osiemdziesiąty drugi"* meaning 1982. Such is the case when giving, for instance, the year you were born. In many instances the year is followed by a letter "r." (abbreviation of *rok*).

Ad. b. *Dzień* in Polish is masculine and as such it takes the masculine ordinal number followed by the name of the month in Genitive. The day is just a part of the month.

January 11 -- *jedenasty stycznia*

February 2 -- *drugi lutego*

Note the order: smaller unit (a part) is given first followed by a larger unit. The same is true for the word order in giving a complete date:

12 marca 1973 r.

Ad. c. When reference is made to a fact occuring on a given date it is followed by the entire date (excluding thousands and hundreds) in the Genitive case.

Compare:

Today is November 4, 1982 --
Dzisiaj jest czwarty listopada tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego drugiego roku.

I was born on May 22, 1963 --
Urodziłem się dwudziestego drugiego maja tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego trzeciego roku.

Exercises on the Expressions of Dates

A. Provide Polish forms for the following dates; use words not numbers.

1. February 28, 1922

2. March 13, 1945

3. October 19, 1917

4. January 3, 1933

5. May 30, 1975

B. Fill in proper forms for the following dates; use words, not numbers.

1. Jan urodził się _____ (August 1, 1952)

_____

2. On był na uniwersytecie od _____ (April, 1966)

do _____ (June 1970).

3. W _____ (September 1957) został inżynierem.

_____

4. W dniu _____ (July 4)

nie mamy pracy.

5. Jego siostra miała _____ (first) dziecko

_____ (December 10, 1979).

Exercises on the Expressions of Dates

A. Provide Polish forms for the following dates; use words not numbers.

1. February 28, 1922

2. March 13, 1945

3. October 19, 1917

4. January 3, 1933

5. May 30, 1975

B. Fill in proper forms for the following dates; use words, not numbers.

1. Jan urodził się _____ (August 1, 1952)

_____

2. On był na uniwersytecie od _____ (April, 1966)

do _____ (June 1970).

3. W _____ (September 1957) został inżynierem.

_____

4. W dniu _____ (July 4)

nie mamy pracy.

5. Jego siostra miała _____ (first) dziecko

_____ (December 10, 1979).

Additional Reading

-Panowie dobrodzieje winni nam są za cztery miesiące... -O, znowu swoje! --wykrzyknął młody człowiek wsadzając ręce w kieszenie.

--Ile razy jeszcze będę musiał powtarzać panu, ażeby pan o tych głupstwach nie gadał ze mną, tylko albo z Patkiewiczem, albo z Maleskim?... To przecież tak łatwo zapamiętać: Maleski płaci za miesiące parzyste, luty, kwiecień, czerwiec, a Patkiewicz za nieparzyste: marzec, maj, lipiec...

--Ale nikt z panów nigdy nie płaci! -- zawołał zniecierpliwiony rządca

--A któż winien, że pan nie przychodzi we właściwej porze?!... -wrzasnął młody człowiek wytrząsając rękoma.

--Sto razy słyszałeś pan, że do Maleskiego należą miesiące parzyste, a do Patkiewicza nieparzyste...

--A do pana dobrodzieja?...

--A do mnie, łaskawy panie, żadne -- wołał młody człowiek grożąc nam pod nosami -- bo ja z zasady nie płacę za komorne. Komu mam płacić?... Za co?... Cha! cha! dobrzy sobie...

Bolesław Prus, Lalka 1890

In that rather heated exchange between a student and a house manager about the rent, taken from Prus' novel The Doll, written almost a hundred years ago, underscore every expression of time. Then translate the entire selection into English. Listen to the reading on Pol 04 Tape 22A and follow the instructions. Then compare your translation with a translation provided on the next page. Show your work to an instructor and discuss with him the problems and differences between the two translations.

Additional Reading

-Panowie dobrodzieje winni nam są za cztery miesiące... -O, znowu swoje! --wykrzyknął młody człowiek wsadzając ręce w kieszenie.
--Ile razy jeszcze będę musiał powtarzać panu, ażeby pan o tych głupstwach nie gadał ze mną, tylko albo z Patkiewiczem, albo z Maleskim?... To przecież tak łatwo zapamiętać: Maleski płaci za miesiące parzyste, luty, kwiecień, czerwiec, a Patkiewicz za nieparzyste: marzec, maj, lipiec...
--Ale nikt z panów nigdy nie płaci! -- zawołał zniecierpliwiony rządca
--A któż winien, że pan nie przychodzi we właściwej porze?!... -wrzasnął młody człowiek wytrząsając rękoma.
--Sto razy słyszałeś pan, że do Maleskiego należą miesiące parzyste, a do Patkiewicza nieparzyste...
--A do pana dobrodzieja?...
--A do mnie, łaskawy panie, żadne -- wołał młody człowiek grożąc nam pod nosami -- bo ja z zasady nie płacę za komorne, Komu mam płacić?... Za co?... Cha! cha! dobrzy sobie...

Bolesław Prus, Lalka 1890

In that rather heated exchange between a student and a house manager about the rent, taken from Prus' novel The Doll, written almost a hundred years ago, underscore every expression of time. Then translate the entire selection into English. Listen to the reading on Pol 04 Tape 22A and follow the instructions. Then compare your translation with a translation provided on the next page. Show your work to an instructor and discuss with him the problems and differences between the two translations.

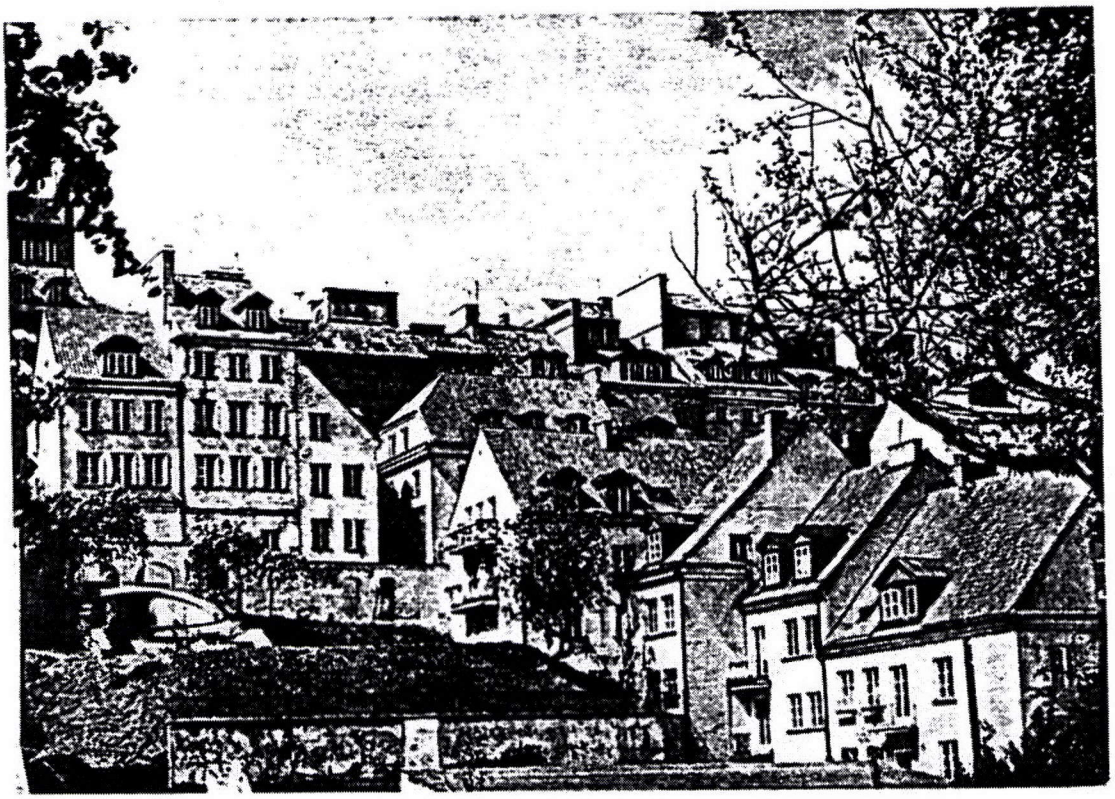

A typical 19th Century housing in old Warsaw.

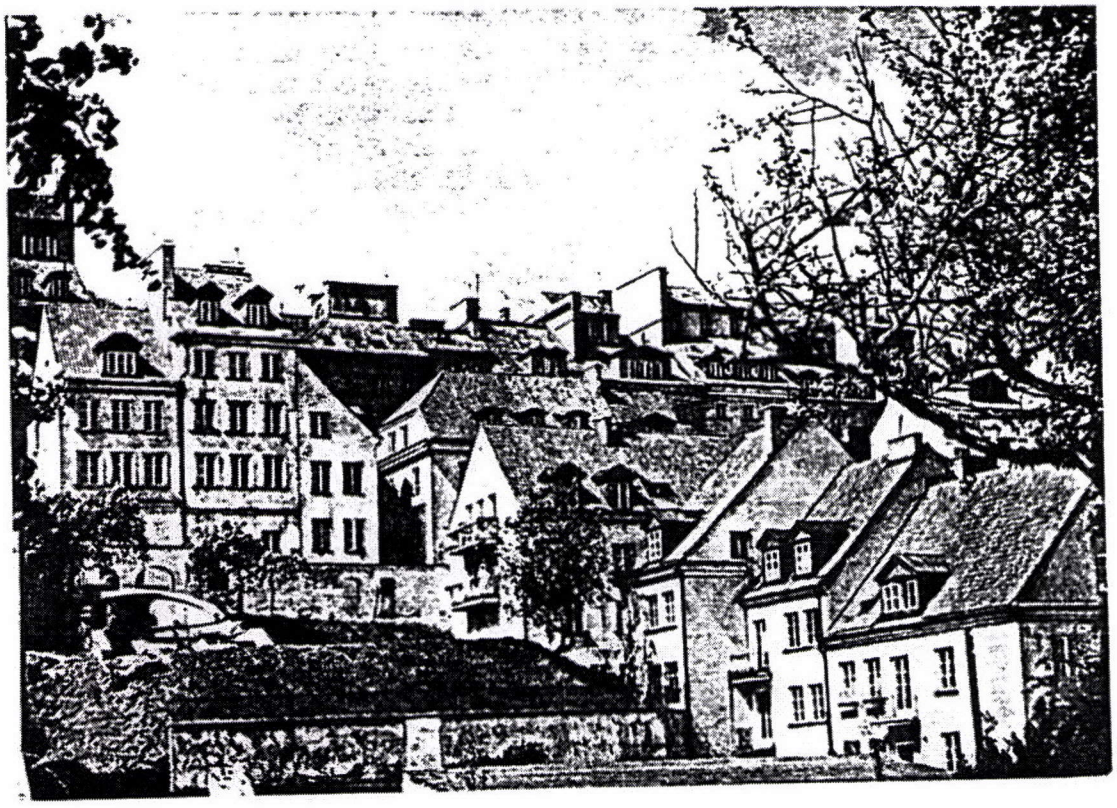

A typical 19th Century housing in old Warsaw.

Exercise on Dates

Provide captions for the following pictures; use words not numbers.

1.

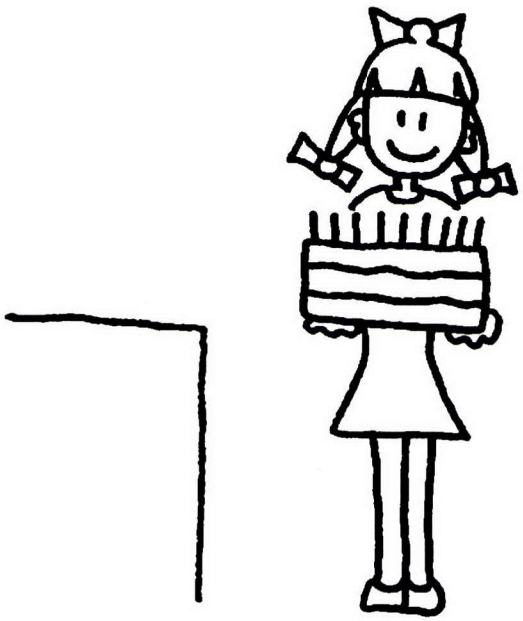

2.

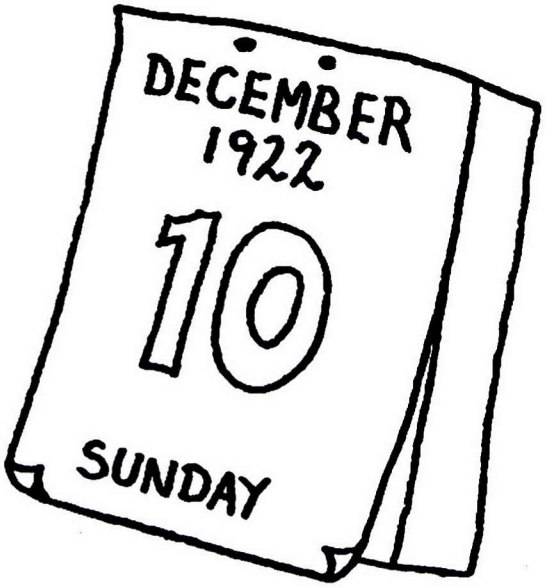

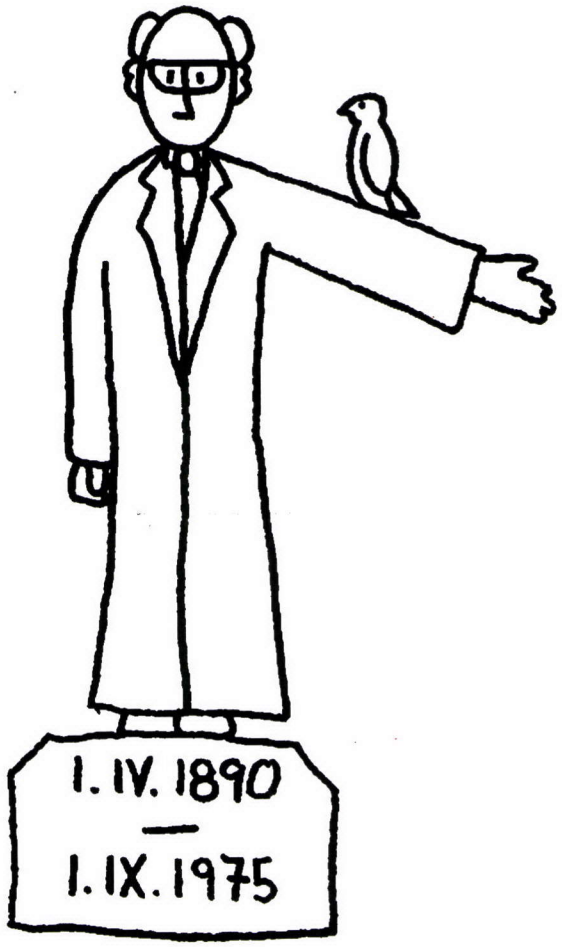

3.

Check Answer Key.
Show your work to an instructor.

Composition

Looking at the picture below write a short family history, using names, dates, expressions of age, etc... Indicate the relationships between the members of the family. Your composition should be ca. 100 words long. Show your work to an instructor.

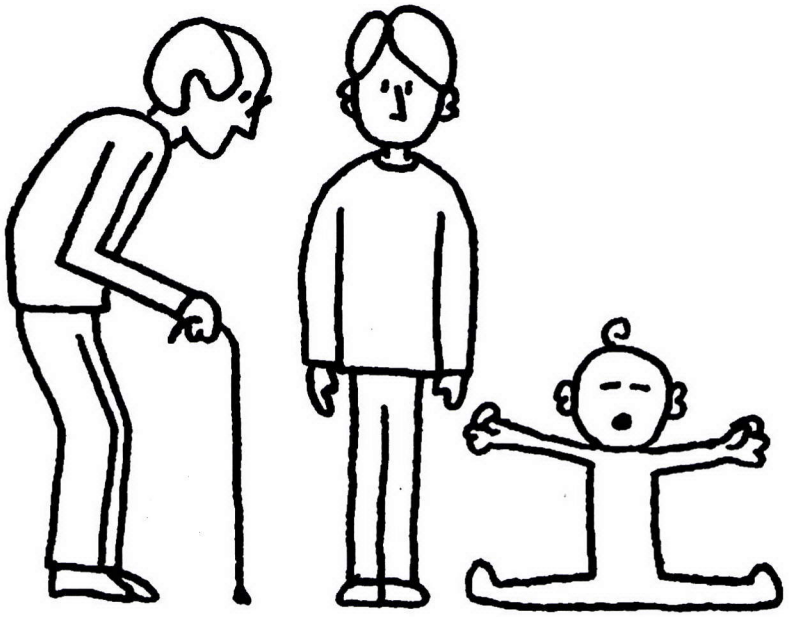

Composition (cont.)

Listening Comprehension

Do the Listening Comprehension exercise on Pol 04 Tape 22B just after the grammar exercises. You will hear a dialogue. After the dialogue four statements will be read. Decide which of these are true, circle tak, and which are false, circle nie. The dialogue and statements will be read a second time. Check your work. The answers will follow after a short pause. If you made any errors, go back and listen to the dialogues and statements once again.

1. Tak Nie
2. Tak Nie
3. Tak Nie
4. Tak Nie

Answer Key

Packet 22, No. 3

I. 1. jest...biały dom
2. są...dwadzieścia dwa białe domy
3. białych domów
4. są...trzydzieści cztery białe domy
5. jest...osiemdziesiąt siedem białych domów

II. 1. mój drugi
2. trzeciej nowej
3. szósty...siódmy
4. jego trzynasty
5. nasz piąty
6. waszym jedenastym
7. pani trzydziesty trzeci
8. czterdziestu siedmiu...czterdziesty ósmy
9. pięćdziesięciu siedmiu...czterdziesty czwarty
10. siedemdziesięciu dziewięciu...sześćdziesiąt trzy... dwudziesty drugi...czterdziesta piąta

Packet 22, No. 6

za cztery miesiące
za miesiące parzyste
za nieparzyste
we właściwej porze

Swan, Lesson 26, Section F, exercise 2

a. mam jedenaście lat
b. wyglądasz na jedenaście

a. mam siedemnaście lat
b. wyglądasz na siedemnaście

a. mam dwadzieścia trzy lata
b. wyglądasz na dwadzieścia trzy

a. mam trzydzieści jeden lat
b. wyglądasz na trzydzieści jeden

a. mam czterdzieści pięć lat
b. wyglądasz na czterdzieści pięć

a. mam pięćdziesiąt pięć lat
b. wyglądasz na pięćdziesiąt pięć

a. mam sześćdziesiąt cztery lata
b. wyglądasz na sześćdziesiąt cztery

a. mam siedemdziesiąt siedem lat
b. wyglądasz na siedemdziesiąt siedem

Exercise 2 (cont.)

a. mam osiemdziesiąt dwa lata
b. wyglądasz na osiemdziesiąt dwa

a. mam dziewięćdziesiąt sześć lat
b. wyglądasz na dziewięćdziesiąt sześć

a. mam sto jeden lat
b. wyglądasz na sto jeden

Swan Lesson 26, Section F, Exercise 3

dwa dni
jeden miesiąc
cztery lata
jeden tydzień
trzy tygodnie
pięć miesięcy
jeden rok
siedem tygodni
sześć dni
siedemnaście tygodni
piętnaście dni
dwadzieścia dwa lata
trzydzieści jeden miesięcy
dziewięćdziesiąt dziewięć lat
pięćdziesiąt trzy tygodnie
czterdzieści pięć dni
dziesięć tygodni
pięćdziesiąt dwa tygodnie

Swan Lesson 26, Section F, Exercise 4

dzisiaj jest pierwszy kwietnia
dzisiaj jest pierwszy maja
dzisiaj jest pierwszy stycznia
dzisiaj jest pierwszy grudnia
dzisiaj jest pierwszy listopada
dzisiaj jest pierwszy sierpnia
dzisiaj jest pierwszy lipca
dzisiaj jest pierwszy września
dzisiaj jest pierwszy października
dzisiaj jest pierwszy czerwca
dzisiaj jest pierwszy lutego

Swan Lesson 26, Section F, Exercise 7

jutro jest piąty kwietnia
jutro jest jedenasty stycznia
jutro jest trzydziesty maja
jutro jest czternasty lipca
jutro jest dwudziesty trzeci kwietnia
jutro jest trzydziesty pierwszy grudnia
jutro jest osiemnasty litopada
jutro jest drugi października
jutro jest dwudziesty szósty lutego
jutro jest dwudziesty czwarty lipca
jutro jest siódmy sierpnia

Swan Lesson 26, Section F, Exercise 10

to się stało ósmego sierpnia tysiąc dziewięćset czterdziestego dziewiątego roku
to się stało dziewiątego lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego pierwszego roku
to się stało dwudziestego pierwszego stycznia tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego drugiego roku
to się stało trzynastego października tysiąc dziewięćset czterdziestego siódmego roku
to się stało dwudziestego piątego czerwca tysiąc dziewięćset trzydziestego dziewiątego roku
to się stało dwudziestego drugiego kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku
to się stało dziewiętnastego września tysiąc dziewięćset siedemnastego roku
to się stało dwudziestego siódmego grudnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego ósmego roku
to się stało trzeciego marca tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego trzeciego roku
to się stało siedemnastego maja tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego piątego roku
to się stało jedenastego lutego tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego szóstego roku

Answer Key (cont.)

Packet 22, No. 6

A. 1. dwudziesty ósmy lutego tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku
2. trzynasty marca czterdziestego piątego roku
3. dziewiętnasty października tysiąc dziewięćset siedemnastego roku
4. trzeci stycznia trzydziestego trzeciego roku
5. trzydziesty maja tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego piątego roku

B. 1. pierwszego sierpnia tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego drugiego roku
2. kwietnia sześćdziesiątego szóstego roku...czerwca tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego roku
3. We wrześniu tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego siódmego roku
4. czwartego lipca
5. pierwsze...w grudniu tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego dziewiątego roku

Packet 22, No. 10

1. Ta dziewiczynka ma dziewięć lat.
2. Niedziela, dziesiąty grudnia tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku.
3. Pierwszy kwietnia tysiąc osiemset dziewięćdziesiątego roku -- pierwszy września tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego piątego roku

Swan Lesson 26, Section F, Exercise 17

a. Kiedy się urodziłeś? Chociaż to nie twoja sprawa kiedy się urodziłem/łam urodziłem/-łam się w tysiąc dziewięćset czterdziestym roku w Paryżu.
b. Ile masz lata? Mam siedemnaście lat. Nie wyglądasz na siedemnaście. Wyglądasz co najmniej na dwadzieścia pięć.
c. Moja babcia urodziła się dwudziestego trzeciego listopada tysiąc ~~Dziewięćset~~ szóstego roku.
d. Który jest dzisiaj? Dzisiaj jest poniedziałek, siedemnasty kwietnia.
e. Wczoraj byłem umówiony z profesorem /Wczoraj miałem być u profesor a/. No i co powiedział? Powiedział, że będę musiał więcej się uczyć. Profesorowie zawsze tak mówią.
f. Od razu wziąłem cię za Polaka.
g. Dlaczego się nie odczepisz?
h. Jej mąż jest uczulony na temat swojego wieku, ale moim zdaniem on nie wygląda tak staro.
i. Chyba zwariowałeś.
j. Co to za natrętne pytanie.
k. Widocznie znowu przegapiłem moje spotkanie. Nie martw się. Jutro jest nowy dzień.

Vocabulary List, Lesson 18

akurat	PRECISELY
drzwi	DOOR
działać	TO ACT, OPERATE
gdyby	IF
kółko	SMALL CIRCLE
lustro	MIRROR
makijaż	MAKE-UP
mianowicie	EXACTLY
nerw, nerwy	NERVE, NERVES
oglądać się	TO LOOK ONESELF OVER
okoliczność, okoliczności	CIRCUMSTANCE, CIRCUMSTANCES
pomoc	HELP
pomóc (pf.)	TO HELP
potrzebować	TO NEED
pożałować (pf.)	TO REGRET
przeprosić (pf.)	TO APOLOGIZE
przeszkadzać	TO BOTHER, INTERFERE
skończyć (pf.)	TO FINISH UP
spokojnie	QUIETLY
spóźnić się (pf.)	TO BE LATE
sprzątać	TO CLEAN UP
stąd	FROM HERE
strasznie	TERRIBLY
w każdym razie	IN ANY CASE
wtedy	THEN
wydanie	EDITION, INTERPRETATION
zamek	CASTLE
zbieg	COINCIDENCE
zjeść (pf.)	TO EAT UP
żeby	IN ORDER TO

Some Notes on the Conditional Forms

A. As you have noticed in Swan 28.E (Zapamiętaj) the Conditional forms, often called the Conditional mood, are formed by attaching the particle *-by* plus a personal ending for the 1st and 2nd person only to the past tense forms.

pisałem pisałbym, pisaliśmy pisalibyśmy

pisał -- pisałby, pisali -- pisaliby

Adding the suffix *-by* does not change the stress!

Zarobił dużo pieniędzy -- Zarobiłby dużo pieniędzy

Mówiliśmy po polsku -- Mówilibyśmy po polsku.

Note that the suffix *-by* is always spelled together with the personal forms of verbs and with conjunctions but it is spelled separately from the infinitive and other words.

On umiał pisać -- Pisać by on umiał.

B. Conditional forms are very often used in colloquial speech either to make a polite request or to soften the command.

Czy możesz to napisać?	*Can you write this?*
Czy mógłbyś to napisać?	*Could you write this?*
Podaj mi sól!	*Pass the salt!*
Czy podałbyś mi sól?	*Would you pass the salt?*

C. When a sentence begins with *gdyby* "if it were" it indicates "contrary to the fact clause" (Swan 23.F.b.) or a need for a condition to exist in order to produce effect.

Gdyby padał deszcz będę czytał w domu
If it rains I will read at home.

This type of construction often results in a statement requiring *-by* in the second clause when the expected result did not materialize.

Gdybym był bogaty miałbym dużo pieniedzy
If I were rich I would have a lot of money.

D. In general, the conditional forms are similar to the English conditionals *would, could, might* but should be used with caution since in Polish they often require some different grammatical constructions.

Exercises on the Conditional

I. Form the Conditional masc. pl. for the following verbs:

1. czytać _____

2. mówić _____

3. robić _____

4. śpiewać _____

5. nudzić się _____

II. Fill in verbs in the Conditional:

1. Kto _____ (can) to przeczytać?

2. On _____ (go) na zajęcia, ale jest chory.

3. Moja siostra _____ (have) nowy samochód.

4. Nasi studenci chętnie _____ (read) tę książkę.

5. _____ (If I) znał hiszpański napewno _____ (sing) po hiszpańsk...

III. Translate into Polish:

1. If he were rich he would travel to Poland.

2. If we had a car we would be very happy.

3. If it is a nice day she would go shopping.

III. (cont.)

4. If you had that book I would like to look at it.

5. If these men studied more they would pass their exams.

Verbal Aspect and the Imperative

The verbal aspects will be introduced in the next Unit 20 (Swan, Lesson 24.C) but already in the previous lessons you have encountered in the Vocabulary some verbs in their perfective forms. For the time being then suffice it to call your attention to the fact that positive commands usually take the perfective aspect as if commanding a person to do just one thing and to complete it, while the negative comands come close to English "never do that" and consequently use the imperfective aspect.

Review the Imperative in Swan, Lesson 7.C.4

Compare:

Zrób to zadanie	*Make this exercise*
Nie rób zadania	*Do not (ever) make that exercise.*

The problem of aspects is quite complex and will be discussed in the next Lesson.

Packet 23, No. 5

Exercises on the Verbal Aspect and the Imperative

I. Give the positive commands (Imperative) in the 2nd person singular for the following verbs:

1. przeprosić _____

2. pomóc _____

3. spóźnić się _____

4. zjeść _____

5. pożałować _____

II. Give the negative commands (Imperative) in 2nd person pl. for the following verbs:

1. sprzątać _____

2. oglądać się _____

3. przeszkadzać _____

4. potrzebować _____

5. działać _____

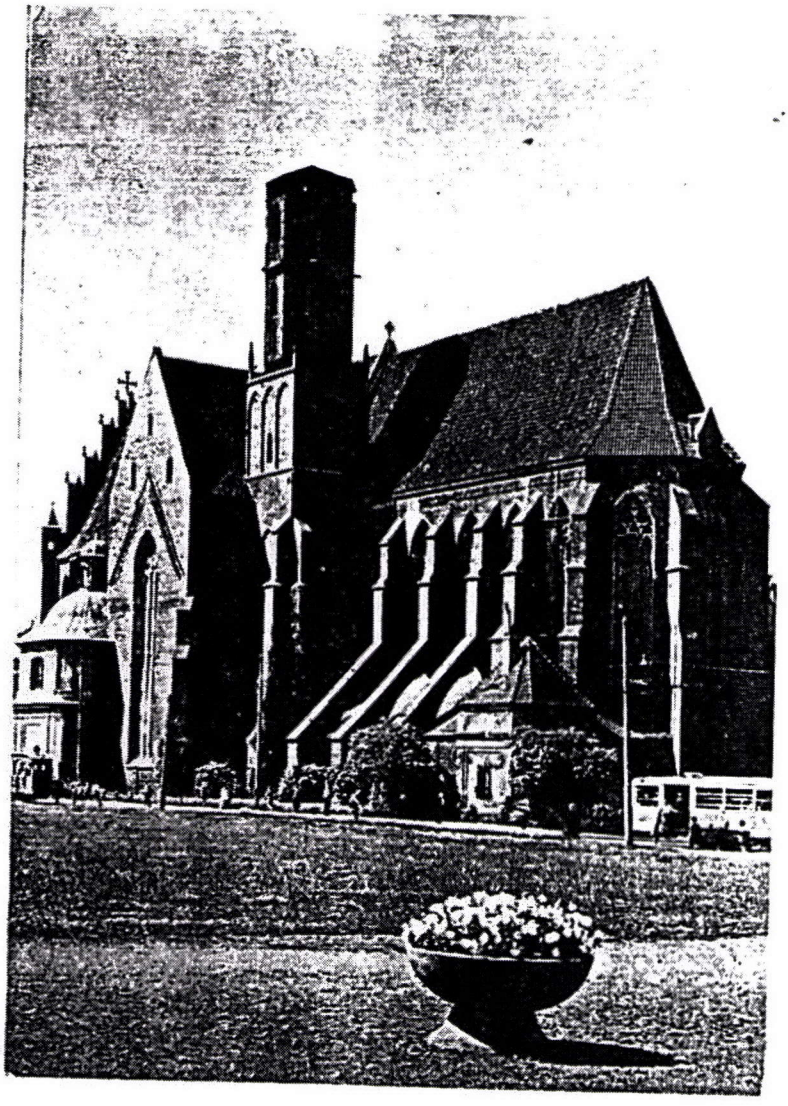

Wrocław. St. Adalbert's Church (Kościół św. Wojciecha)

14th Century

Additional Reading

Dyzio-Marzyciel

by

Julian Tuwim

Położył się Dyzio na łące,

Przygląda się niebu błękitnemu

I marzy:

"Jaka szkoda, że obłoczki płynące
Nie są z waniliowego kremu...
A te różowe --
Że to nie lody malinowe...
A te złociste, pierzaste --
Że to nie stosy ciastek...
I szkoda, że całe niebo
Nie jest z tortu czekoladowego...
Jaki piękny byłby wtedy świat!
Leżałbym sobie, jak leżę,
Na tej murawie świeżej,
Wyciągnąłbym tylko rękę
I jadł... i jadł... i jadł..."

Vocabulary:

łąda	MEADOW
niebo	SKY
błękitny	PALE BLUE
obłoczki	LITTLE CLOUDS
płynąć	TO FLOAT
waniliowy	VANILLA
krem	CREAM
różowy	ROSY
lody	ICE CREAM
malinowy	RASPBERRY
złocisty	GOLDEN
pierzasty	FLUFFY
stos	PILE
ciastko	COOKIE
tort	CAKE
czekoladowy	CHOCOLADE
świat	WORLD
murawa	GRASS
wyciągnąć	TO EXTEND

Additional Reading (cont.)

Additional Reading Exercise

1. Underline all Conditional forms in Tuwim's poem
2. Translate last five lines of the poem.
3. Change all verbs from masculine to feminine

Check Answer Key.

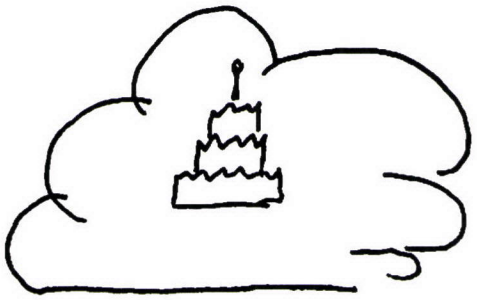

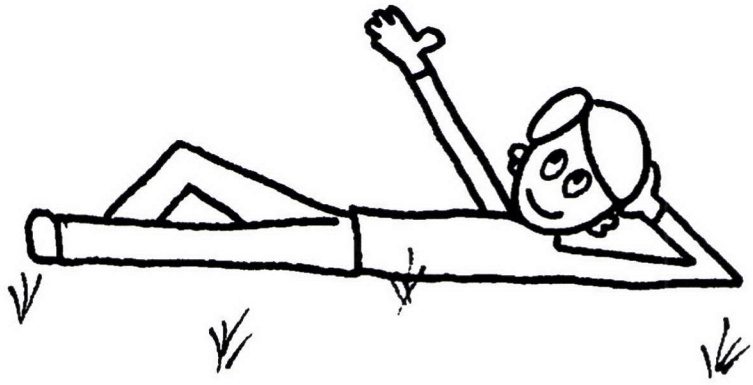

Dyzio - Marzyciel

Dictation

Do the Dictation on Pol 04 Tape 23B on the lines provided below.

Oral Work

Part A. Read for an instructor the following passage. Pay attention to the proper stress in the Conditional forms.

Gdybyśmy wiedzieli, że Jan jest tak dobrym studentem pracowalibyśmy z nim więcej. Mielibyśmy dla niego więcej czasu niż mieliśmy. A w grudniu pojechalibyśmy z nim do naszych rodziców, którzy bardzo ucieszyliby się widząc naszego syna. Ale nie wiedzieliśmy o tym i dlatego nie pomagaliśmy Janowi tyle, ile byśmy mogli. Wczoraj wieczorem Jan spytał: "Czy naprawdę chcielibyście mi pomóc?" Odpowiedzieliśmy, że bardzo byśmy chcieli, gdybyśmy mogli.

Part B. On the oral portion of Unit 19 test you will have to tell a short story about a situation that might have existed had certain conditions been met. Prepare for the test by going to an instructor and practice with him the conditional forms for all persons.

Self-test, Lesson 26 and 28

Part A

1. Cardinal compound numerals can be divided into _____ groups:
   a. Numerals with the second digit 2, 3, 4 take _____ case + the _____ form of the verb.
   b. Numerals with the second digits 1 and 5 through 9 take _____case + the _____ form of the verb.
2. "Ten" numerals (2o, 30 etc.) take _____ case + the _____ verb form.
3. Ordinal compound numerals change _____ digits in declension.
4. The meaning of the Polish names of the months can be explained by _____.
5. The name *sierpień* is derived from _____.
6. The names of the months are never _____.
7. The names of the months are often replaced by _____.
8. When a date consisting of a day, month and year is given, it always follows the sequence _____.
9. When giving a year _____ numerals are used for thousands and hundreds, and _____ numerals for tens and single years.
10. The larger units in a date are given in _____ case.
11. When reference is made to an event occurring on a given date the whole date takes the _____ case.
12. An even occurring on a given date can be also expressed by using the prepositon _____ + the _____ case.
13. For giving age the verb _____ is always used.

14. The Conditional forms are rendered by the addition of the particle _____ + personal endings for _____ and _____ persons sing. and pl., attached to the _____ tense forms.

15. English "if", in "contrary to the fact" clauses is rendered by Polish _____.

16. The conditional particle _____ is spelled together with _____ forms of the verb and separately from _____ _____ form.

17. The positive command uses the _____ aspect while the negative command takes _____ aspect.

Part B

I. Translate into Polish using words, not numbers when needed:

1. He was born on January 22, 1927.

2. Today is Monday, September 5.

3. My aunt is 77 years old.

4. If I were a good student I wouldn't be studying this.

5. Would you give me some bread?

II. Translate into English:

1. 17.IX.1933 r.

2. Janek ma siedemnaście lat, Zosia trzynaście, razem mają trzydzieści lat.

3. Byłabym bardzo szczęśliwy gdyby pani mi coś zaśpiewała.

4. Uniwersytet Warszawski jest bardzo stary, ma już więcej niż sto pięćdziesiąt lat.

5. Popularna piosenka mówi, że "może w maju, może w grudniu, może jutro po południu...

Answer Key (cont.)

Packet 23, No. 3

I. 1. czytaliby
2. mówiliby
3. robiliby
4. śpiewaliby
5. nudziliby się

II. 1. mógłby
2. chodziłaby
3. miałaby
4. czytaliby
5. Gdybym...śpiewałbym

III. 1. Gdyby byli bogaci pojechaliby do Polski
2. Gdybyśmy mieli samochód bylibyśmy szczęśliwi
3. Gdyby był ładny dzień poszłaby na zakupy
4. Gdybyś miał tę książkę chciałbym ją obejrzeć
5. Gdyby ci mężczyźni więcej się uczyli zdaliby egzaminy

Packet 23, No. 5

I. 1. przeproś
2. pomóż
3. spóźnij się
4. zjedz
5. pożałuj

II. 1. nie sprzątajcie
2. nie oglądajcie się
3. nie przeszkadzajcie
4. nie potrzebujcie
5. nie działajcie

Packet 23,No. 6

1. byłby, leżałbym, wyciągnąłbym
2. How beautiful the world would then be! I would lie on the grass as I am lying now, and I would only extend my hand and eat, eat, eat...
3. położyła, byłaby, leżałabym, wyciągnęłabym, jadła

Dictation Packet 23, No. 7
Pol 04 Tape 23B Answer Key

Pan Stefan Ostrowski chciałby podróżować po świecie. On chciałby pojechać do Paryża, Rzymu i Londynu, a także do Hiszpanii i Włoch. Gdyby pan Ostrowski miał swój samochód on podróżowałby samochodem, ale nie może, bo nie ma samochodu. Jego starsza siostra chciałaby mu pomóc gdyby mogła, ale niestety, ona nie ma pieniędzy, żeby mu kupić samochód. Oboje marzą, że kiedyś ich marzenie stanie się prawdą i że oboje będę mogli podróżować.

Swan 28.F.13

a. Gdzie chciałbyś zjeść obiad?
b. Mógłbyś mi pomóc gdybyś chciał.
c. Boję się, że Jurka nie będzie teraz w domu.
d. Gdybym miał pieniądze kupiłbym sobie jaguara.
   Co za jaguara?, Oczywiście samochód.
e. Chciałbym cię prosić, żebyś tak nie hałasował.
f. Pracuję, żeby mieć pieniądze żeby kupić nowy samochód.
h. Nie przeszkadzaj mi!

Packet 23, No. 9 Self-test, Lessons 22 and 23

Part A.

1. Two groups: a. nominative pl. + są
   b. genitive pl. + jest

2. genitive pl. + jest

3. two last digits

4. natural phenomena

5. *sierp*, a sicle

6. capitalized

7. Roman numerals

8. day, month, year

9. cardinal for thousands and hundreds, ordinal for tens and single

Answer Key (cont.)

10. the genitive

11. the genitive

12. *w* + the locative

13. *mieć*

14. *by* for 1st and 2nd, attached to the past tense

15. *gdyby*

16. *by* together with personal forms, separately from infinitive

17. perfective for positive, imperfective for negative

Part B.

I. 1. Urodził się dwudziestego drugiego stycznia tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku
   2. Dzisiaj jest poniedziałek, piąty września
   3. Moja ciocia ma siedemdziesiąt siedem lat
   4. Gdybym był dobrym studentem nie uczyłbym się tego
   5. Czy mógłbyś mi dać chleba?

II. 1. September 17, 1933
   2. Janek is 17, Zosia is 13, together they are 30 years old.
   3. I would be very happy if you would sing something for me.
   4. The University of Warsaw is very old, more than 150 years old.
   5. A popular song says that "perhaps in May, perhaps in December, perhaps tomorrow afternoon..."

UNIT TWENTY

(Lesson 24 and Review)

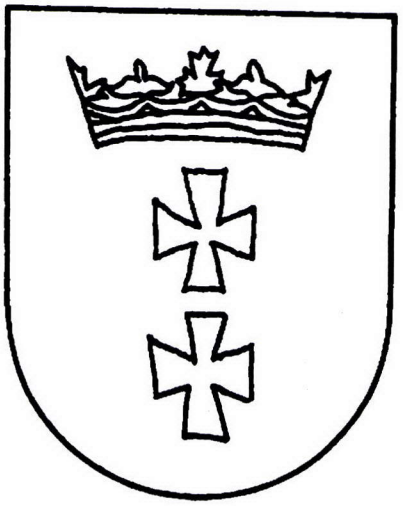

Gdańsk

Student-Instructor Checklist

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz, Lesson 24.
- ☐ Do orally exercise 3 in Swan 24.D.
- ☐ Write composition in Packet 24, No. 14. Show it to an instructor.
- ☐ Do exercises 4 and 7 in Swan 24.D orally for an instructor.
- ☐ Do exercise 14 in Swan 24.D orally for an instructor
- ☐ Write dictation in Packet 24, No. 13. Show your work to an instructor.
- ☐ Do oral work in Packet 24, No. 15 for an instructor.
- ☐ Pretest Unit 20

Written: ☐ ☐

Oral: ☐ ☐

Test Unit 20

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty

Unit Twenty introduces and elaborates on two major topics, the perfective and imperfective aspects of verbs and the future tense. It consists of Lesson 24 in Swan, a review of Lessons 19-24, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises, answer keys, a review packet and its answer keys.

After completing Unit Twenty you will be able to:

Vocabulary

-recognize, form and use verbs in their perfective and imperfective aspects.

-use perfective verbs in the past and future tenses.

-translate from Polish into English and from English into Polish.

Grammar Concepts

-form the perfective aspect from imperfective verbs.

-use both forms of the future tense (perfective and imperfective).

- use infinitive phrases with *żeby*.

Speaking and Listening

-recognize and actively use the above mentioned forms.

-further advance your reading skill.

-compose a story in the future tense.

-respond to statements and questions.

-write a dictation.

Unit 20 ends with a review of Units 16-20, including the vocabulary and grammar concepts covered in these Units.

Unit 20
Lesson 24

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary
	1. Read the Vocabulary List for Lesson 24 in Packet 24, No. 1.
	2. Listen to the Vocabulary List on Pol 04 Tape 24A. Repeat after the speaker, imitating the pronunciation as closely as possible.
	3. Make and use flashcards as in Lesson 23. Optional.
	4. Read Swan 24.C (Gramatyka,), Section 4 (Verbs with Infinitive in Vowel Plus -ć).
	* 5. Take Vocabulary Quiz on Lesson 24. You must see an instructor to do this.
	B. Reading
	1. Read Swan 24.A (Pan Kowalczyk jest zmartwiony).
	2. Write answers to the questions on this story in Swan 24.B (Pytania).
	* 3. Listen to this story and questions on it on Pol 04 Tape 24.A just after the Vocabulary List.
	4. Read Additional Reading in Packet 24, No. 13. Underscore perfective and imperfective verbs and score your work. Turn the page for translation and compare your results with Answer Key.
	* 5. Listen to Additionalreading on Pol 04 Tape 24.A just after the questions in Swan 24.B Repeat after the speaker.
	C. Perfective and Imperfective Aspects
	1. Read Swan 24.C (Gramatyka), Section 1 (Perfective Verbs. Instroduction).
	2. Read Packet 24, No. 2 (Perfective vs Imperfective) and Packet 24, No. 3 (Perfective Verbs with a New Imperfective Meaning).
	3. Do exercises 1, 3 6 and 12 in Swan 24.D (Ćwiczenia).
	* 4. Listen to grammar exercises on Pol 04 Tape 24.B
	5. Do exercises in Packet 24, No. 4.

Unit 20
Lesson 24

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	C. Perfective and Imperfective Aspects (cont.) 6. Read Packet 24, No. 5 (Meaningful Prefixes).
	7. Do exercises in Packet 24, No. 6.
	8. Read Packet 24, No. 7 (Imperfective-Perfective Verb Pairs) and Swan 24.C.5 (Some Representative imperfective-perfective Verb Pairs).
	9. Do exercises in Packet 24, No. 8.
	* 10. Do orally exercise 3 in Swan 24.D (Ćwiczenia) for an instructor.
	D. The Future Tense 1. Read Swan 24.C (Gramatyka) Section 2 (The Future Tense).
	2. Read Packet 24, No. 9 and No. 11. (Present and Future in the Past Tense).
	3. Do exercises 9 in Swan 24.D (Ćwiczenia).
	4. Do exercises in Packet 24, No. 10.
	* 5. Write Composition in Packet 24, No. 15. Show your work in an instructor.
	* 6. Do exercises 4 and 7 in Swan 24.D (Ćwiczenia) orally for an instructor.
	E. Culture Read Cultural Note in Packet 24, No. 12. Optional: Check back in Activity Schedules in Units 1-24 and try to memorize the proverbs given at the end of each Activity Schedule.
	F. Comprehension, Dictation and Oral Work 1. Read Swan 24.C (Gramatyka), Section 3 (Infinitive Phrases Instroduced by *żeby*).
	* 2. Do exercise 14 in Swan 24.D (Ćwiczenia) orally for an instructor.
	* 3. Listen to the dictation on Pol 04 Tape 24B just after grammar exercises. Write it down in Packet 24, No. 14. Show your work to an instructor and then check Answer Key.

Unit 20
Lesson 24

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	F. Comprehension, Dictation, and Oral Work (cont.) * 4. Listen to exercise 15 in Swan 24.D (Ćwiczenia) on Pol 04 Tape 24B just before the dictation.
	5. Write exercise 16 in Swan 24.D (Ćwiczenia).
	* 6. Do oral work in Packet 24, No. 16 for an instructor.
	G. Review of Lessons 19, 20, 24, 25, 26, 28 In the last unit of every course level after the last new lesson there will be a series of review exercises covering the major grammar points of all the lessons in the course level. These exercises are in a Review Pack and are followed by their answer keys. Doing these exercises should help you nail down what you have learned so far and help you prepare for the test. The references to Swan and Packets in parantheses after each entry in the Activity Schedule are the lesson and section identifiers from Swan in which the point was discussed. Review them as needed.
	1. What's the difference between men and women? Your exercises on Masculine Plural Nouns will provide y with answers. Do Review Packet No. 1. See Answer Key. (Swan 19.E).
	2. If you are going to give something to someone you better know how to announce it in Polish. Do Review Packet No. 2. (Exercises on the Dative Case and Aderbs). See Answer Key. (Swan 25.D).
	3. Another important problem is how to indicate a location. Do Review Packet No. 3 (Exercises on the Locative Case with Prepositions). (Swan 20.C.4). See Answer Key.
	4. The Passive voice in Polish is less frequently used than in English. Do Review Packet No. 4 (Exercises on the Passive Voice and Phrases with Participles). (Swan 20.C.2,3). See Answer Key.
	5. Now you can count up to a thousand. Do Review Packet No. 5 (Exercises on Numerals and Compound Numerals.) See Answer Key , (Swan 26.E).
	6. What's the name of the month? Do Review Packet No. (Exercises on the Names of the Months). See Answer Key. (Swan 26.D).

Unit 20
Lesson 24

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	G. Review of Lessons 19-24 (cont.) 7. And now you can tell when you were born quite exactly. Do Review Packet No. 7 (Exercises on Dates). See Answer Key. (Swan 26.D).
	8. To be polite never hurts. Change your commands into polite requests. Do Review Packet No. 8 (Exercises on Conditional Forms of Verbs). See Answer Key. (Swan 28.E).
	9. Finally we've made it to the future. Do Review Packet No. 9 (Exercises on the Aspects and the Future Tense). See Answer Key. (Swan 28.E, 24.C).
	*H. Take Unit 20 Pretest. Have it checked by an instructor Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	*L. Take Unit 20 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb:

Przysłowia są mądrością narodów

The proverbs are the wisdom of nations

Vocabulary List, Lesson 24

apetyt	APETITE
brak	LACK
cierpieć na(+ Acc.)	TO SUFFER FROM
falisty	WAVY
głowa	HEAD
jedzenie	FOOD
martwić	TO WORRY
młody	YOUNG
młodziej (adv.)	YOUNGER (ADV.)
możliwość	POSSIBILITY
niemożliwy	IMPOSSIBLE
obsesja	OBSESSION
odmówić (+ Gen.)(pf.)	TO REFUSE
ostatnio	LATELY
płyn	LIQUID, PREPARATION
postarzeć się (pf.)	TO GROW OLDER
powodzenie	SUCCESS
prawdziwy	GENUINE, REAL
proces	PROCESS
prosty	SIMPLE
próbować	TO TRY
przecież	AFTER ALL
przerażać	TO FRIGHTEN
przerzedzać	TO GROW THINNER
przyjemność	PLEASURE
stać się, stanie, stanę (pf.)	TO BECOME, HAPPEN
starzej (adv.)	OLDER
stary, -o	OLD
tragedia	TRAGEDY
tyć	TO GROW FATTER
utyć (pf.)	TO GROW FATTER
uważać za(+ Acc.)	TO CONSIDER AS
używać (+ Gen.)	TO USE
włosy (pl.)	HAIR
wyglądanie	LOOKING
wyłysieć (pf.)	TO GROW BALD
zaczynać	TO BEGIN
zahamować (pf.)	TO BRAKE, SLOW DOWN, RETARD
zmartwiony	WORRIED
znaczny	CONSIDERABLE

Perfective vs. Imperfective

In Swan 28.E (Zapamiętaj) you had a paragraph on "Verbal Aspects and the Imperative", while in the preceding lessons you had already encountered several verbs given in their perfective aspects, considerably different from the imperfective aspects of the verbs in the first lessons.

Now in Swan 24 C (Gramatyka) you have a complete presentation of the perfective aspect. Almost all Polish verbs have two aspects, imperfective and perfective. Unlike in English, the aspects refer primarily to the completion of the action expressed by the verb. If the action is incomplete, still in progress or repeated the verb takes its imperfective aspect. But if the action either has been or will be completed it takes the perfective aspect.

Compare:

piszę - I am writing / I write and napisałem - I have written / napiszę - I will have written

In the first example the speaker indicates that he is either still in the process of writing or writes habitually or repeatedly, while in the second example he has either completed the writing or makes a committment to have it completed in the future.

Since Polish has only three tenses (past, present, future) it is obvious that the present tense cannot use perfective aspects. Hence, perfective aspects are used only in the past and future tenses.

The perfective aspect is often formed by adding a prefix to the imperfective form of the verb (piszę - napiszę) or by changing the stem of the verb (pomagać - pomóc). As a general rule the non-prefixed perfective verbs are usually shorter than their imperfective counterparts.

Compare:

On kupował nowe radio -- *He was buying a new radio*

On kupił nowe radio -- *He bought a new readio*

Ona pomagała bratu -- *She was helping her brother*

Ona pomogła bratu -- *She did help her brother.*

Perfective Verbs with a New Imperfective Meaning

As you have learned in Swan 24 C (Gramatyka), Section 1 (Perfective Verbs) and Section 5 (Imperfective-Perfective Verb Pairs) it is relatively easy to form perfective aspects by adding some prefixes to the imperfective forms of verbs.

Jan czytał książkę -- *Jan was reading a book*

Jan przeczytał książkę -- *Jan has read a book*

Quite often a different prefix changes not only the aspect but also the meaning of the verb.

Compare:

On mówił	--	*He was talking*	(imp.)
On odmówił	--	*He refused*	(pf.)
On pisał	--	*He was writing*	(imp.)
On podpisał	--	*He signed*	(pf.)

In some cases when the meaning has been changed a new process may take place: by making some changes, usually in the stem of the verb, a new imperfective aspect of that new verb can be created.

On odmówił	--	*He refused*	(pf.)
On odmawiał	--	*He kept refusing*	(imp.)
On podpisał	--	*He signed*	(pf.)
On podpisywał	--	*He signed repeatedly*	(imp.)

Usually the imperfective form of prefixed verbs is longer than the corresponding perfective aspect of the same verb.

Exercises on Perfective Aspect Verbs

A. Change the following verbs into perfective:

1. Anna _____ "Trybunę Ludu".
   czyta
2. My _____ po polsku.
   piszemy
3. Mój wujek _____ śpiewać.
   uczy się
4. Wczoraj _____ trochę wina.
   kupowaliśmy
5. Siostra _____ swojemu bratu.
   pomagała

B. Fill in proper aspects of the verbs:

1. Pisarz _____, że on jej _____.
   was saying — refused
2. Ten autor _____ powieść a potem ją _____.
   wrote — signed
3. Przez trzy dni ona _____ swoje książki.
   signed
4. Synowie prosili o nowy adapter ale rodzice ciągle _____.
   refused
5. Prosiłem, żeby ona _____ piosenkę i ona wreszcie _____ _____.
   sing — has — begun to sing

Meaningful Prefixes

As you remember from Unit 12, Packet 15, No. 5 some prepositior clearly indicate a direction in which a motion or action is going. And so do indicates the motion toward something, while od shows the opposite direction, a motion from something.

In many cases perfectivizing prefixes give the verbs a similar directional meaning, particularly with the verbs of motion.

Compare:

Idę do domu	-- *I am going home (to a house)*	(imp.)
Dojdę do domu	-- *I will go as far as the house*	(pf.)
Niosę książkę	-- *I am carrying a book*	(imp.)
Odniosę książkę	-- *I will carry a book back*	(pf.)

Many of these prefixes indicate a place and change the meaning of the verb accordingly:

Piszę na stole	-- *I am writing on a table*	(imp.)
Napiszę na stole	-- *I will write on the table*	(pf.)
Pisała w zeszycie	-- *She was writing in a notebook*	(imp.)
Wpisała w zeszycie	-- *She wrote in (entered) in a notebook*	(pf.)

In general, a perfective prefix usually indicates a similar character of action with every verb it accompanies.

dojść	--	*to come to*
dopisać	--	*to add in writing*
dodać	--	*to add*
dorobić	--	*to make up, add*
dokupić	---	*to buy some more*
odejść	--	*to go away*
odpisać	--	*to write back*
oddać	--	*to give back*
odrobić	---	*to make up something left before*
odkupić	--	*to buy back*

Exercises on Prefixes and Prepositions

A. Fill in proper prepositions and prefixed forms of verbs:

1. Wczoraj byłem _____ (at) szkole i _____ (have learned) dużo nowych zdań.
2. Pan Kazimierz _____ (bought) trzy kilo szynki i wszystko _____ (ate) _____ (at) domu.
3. Ona _____ (wrote down) coś po francusku a potem jeszcze _____ (added in writing) coś po hiszpańsku.
4. Matka _____ (made) chleb a jutro ona _____ (will make) zupę.
5. Moja książka jest _____ (on) stole. Autor _____ (has written) ją bardzo ładnie.

B. Change verbs into the Past tense, perfective or imperfective, depending on the context:

1. Ja zawsze _____ w tym sklepie.
   buy

2. Wczoraj _____ dwa kilo cukru.
   she bought

3. Jutro rano _____ kolegę _____ pióro.
   I will ask for

4. W grudniu _____ wieczorem.
   I like to read

5. Była na uniwersytecie i tam _____
   read and finished

   nową powieść.

Imperfective-Perfective Verb Pairs

Imperfective-Perfective verb pairs have been introduced in Swan , Lesson 24 C (Gramatyka) , Section 5. Note that they can be didided into three basic categories:

a. no-prefix vs. prefixed forms -- czekać - zaczekać

b. differences in stem -- dostawać - dostać

c. different word -- brać - wziąć

Compare:

a. Profesor czekał trzy dni	--	*Professor was waiting for*
Profesor zaczekał na mnie	--	*Professor waited 3 days for me*
b. Zawsze dostawałem prezenty	--	*I always used to get gifts*
Jutro dostanę prezent	--	*Tomorrow I will get a gift*
c. Na śniadanie bierzemy kawę	--	*We take coffee for breakfast*
Wzięliśmy kawę	--	*We took coffee for breakfast*

Exercises on Imperfective-Perfective Verb Pairs

Replace the verbs with their perfective or imperfective counterparts as required by the context.

1. Na obiad zawsze bierzemy mięso. Wczoraj_____ mięso.
2. On nikomu nigdy nie odmawia, ale jemu wczoraj_____.
3. Piszę często do domu i jutro także_____ list.
4. Amerykanie płacili dolarami ale on_____ za swój bilet złotówkami.
5. Widziałem w ZOO dużo ciekawych zwierząt, a jutro_____ jeszcze inne zwierzęta.

The Future Tense

Lesson 24 C (Gramatyka) , Section 2 in Swan introduces the Future tense. As you have noticed the Future tense has two aspects, imperfective and perfective, the former made of the auxiliary verb *być* to be in its personal forms and the verb itself in the 3rd person past tense form.

Compare:

Stefan czytał gazetę	--	*Stefan was reading a paper*	(past)
Stefan będzie czytał gazetę	--	*Stefan will be reading a paper*	(future
Czytali książki	--	*They were reading books*	(past)
Będą czytali książki	--	*They will be reading books*	(futur

In colloquial Polish the verb can be used in its infinitive form:

Stefan będzie czytać, oni będą czytać.

The perfective aspect of the Future tense indicates a committment, an intention or a promise to have the action completed in the future.

Compare:

Zofia będzie pisała listy	--	*Zofia is going to (spent some time) writing letters*	(imp.)
Zofia napisze list	--	*Zofia will write (and complete) a letter*	(perf.

As you have also noticed the perfective Future tense forms with added prefixes are based on the present tense form of verbs:

On czyta	--	*He is reading he reads*	(Present te
On przeczyta	--	*He will read (and complete) it*	(Future per

while the imperfective Future tense forms are made of the past tense forms in the 3rd person with the auxiliary verb być added in its personal form:

On czytał	--	*He was reading*	(Past tense
On będzie czytał	--	*He will be reading*	(Imperf.fut

The Future tense (cont.)

A comparison of different tenses and their forms may be helpfu

Infinitive imperfectice: czytać

Infinitive perfective: przeczytać

IMPERFECTIVE		PERFECTIVE	
Past tense	Future tense	Past tense	Future tense
czytałem	będę czytał	przeczytałem	przeczytam
czytałeś	będziesz czytał	przeczytałeś	przeczytasz
czytałaś	będziesz czytała	przeczytałaś	przeczytasz
czytał/-ła	będzie czytał/-ła	przeczytał/-ła	przeczyta
czytaliśmy	będziemy czytali	przeczytaliśmy	przeczytamy
czytałyśmy	będziemy czytały	przeczytałyśmy	przeczytamy
czytaliście	będziecie czytali	przeczytaliście	przeczytac
czytałyście	będziecie czytały	przeczytałyście	przeczytaci
czytali/-ły	będą czytali/-ły	przeczytali/-ły	przeczytaj

Exercises on the Future Tense

A. Change the verbs into Future tense:

1. Nasz stary przyjaciel _____ jedną piosenkę.
   (zaśpiewać)
2. On _____ przez trzy godziny.
   (śpiewać)
3. Ona _____ listy przez dwie godziny.
   (pisać)
4. Pański kolega _____ to po rosyjsku.
   (napisać)
5. Niech pani _____ tę angielską książkę.
   (przeczytać)
6. Niech pan nigdy nie _____ tak głośno.
   (czytać)

B. Translate into Polish:

1. She will complete reading this book tomorrow.
2. My son spoiled his taperecorder.
3. Could you ask her for an autograph?
4. In Washington I visited the White House.
5. She was always buying something new.

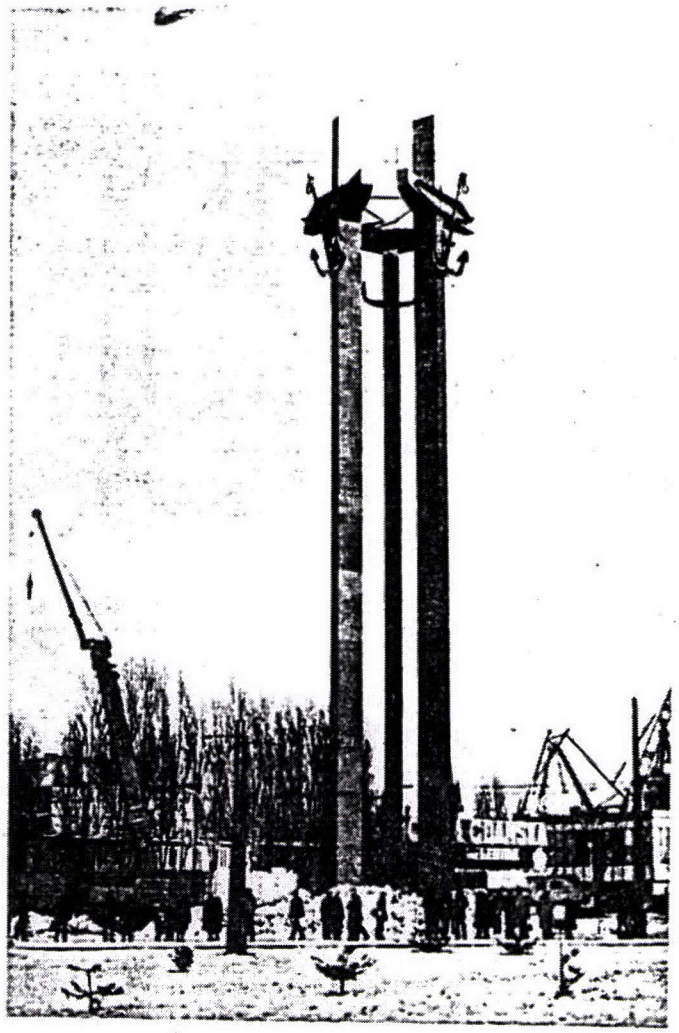

Gdańsk, 1980. A monument to commemorate the shipyard workers killed by the authorities in December, 1970 is being constructed. The project was made possible by small, private contributions.

The present and the future in the Past tense

In Packet 23, No. 2 (Unit 19) you have learned that the Conditional in Polish is formed by adding the particle *-by* to the Past tense forms of verbs. You also noticed that *by* in Polish plays the same role as *would* does in English in making the Conditional forms.

Now, since you have been introduced to the Future tense you have to remember that there is a major difference between the English usage of *would* and the Polish *by* in making the Future tense expressions.

In Polish you are not obliged to use the same Past tense construction in the main and in the subordinate clause. It is perfectly correct to say in Polish

Powiedział, że jest i zawsze będzie Polakiem

(He said that he is and always will be Polish).

using the Past tense in the main clause followed by the Present and Future tenses in the subordinate clause.

An English sentence

He said that he was and always would be Polish

would read in a literal translation

Powiedział, że był i zawsze byłby Polakiem

(He said that he had been and always would have been Polis

Keep these differences in mind when translating the English "Future in the Past" constructions into Polish.

Cultural Note

At the end of each Activity Schedule in every Unit you have seen a Polish proverb quoted in Polish and then either translated literally or rendered by its English equivalent. It was our hope that you would remember some of those proverbs and retain them as a vital part of Polish culture. Universal as they are the Polish proverbs have a specific national character reflecting the Polish way of thinking, the Polish customs, and humor typical of the Poles.

Polish proverbs have always been widely used, and their written record goes back to the Middle Ages. First collected in the 17th C. they reflect the changing character of the society, add new proverbs and proverbial sayings made by some best-known Polish writers or by anonymous authors under the spur of the moment. The most recent bibliography of Polish proverbs, Nowa Księga Przysłów Polskich (4 vols., 1969-78) lists ca. 200 000 different versions of various proverbs used in Polish. Many of them show an amazing stability of forms hardly ever changing throughout centuries and almost all of them contain elements that make them typical: they are allegoric, didactic, and imaginary.

Polish proverbs should enrich your command of Polish language and your understanding of the national character of people who have created them.

Additional Reading

W kraciastej koszuli, farmerkach, wyświechtanym kapeluszu, zsuniętym na tył głowy. Ile ma lat, dokładnie nie pamięta, grubo więcej niż siedemdziesiąt. Drobniutki był już w Ameryce, zjawił się tam chyba około roku 1910. W owym czasie dzieci pracowały w tamtejszych fabrykach po dwanaście godzin na dobę. Drobniutki mozolił się w wytwórni metalowych guzików, nabrał do nich takiego obrzydzenia, że odkąd wynaleziono "zipper", zamek błyskawiczny, nie ma na sobie ani jednego guzika. Uciekł od sztancy na ulicę, roznosił gazety, czyścił buty, nie dojadał. Przypadkiem ocknęło się w nim zamiłowanie do trudnego fachu kieszonkowca. Pan Jezus pomagał, szło mu jak z płatka. Tylko damskich torebek nie lubił.

Jerzy Krzysztoń, Noweletki (1980)

Exercise on Additional Reading

Read this excerpt from Jerzy Krzysztoń's Short short-stories and underline every imperfective verb once, and every perfective verb twice. Turn the page for translation.

Check your work with Answer Key. If you score 9 for imperfective and 4 for perfective give yourself an A, a B for 7 imperfective and 3 perfective, a C for 2 perfective and 3 imperfective.

Additional Reading: Translation

Wearing a checkerboard shirt, jeans, a worn-out hat pulled on the back of his head. How old is he, he doesn't remember, quite a bit more than seventy. The Tiny One had been already in America, he must have appeared there ca. 1910. At that time children used to work in factories for twelve hours a day. The Tiny One labored in a metal buttons factory and has acquired such a disliking for them that ever since they invented a zipper he doesn't have a single button on him. He did run away from the press into the streets, carried newspapers, shined shoes, did not eat enough. By chance he developed a liking to the difficult trade of pick-pockets. Good Lord helped him, everything was running smoothly. He didn't like ladies purses though.

Dictation

Do the dictation exercises on Pol 04 Tape 24B just after the grammar exercises. Write in on the lines provided below. Show your work to an instructor.

Composition

Using the pictures provided below write a brief story about pan Kowalczyk in the Future tense only. Show your work to an instructor and discuss with him your use of the imperfective and perfective forms of the Future tense.

Oral Work

Answer orally the following questions for an instructor:

1. Który dzisiaj jest dzień?
2. A jaki mamy miesiąc?
3. Jaki mieliśmy miesiąc ostatnio?
4. Jaki będzie następny miesiąc?
5. Jaki dzień tygodnia będzie jutro?
6. Co pan/pani będzie robił/-ła jutro popołudniu?
7. Co pan/pani chce zrobić w niedzielę?
8. Jaką książkę przeczytał/-ła pan/pani w tym miesiącu?
9. Czy chciałby/-łaby pan/pani przeczytać dużo książek?
10. Co pan/pani zjadł/-ła dzisiaj na śniadanie?

Answer Keys, Packet 24

Packet 24, No. 13

W kraciastej koszuli, farmerkach, wyświechtanym kapeluszu, zsuniętym na tył głowy. Ile ma lat, dokładnie nie pamięta, grubo więcej niż siedemdziesiąt. Drubniutki był już w Ameryce, zjawił się tam chyba około roku 1910. W owym czasie dzieci pracowały w tamtejszych fabrykach po dwanaście godzin na dobę. Drobniutki mozolił się w wytwórni metalowych guzików, nabrał do nich takiego obrzydzenia, że odkąd wynaleziono "zipper", zamek błyskawiczny, nie ma na sobie ani jednego guzika. Uciekł od sztancy na ulicę, roznosił gazety, czyścił buty, nie dojadał. Przypadkiem ocknęło się w nim zamiłowanie do trudnego fachu kieszonkowca. Pan Jezus pomagał, szło mu jak z płatka. Tylko damskich torebek nie lubił.

Perfective verbs:

1. zjawił się
2. nabrał
3. uciekł
4. ocknęło się

Imperfective verbs:

1. ma
2. pamięta
3. był
4. pracowały
5. mozolił się
6. roznosił
7. czyścił
8. dojadał
9. pomagał
10. lubił
11. szło

Swan Lesson 24, Section D, Exercise 1

wait	a. teraz czekam b. jutro zaczekam
read	a. teraz czytam b. jutro przeczytam
get	a. teraz dostaję b. jutro dostanę
go	a. teraz idę b. jutro pójdę
eat	a. teraz jem b. jutro zjem
say	a. teraz mówię b. jutro powiem
drink	a. teraz piję b. jutro wypiję
write	a. teraz piszę b. jutro napiszę
pay	a. teraz płacę b. jutro zapłacę
request	a. teraz proszę b. jutro poproszę
ask	a. teraz pytam b. jutro zapytam
try	a. teraz próbuję b. jutro spróbuję
do	a. teraz robię b. jutro zrobię
sing	a. teraz śpiewam b. jutro zaśpiewam
see	a. teraz widzę b. jutro zobaczę
visit	a. teraz zwiedzam b. jutro zwiedzę
refuse	a. teraz odmawiam b. jutro odmówię
change	a. teraz zmieniam b. jutro zmienię

Swan 24 D, Ex. 3

request	a. kiedyś będę prosił b. zaraz poproszę
do	a. kiedyś będę robił b. zaraz zrobię
sing	a. kiedyś będę śpiewał b. zaraz zaśpiewam
see	a. kiedyś będę widział b. zaraz zobaczę
pay	a. kiedyś będę płacił b. zaraz zapłacę
read	a. kiedyś będę czytał b. zaraz przeczytam
drink	a. kiedyś będę pił b. zaraz wypiję
buy	a. kiedyś będę kupował b. a zaraz kupię
get	a. kiedyś będę dostawał b. zaraz dostanę
take	a. kiedyś będę brał b. zaraz wezmę
begin	a. kiedyś będę zaczynał b. zaraz zacznę
eat	a. kiedyś będę jadł b. zaraz zjem

Swan 24 D, Ex. 6

bierzesz	weźmiesz
czytam	przeczytam
dostajecie	dostaniecie
mówią	powiedzą
kupujemy	kupimy
pisze	napisze
płacisz	zapłacisz
proszę	poproszę
polecamy	polecimy
odmawiacie	odmówicie
śpiewam	zaśpiewam
widzi	zobaczy

Swan 24 D, Ex. 6 cont.

zaczynamy	zaczniemy
słyszycie	usłyszycie
psuję	popsuję
pije	wypije
oglądam	obejrzę
uczą się	nauczą się

Swan 24 D, Ex. 12

zwiedzam	a. już to zwiedziłem b. kiedyś to zwiedzałem
zaczynamy	a. już to zaczęliśmy b. kiedyś to zaczynaliśmy
słyszą	a. już to usłyszeli b. kiedyś to słyszeli
próbuję	a. już to spróbowałem b. kiedyś to próbowałem
dostajecie	a. już to dostaliście b. kiedyśc to dostawaliście
czytasz	a. już to przeczytałeś b. kiedyś to czytałeś

Packet 24, No. 4

A.1. przeczyta
2. napiszemy
3. nauczy się
4. kupiliśmy
5. pomogła

B.1.mówił...odmówił
2. napisał...podpisał
3. podpisywała
4. odmawiali
5. śpiewała...zaśpiewała

Packet 24, No. 6

A.1. w...nauczyłem się
2. kupił...zjadł...w
3. napisała...dopisała
4. zrobiła...zrobi
5. na...napisał

B.1.kupowałem
2. kupiła
3. wczoraj...poprosiłem..
4. lubiłem
5. przeczytała

Packet 24, No. 8

1. wzięliśmy
2. odmówił
3. napiszę
4. zapłacił
5. zobaczę

Swan 24 D, Ex. 9

wziąć	a. wezmę b. weźmiesz
dostać	a. dostanę b. dostaniesz
pójść	a. pójdę b. pójdziesz
powiedzieć	a. powiem b. powiesz
wypić	a. wypiję b. wypijesz
poprosić	a. poproszę b. poprosisz
zepsuć	a. zepsuję b. zepsujesz
zacząć	a. zacznę b. zaczniesz
zająć się	a. zajmę się b. zajmiesz się
napisać	a. napiszę b . napiszesz
polecić	a. polecę b. polecisz
zjeść	a. zjem b. zjesz

Packet 24, No. 10

A.1. zaśpiewa

2. będzie śpiewał

B.1. Ona przeczyta tę książkę jutro

2. Mój syn popsuł swój magnetofon

Packet 24, No. 10 (cont.)

A. 3. będzie pisała
4. napisze
5. przeczyta
6. czyta

B. 3. Czy mógłbyś poprosić ją o autograf?
4. W Waszyngtonie zwiedziłem Biały Dom
5. Ona zawsze coś nowego kupowała

Packet 24, No. 14

Pani Kowalczykowa była trochę zmartwiona. Wczoraj poszła do apteki i kupiła nowy płyn na włosy, inny niż zawsze kupowała. Wróciła do domu i spróbowała nowego płynu. Ale bez powodzenia. Powiedziała do swojego męża, pana Kowalczyka, że ona jutro pójdzie do lekarza i poprosi o jeszcze inny płyn. Mąż poradził jej, żeby nie czekała ale zaraz poszła do lekarza. Kiedy żona wyszła pan Kowalczyk wypił trochę piwa, zjadł kawałek chleba z kiełbasą, a potem długo patrzył na telewizję. On wcale się nie zmartwił, że jego żona będzie miała mniej włosów. Zawsze będzie ją jednakowo kochał, z włosami czy bez włosów.

Swan 24 D, Ex. 16

a. Ostatnio martwię się o swoje włosy
b. To będzie tragedia jeśli wyłysieję
c. Twój brat zaczyna tyć
d. Nie, on zawsze tak wyglądał
e. Nie można zawsze młodo wyglądać ale nikt nie chce wyglądać staro
f. Co się stanie jeśli zaczniesz wyglądać starzej?
g. To jest przerażająca możliwość
h. Kto to jest ten pan z falistymi włosami? - To mój fryzjer
i. Nigdy nie cierpiałem na brak apetytu
j. Dobre jedzenie jest jedną z prostych przyjemności życia
k. Moje włosy się przerzedzają. Co pan może mi poradzić?
l. Nie mogę panu dać żadnej dobrej rady. Ja już jestem łysy
m. Ona zawsze próbuje wyglądać młodo ale bez widocznego powodzenia
n. Zawsze uważałem za trudne, jeśli nie niemożliwe, odmawianie sobie dobrego jedzenia.

REVIEW

LESSONS 19, 20, 24, 25, 26, 28

Exercise on Masculine Presonal Nouns

A. Change the following nouns into plural:

1. lekarz_____
2. listonosz_____
3. fryzjer_____
4. dentysta_____
5. student_____
6. biolog_____
7. księgowy_____
8. sąsiad_____
9. elektryk_____
10. nauczyciel_____

B. Change the following adjectives and nouns into plural:

1. polski piosenkarz_____
2. dobry kelner_____
3. stary artysta_____
4. młody klient_____
5. przystojny hydraulik_____
6. francuski adwokat_____
7. doświadczony księgowy_____
8. zły policjant_____

C. Translate into Polish:

1. Two English students (male)
2. Three American writers (male)
3. Four Polish students (a mixed group)
4. Two Spanish students (female)
5. Three Italian singers (a mixed group)

Exercises on the Dative Case and Adverbs

A. Fill in personal pronouns in the Dative case:

1. Matka dała_____ trzy kawałki chleba.
   them
2. Jak_____ się podoba ta powieść?
   you, pl., informal
3. Profesor mówił_____ o swojej pracy.
   us
4. Bardzo_____ przykro, ale jestem zajęty.
   me
5. Pana żona musi kupić_____nowe okulary.
   you, man, sing., formal

B. Change the following adjectives into Impersonal Adjectives (Adverbs

1. ciepły_____
2. dobra_____
3. trudne_____
4. zimny_____
5. przykra_____
6. ładne_____
7. łatwy_____
8. smutna_____
9. duszne_____
10. wolny_____

C.Translate into idiomatic Polish:

1. Nothing works out for him.

   _____

2. It is all the same for me.

   _____

3. What's wrong with you? _____

Exercises on the Locative Case with prepositions *w* and *na*

A. Fill in the nouns in the Locative case with prepositions required by the context:

1. Mój dziadek urodził się _____ (in Warsaw)
2. Twoi rodzice mieszkają _____ (in the countryside)
3. _____ (In our village) mamy trzy sklepy i aptekę.
4. Jej przyjaciel opowiadał jej _____ (about America)
5. _____ (In the afternoon) pójdziemy na zajęcia.

B. Supply the nouns and adjectives in Locative plural:

1. Mam stare lampy. Mówię o _____
2. To są młode konie. Słyszałem o _____
3. Tu jest jego krzesło. Pióra są na _____
4. Tam jest moje biuro. Oni pracują w _____
5. Polski uniwersytet. Uczą się na _____

Exercises on the Passive voice and phrases with participles

A. Change the following verbs into the Passive voice forms:

1. przeczytać _____
2. napisać _____
3. wypić _____
4. zrobić _____
5. zjeść _____

B. Change the sentences below into constructions with participles:

1. Pani Wanda, która uczy się polskiego.

   _____

2. Człowiek, który tu pracuje.

   _____

3. Wczoraj widziałem żołnierza, który służył w wojsku.

   _____

4. Ludzie, którzy piszą książki są pisarzami.

   _____

5. Spotkaliśmy studentów, którzy mówili po polsku.

   _____

Exercises on Numerals and Compound Numerals

A. Change the following numerals into Ordinals:

1. dwadzieścia siedem _____
2. czterdzieści pięć _____
3. osiemdziesiąt osiem _____
4. dziewięćdziesiąt jeden _____
5. pięćdziesiąt dwa _____

B. Fill in numerals and verbs required by the numbers:

1. W szkole _____ (there are 37) uczniów.
2. W sklepie _____ (there are 63) telewizory.
3. On ma w domu _____ (73) długopisy i _____ (18) piór.

Exercises on the names of the monts

Fill in the names of the months in required cases:

1. Po_____ (February) będzie _____ (March).
2. Moja siostra urodziła się_____ (in December).
3. Do Krakowa pojedziemy _____ (in August).
4. Który miesiąc jest cieplejszy: _____ (June) czy _____ (September)?
5. Teraz mamy _____ (November) a ostatnio mieliśmy _____ (October).

Exercises on Dates

Fill in the following dates using words, not numerals:

1. 1982 _____

2. Urodził się 13.XII.57 _____

   _____

3. Byliśmy w Polsce od 13.VII _____

   do 27.VIII _____

4. Zostałem przyjęty na studia _____
   in May, 75

   _____

5. Dzisiaj jest 1.IX.66 _____

   _____

Exercises on the Conditional Forms of Verbs

A. Change the following sentences into Conditional forms:

1. Czy możesz przeczytać tę gazetę?

_____

2. Ona chce zwiedzić Paryż.

_____

3. Twoja siostra ma pieniądze, kupuje dom.

_____

4. On umie po rosyjsku, śpiewa piosenkę.

_____

5. Czy napiszesz ten list?

_____

B. Translate into Polish:

1. He works in order to be rich.

_____

2. She asked him not to speak so loudly.

_____

3. I am affraid to be sick.

_____

4. Would you say it in Polish?

_____

5. We told you (pl., inf.) to come at 8 P.M.

_____

Exercises on Aspects and the Future Tense

A. Give the opposite aspect of the following verbs:

1. czytać _____
2. mówić _____
3. kupić _____
4. zrobić _____
5. jeść _____
6. prosić _____
7. obejrzeć _____
8. zapłacić _____
9. rozumieć _____
10. pić _____

B. Fill in verbs in the Future tense imperfective or perfective, depending on the context:

1. Wczoraj przez trzy godziny ona _____ (write) listy.
2. Jutro ja _____ (write) list do mojej matki.
3. Bardzo lubię to czasopismo, zawsze je _____ (read).
4. Kiedy będę zdrowy, _____ (I will work) więcej i lepiej.
5. Zaraz to _____ (will do).
6. Moje siostry powiedziały: "Każdego roku _____ (we will remember) o twoich imieninach ".
7. Czy panowie _____ (will have) trochę wina?
8. Kiedyś _____ (I will read) dużo nowych powieści.
9. _____ (Give) mi to pióro!
10. Nigdy nie _____ (speak) głośno!

Answer Keys, Review Packet

Review Packet No.1

A.1. lekarze
2. listonosze
3. fryzjerzy
4. dentyści
5. studenci
6. biolodzy
7. księgowi
8. sąsiedzi
9. elektrycy
10. nauczyciele

B.1. polscy piosenkarze
2. dobrzy kelnerzy
3. starzy artyści
4. młodzi klienci
5. przystojni hydraulicy
6. francuscy adwokaci
7. doświadczeni księgowi
8. źli policjanci

C.1. Dwaj angielscy studenci
2. Trzej amerykańscy kelnerzy
3. Czworo polskich studentów
4. Dwie hiszpańskie studentki
5. Troje włoskich piosenkarzy

Review Packet No. 2

A.1. im
2. wam
3. nam
4. mi
5. panu

B.1. ciepło
2. dobrze
3. trudno
4. zimno
5. przykro
6. ładnie
7. łatwo
8. smutno
9. duszno
10. wolno

C.1. Nic mu nie wychodzi
2. Wszystko mi jedno
3. Co ci jest?

Review Packet No. 3

A.1. w Warszawie
2. na wsi
3. W naszej wsi
4. o Ameryce
5. Po południu

B.1. starych lampach
2. młodych koniach
3. krzesłach
4. moich biurach
5. polskich uniwersytetach

Review Packet No. 4

A.1. przeczytany
2. napisany
3. wypity
4. zrobiony
5. zjedzony

B.1. Ucząca się polskiego pani Wanda
2. Pracujący tu człowiek
3. ... żołnierza służącego w wojsku
4. Ludzie piszący książki są pisarzami
5. Spotkaliśmy studentów mówiących po polsku

Review Packet No. 5

A.1. dwudziesty siódmy
2. czterdziesty piąty
3. siedemdziesiąty ósmy
4. dziewięćdziesiąty pierwszy
5. pięćdziesiąty drugi

B.1. jest trzydziestu siedmiu
2. są sześćdziesiąt trzy
3. siedemdziesiąt trzy... osiemnaście

Review Packet No. 6

1. lutym...marzec
2. w grudniu
3. w sierpniu
4. czerwiec...wrzesień
5. listopad...październik

Review Packet No. 7

1. tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty drugi rok
2. trzynastego grudnia pięćdziesiątego siódmego roku
3. trzynastego lipca...dwudziestego siódmego sierpnia
4. w maju siedemdziesiątego piątego roku
5. pierwszy września sześćdziesiątego szóstego roku

Review Packet No. 8

A.1. czy mógłbyś
2. Ona chciałaby
3. Gdyby twoja siostra miała pieniądze kupiłaby dom
4. Gdyby on umiał po rosyjsku zaśpiewałby piosenkę
5. Czy napisałbyś

B.1. On pracuje, żeby być bogatym
2. Prosiła go, żeby nie mówił tak głośno
3. Boję się, żeby nie być chorym
4. Czy powiedziałbyś to po polsku?
5. Powiedzieliśmy wam, żebyście przyszli o ósmej wieczorem

Review Packet No. 9

A.1. przeczytać
2. powiedzieć
3. kupować
4. robić
5. zjeść
6. poprosić
7. oglądać
8. płacić
9. zrozumieć
10. wypić

B.1. pisała
2. napiszę
3. czytam
4. będę pracował
5. zrobię
6. będziemy pamiętały
7. wypiją
8. będę czytał
9. Daj
10. mów

ISBN 0-87415-104-X

ISBN 0-87415-104-X